

సనాతన సారథి

ఆగస్టు 2012

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 55
సంచిక 8

ఆగస్టు 2012

ప్రచురణ తేదీ
జూలై 23

1. తొలి పలుకు	సం॥	306
2. కృష్ణతత్వములోని అంతరార్థం	అవతార అనుగ్రహ భాషణం	308
3. “సర్వతః సాయి పాదం...”	ఆర్.జె. రత్నాకర్	312
4. స్వాతంత్ర్యము	అవతారవాణి	315
5. ‘..ఆరోగ్యం మూలముత్తమం’ (గత సంచిక తరువాయి)	శ్రీవారి దివ్యబోధ	316
6. సాయి కృష్ణ ప్రేమ తృప్తి	సి. జయాశాస్త్రి	320
7. నేనూ, నా సాయిమాత	ఫైజ్ మొహమ్మద్	322
8. జ్ఞాపకాల పందిరి (10వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	325
9. మానవ సేవలో మాధవుడు	వి.ఎన్.ఆర్. మూర్తి	329
10. మంథర (రామాయణంలో కీలక పాత్రలు - 3)	గరిమెళ్ళ కృష్ణమూర్తి	331
11. నిను విడచి నేనుండలేనయ్య!	పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ	333
12. సర్వశక్తి సమన్వితము	డా॥ జంధ్యాల సుమన్ బాబు	334
13. మహా మహిమాస్విత ప్రేమావతారి (17వ భాగం)	బి.వి. రమణరావు	335
14. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	339
15. సేవ చేస్తే ‘సేవ్’ అవుతావు	ప్రొ॥ జి.ఎన్. మూర్తి	343
16. భగవంతుని చిరునామా	చిన్నకథ	344

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం

ఎడిటర్ : బి.వి. రమణరావు

అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

టెలిఫోన్ : 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) STD: 08555 ISD CODE: 0091-8555

వార్షిక చందా: భారతదేశంలో: 60.00 విదేశాలకు: 550, లేక \$ 13, లేక £ 9, లేక € 9

గమనిక: అడ్రసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రకృత చందాగడుపు ఎంతవరకు ఉన్నదో సూచించడం జరిగింది. మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెస్ట్యువల్ చేయించుకోగలరు.

ఆధికారికమైన వెబ్సైట్లు: శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం: www.sssbpt.org,

సనాతన సారథి: www.sanathanasarathi.org E-mail: editor@sssbpt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120 X40)లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ముద్రాపకుడు, ప్రచురణకర్త : కె.ఎస్. రాజన్

తొలి పలుకు

“భగవంతుని చర్యలన్నీ నివృత్తికి సంబంధించినవి. ప్రవృత్తిలో జీవితాన్ని గడిపేవారికి అవి అర్థం కావు” అన్నారు, భగవాన్. శ్రీమద్రామాయణ, భాగవతాది పవిత్ర ప్రాచీన గ్రంథాలలోని సూక్ష్మార్థములను, అంతరార్థాలను గ్రహించలేక భాష్యకారులు తమకు తోచినరీతిలో వ్యాఖ్యానాలు చేయడంతో నేడు ఒకవైపున నాస్తికత్వం ప్రబలడంతోపాటు ఆస్తికులలో సైతం అయోమయస్థితి నెలకొన్నది. కేవలం ప్రాపంచిక దృష్టితో చేసే వ్యాఖ్యానాలు అపోహలకు, అనర్థాలకు దారితీస్తాయని, కృష్ణుడికే పదహారు వేలమంది గోపికలుంటే నాకు పదహారుమందైనా ఎందుకుండకూడదు, అనే భావం నేటి యువకులలో ప్రారంభమవుతుంది అని భగవాన్ హెచ్చరించారు. కనుకనే,

**“.... కాలసంధిగ్గ విగ్రహ సూక్తులైయుంట
భాష్యార్థ గోప్యముల్ తెలుపుకొరకు ...”**

అంటూ భగవాన్ ఒకానొక సందర్భంలో తమ అవతార ప్రయోజనాలను ఉద్ఘాటిస్తూ అన్నారు. తదనుగుణంగా ప్రాచీన వేదశాస్త్ర పురాణేతిహాసాలలోని ధర్మసూక్ష్మాలను, అంతరార్థాలను పండిత, పామర రంజకంగా పలుమార్లు తమ దివ్యోపన్యాసాలలో వారు వివరించడం జరిగింది. “కృష్ణతత్త్వములోని అంతరార్థం” శీర్షికతో భగవానుని కృష్ణాష్టమి దివ్యోపన్యాసాలనుండి కొంత భాగాన్ని ఈ సంచికలో ప్రచురిస్తున్నాము.

“ఊరకుండేవాడు దేవుడు, ఊగులాడేవాడు జీవుడు” అన్నారు, భగవాన్. తెలిసినది ఆవగింజంతయినా గుమ్మడికాయంత అహంకారంతో మిడిసిపడేవాడు జీవుడైతే అన్నీ తెలిసినా సాక్షిభూతునిగా ఊరకుండేవాడు సాయి దేవుడు. అయితే, అప్పుడప్పుడు మాయ తెర తొలగించి తమ సర్వజ్ఞత్వానికి, సర్వవ్యాపకత్వానికి, సర్వశక్తిమత్వానికి నిదర్శనంగా భక్తులకు కొన్ని దివ్యానుభవాలు

ప్రసాదిస్తుంటారు. ‘సర్వతః పాణి పాదం’ అన్న గీతాసూక్తిని ప్రతిబింబిస్తూ “సర్వతః సాయి పాదం” అన్న సాయి భక్తుల అనుభూతిని ఆవిష్కరిస్తూ ఆర్.జె. రత్నాకర్ గారి రచన పాఠకుల నలరిస్తుంది.

ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యము అన్నారు. అయితే, కేవలం దేహారోగ్యమున్నంతమాత్రమున మనకు ఆత్మానందము ప్రాప్తిస్తుందా? లేదు. మరి దానికి కావలసిందేమిటి? “ఆరోగ్యం మూలముత్తమం...” (అవతారవాణి: రెండవ భాగం) చదివి తెలుసుకోండి. అనారోగ్యానికి, అశాంతికి ప్రధాన కారణం ఆత్మవిశ్వాసము, భగవద్విశ్వాసము కోల్పోవడమే అని ప్రవచించారు, భగవాన్. మనము దేహారోగ్యమునకు పాటించవలసిన ఆహార నియమాలను, మానసికారోగ్యమునకు అలవరచుకోవలసిన ఆధ్యాత్మిక తత్త్వమును తమకు మాత్రమే సాధ్యమైన విశిష్టరీతిలో విడమర్చి చెప్పారు.

**“ఆ నందబాలుడే ఆనందబాలుడై
తనవారి గుర్తింప తరలి వచ్చె
ఆ రామచంద్రుడే ఆరామచంద్రుడై
తన బంటులను కనుగొనగ వచ్చె...”**

అన్న సాయిదేవుని సత్యప్రకటనను ప్రతిబింబించే రచన ‘సాయి కృష్ణ ప్రేమ తృప్తి.’ “రామ కృష్ణావతార ప్రతిరూపమైన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి అవతారంలో మనమంతా వానర, గోపిక, గోపాలుర మనిపిస్తుంది... సాయిరామకృష్ణలమీద ప్రతి ఒక్కరికీ ఆబాలగోపాలానికి ప్రేమ తృప్తయే. అది తరగనిది, చెరగనిది” అంటున్నారు రచయిత్రి.

“హిందూ ముస్లిం సిఖ్ ఈసాయి సబ్ కా పాలన్ హోరా” అని మనం భజనలో పాడుతుంటాము. సర్వమత సమైక్య వారధి, సహ జీవన సమ భావనల పెన్నిధి సత్యసాయి దివ్య సన్నిధి. దైవాన్ని మందిరాలకీ, మసీదులకీ, చర్చిలకీ పరిమితం చేయతగదనీ, హృదయమనే కోవెలలో కొలువు

దీరిన ఆ అంతర్యామిని దర్శించి, అందరినీ ప్రేమించి, సేవించటమే సినలైన ఆధ్యాత్మికత అంటూ సకల మత గ్రంథాల సారాన్ని కరతలామలకం చేసిన సాయి భగవానుని దివ్యప్రేమచేత ఆకర్షితులై, ప్రభావితమైన సాధకులలో ట్రీనిడాడ్ కు చెందిన ఫైజ్ మొహమ్మద్ ఒకరు. “స్వామి సన్నిధికి వచ్చిన తరువాత నా జీవితం ఊహించని విధంగా మార్పుచెందింది. సాయి అల్లా నన్ను ప్రేమతో మార్చివేశారు” అంటూ ఆయన “నేనూ, నా సాయిమాత” శీర్షికతో తన అనుభవాలను పంచుకుంటున్నారు.

“నీ పద్ధతి సరిగా లేదు, నాకు చాలా చెడ్డపేరు తెస్తున్నావు” అంటూ అనిల్ కుమార్ గారిని భగవాన్ ఒకరోజు మందలించారట. ఇంతకీ ఆయన చేసిన ‘తప్పు’ ఏమిటి? అందుకు ఆయన భగవాన్ నుండి పొందిన మెప్పు ఏమిటి? భగవాన్ తనకు కర్తవ్య బోధ చేస్తూ తమ అపార కరుణను కురిపించిన ఒక అపురూపమైన ఘట్టాన్ని తనదైన శైలిలో సున్నితమైన హాస్యం మేళవించి అనిల్ కుమార్ గారు ఈ మాసం ‘జ్ఞాపకాల పందిరి’లో పాఠకులతో పంచుకుంటున్నారు.

రామాయణాధకు మూలం మంథర క్రోధం, శూర్పణఖ కామం అని వివరించారు, భగవాన్. “పుంసాం మోహన రూపాయ” అని కీర్తింపబడిన రామచంద్రుణ్ణి చూసి శూర్పణఖ కామించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు కానీ, ఆ సకల కళ్యాణ గుణాభిరాముని, మృదుభాషిని, మిత హిత భాషిని, మర్యాదాపురుషోత్తముని యెడల మంథరకు క్రోధం కలగడానికి దారితీసిన పరిస్థితులేమిటో, ఆమె పూర్వజన్మ వృత్తాంతమేమిటో ‘రామాయణంలో కీలక పాత్రలు’ (మూడవ భాగం) చదివి తెలుసుకోండి.

ఉరవకొండలో చిన్నారి ‘సత్య’ తన అన్నగారి కుటుంబానికేగాక, ఇరుగుపొరుగువారికి కూడా నిత్యం రెండు పూటల ఎంతో దూరం నుండి కావడిలో నీళ్ళు మోసుకొని తేవలసివస్తోందని తెలిసి తల్లి ఈశ్వరమ్మగారి హృదయం తల్లడిల్లింది. “బాబూ! నీ మంచితనాన్ని వాళ్ళిలా వాడుకుంటున్నారా?! పుట్టపర్తికి వచ్చేసెయ్” అని కోరినప్పుడు సత్య చిరునవ్వుతో చెప్పిన సమాధానం, “అమ్మా! సేవ చేయడంకోసమే కదా నేను వచ్చింది!”

అవును, సేవ చేసి ఆదర్శం అందించడానికే భగవంతుడు మానవాకారం దాల్చుతాడని భగవాన్ సెలవిచ్చారు.

న మే పార్థాస్తి కర్తవ్యం త్రిషు లోకేషు కించన నానవాస్త మవాస్తవ్యం వర్త ఏవ చ కర్మణి

“అర్జునా! ముల్లోకములందు నాకు విహితమైన కర్మమేదీ లేదు. నాకేదీ కొరతలేదు. నాకేదీ పొందవలసిన అవసరం లేదు. అయినా నేను విహిత కర్మలను ఆచరిస్తూనే ఉంటాను” అని కృష్ణావతారంలో సెలవిచ్చినట్లుగా స్వామి బృహత్తరమైన, మహత్తరమైన సేవాకార్యక్రమాలతో మానవాళికి తమ నిశ్చల నిర్మల నిస్వార్థ ప్రేమను పంచుతూనే ఉన్నారు. “ప్రేమతో కూడిన సేవ, సేవ నిండిన ప్రేమ మానవాళి ఆచరించదగిన యాగం, అందరూ పొందవలసిన యోగం” అని తెలియజేసే హృద్యమైన రచన “మానవ సేవలో మాధవుడు.”

1940లో “నేను సాయిబాబాను” అంటూ భగవాన్ తమ అవతార ప్రకటన గావించిన తరువాత పామర జనులు వారిని అనేక పరీక్షలకు గురి చేశారు. ఒకరు వడలలో విషం కలిపి పెడితే మరికొందరు వారు నివసించే గడ్డి కొట్టానికి నిప్పు పెట్టారు. ఒకనాడు స్వంత తండ్రి బెత్తం పట్టుకొని కళ్ళెర్ర చేసి, “ఎవరు నువ్వు? దయ్యానివా? భూతానివా? చెప్పు” అంటూ గద్దించారు. ఈరీతిగా ఆరోజుల్లో భగవాన్ అనేక సవాళ్ళను ఎదుర్కొని తమ దివ్యత్వాన్ని నిదర్శన పూర్వకంగా నిరూపించడంతో వారి కీర్తి ఖండఖండాంతరాలకు వ్యాపించింది. పలువురు సైంటిస్టులు, సైకియాట్రీస్టులు, నాస్తికులు, హేతువాదులు వచ్చి స్వామిని పరిశీలించి, పరిశోధించి, పరీక్షించి వారికి పాదాక్రాంతులైనారు. అమెరికన్ సొసైటీ ఆఫ్ సైకిక్ రీసర్చ్ కు చెందిన డా॥ హెరాల్డ్ సన్ వారిలో ఒకరు. ఆయన స్వయంగా వెంకటగిరి రాజా, కుప్పం రాధాకృష్ణయ్య కుటుంబ సభ్యులను కలుసుకొని స్వామితో వారు పొందిన అపూర్వమైన అనుభవాలను సేకరించి, ‘మిరకిల్స్ ఆర్ మై విజిటింగ్ కార్డ్స్’ గ్రంథంలో ప్రచురించారు. ఈ మాసం ‘మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి’ ధారావాహికలో ఆ వివరాలు తెలుసుకుంటారు.

- స॥

అవతారవాణి:

కృష్ణ తేర్తేమొలగొ ఆంతరార్థం

(శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి సందర్భంగా.....)

ప్రాచీన కాలమునుండి కృష్ణుని 'గోపాలా' అని పిలుచుట పవిత్రముగా భావిస్తున్నాము. గోవు అనగా ఏమి? ఆహారము నందించి, వ్యవసాయమునకు తోడ్పడి, పాడిపంటలనిచ్చే జీవులను గోవులని పిలుస్తున్నారు. గోవులను పోషించేవారంతా గోపాలురే! ప్రపంచానికి సరియైన సంపద గోవులని విశ్వసించినవాడు కృష్ణుడు. గోవుద్వారా పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, వెన్న ఇత్యాది ఆహారపదార్థములు పొందుటయేగాక గోవుల సంతతియైన పశువులను వ్యవసాయానికి వినియోగించుకొని పంటలను

అభివృద్ధిగావించి లోకకల్యాణము చేకూర్చినవాడు శ్రీకృష్ణుడు. సోదరులైన బలరామ కృష్ణులు పాడిపంటలను రెండు విభాగములుగా భావించుకున్నారు; పాడి గోపాలుడు, పంట బలరాముడు. పంట పండించేవానికి నాగలి ప్రధానం. దీనినే హలము అంటారు. హాలాహలము లేనివాడు, హలమును ధరించినవాడు బలరాముడు. కృష్ణబలరాములు పాడిపంటలద్వారా లోకకల్యాణం చేకూర్చినవారు. లోకమునకు సౌభాగ్యము ఆకాశము నుండి ఊడిపడేది కాదు; భూమినుండి పుట్టేది కాదు. సోమరితనమును దూరం చేసి నడుము వంచి పనిచేసే తత్త్వమును నిరూపించినవాడు బలరాముడు.

భాగవతంలోని పవిత్రమైన సూక్ష్మార్థములు

కృష్ణుని తత్త్వము, కృష్ణుని లీలలు ఇట్టివి, అట్టివి అని వర్ణించటానికి వీలుకాదు. స్త్రీలలో స్త్రీవలె ఉన్నాడు, పురుషులలో పురుషునివలె ఉన్నాడు, చిన్నపిల్లలలో పిల్లవానివలె ఉన్నాడు. ఈనాడు గోకులాష్టమి, అనగా కృష్ణుడు పుట్టిన దినము. ఇది బాహ్యమైన స్వరూపానికి పుట్టిన దినమేకానీ, కృష్ణుడు పుట్టడమేమిటి! కృష్ణుని ఆదేశాలను శిరసావహించండి. కృష్ణుడు వేరు, కృష్ణుని వాణి వేరు కాదు. అట్లే, స్వామి వేరు, స్వామి వాణి వేరు కాదు. కనుక, మీరు భేదమునకు అవకాశం ఇవ్వకండి.

కృష్ణతత్త్వమునందు వివిధ విషయాలు అనేక అంతరార్థములతో కూడి ఉంటున్నాయి. ప్రజలు తమతమ భావములను పురస్కరించుకొని యథార్థమును విస్మరించి, అనర్థాలను తెచ్చుకుంటున్నారు. శ్రీకృష్ణునికి అష్ట భార్యలుండిరనీ, అంతేగాక, అతడు 16వేలమంది గోపికలనుకూడా కలిగియుండెనని చాలామంది

భావిస్తున్నారు. దీనియందున్న అంతరార్థమేమిటి? ఈ ఎనిమిదిమంది కృష్ణునికి ప్రాపంచిక సంబంధమైన భార్యలు కారు. మన దేహమునందున్న షట్పక్రములలో రెండు ప్రధానమైనవి. ఒకటి సహస్రార చక్రం, రెండవది హృదయ చక్రం. ఈ హృదయ చక్రం అష్ట దళములు గల పుష్పముతో కూడినది. ఇదే హృదయ పుష్పం. దీనియందలి అష్ట దళములకు ‘అష్ట భూములు’ అని మరొక పేరు. భూమికి నాథుడు భగవంతుడు. అనగా, ఈ ప్రకృతికి పరమాత్మయే నాథుడు. కనుక, అష్ట దళములతో కూడిన హృదయపుష్పానికి నాథుడు భగవంతుడే. అతడే శ్రీకృష్ణుడు. ఇతనినే ‘మాధవ’ అని అన్నారు. ‘మా’ అనగా మాయ, లక్ష్మి, ప్రకృతి అని అర్థం. ‘ధవ’ అనగా నాథుడు. కనుక, ‘మాధవ’ అనగా హృదయానికి నాథుడు, ప్రకృతికి నాథుడు అని అర్థం. శ్రీకృష్ణునికి ఎనిమిదిమంది భార్యలుండిరన్న మాటలో గల అంతరార్థం ఇదే.

మన దేహములోనున్న మరియొక ప్రధానమైన చక్రం సహస్రారం. ఇది వేయి దళములతో కూడినది. ఒక్కొక్క దళమునందు భగవంతుడు షోడశ కళా పరిపూర్ణుడై ప్రకాశిస్తుంటాడు. కనుక, వేయి దళములకు మొత్తం 16000 కళలుంటున్నాయి. దీనిని పురస్కరించుకొనియే కృష్ణునికి పదహారు వేలమంది గోపికలుండిరని భావిస్తున్నాము. గోపికలనగా కళలే. ఈ పదహారు కళలు మనలో పరిపూర్ణం కావాలి. భగవదాజ్ఞను శిరసావహించి నప్పుడే ఈ షోడశ కళలు మనయందు రాణిస్తాయి.

కాబట్టి, కృష్ణునికి 16 వేలమంది గోపికలు, ఎనిమిది మంది రాణులు అనేది పిచ్చిపిచ్చి భావాలకు చోటివ్వరాదు. “ఆనాడు కృష్ణునికే 16 వేలమంది ఉన్నప్పుడు, నాకు పదహారుమందైనా ఎందుకు ఉండకూడదు?” అనేది భావము నేటి పిల్లలలో ప్రారంభమవుతుంది. కనుక, భాగవతమునందున్న ఇటువంటి పవిత్రమైన సూక్ష్మార్థములను గుర్తించడానికి ప్రయత్నించాలి.

భగవంతుని చర్యలన్నీ నివృత్తికి సంబంధించినవి

బలరాముడు ఇంటికి వచ్చి, “అమ్మా! తమ్ముడు బజార్లో మట్టి తింటున్నాడు” అని తంటాలు చెప్పినప్పుడు యశోద కృష్ణుని చెవి పట్టుకొని మందలించగా కృష్ణుడు,

“అమ్మా! మన్ను తినడానికి నేనేమైనా చిన్నపిల్లవాడినా? వెణ్ణివాడినా?” అన్నాడట. అనగా, “నేను చిన్నపిల్లవాడిని కాదు సుమా! సాక్షాత్తు భగవంతుడినే” అని ఇన్డైరెక్టుగా తెలియజేశాడు. భగవంతుని మాటలు చాలా విచిత్రంగా ఉంటాయి, అనేక అంతరార్థములతో కూడి ఉంటాయి. భగవంతుని చర్యలన్నీ నివృత్తికి సంబంధించినవి. ప్రవృత్తిలో జీవితాన్ని గడిపేవారికి అవి అర్థం కావు. కొందరు తమ ప్రాకృత బుద్ధిని పురస్కరించుకొని, కృష్ణుడు ప్రేపల్లెయందు గోపికలతో అసభ్యంగా ప్రవర్తించాడని విమర్శిస్తూ వచ్చారు. ఇది చాలా పొరపాటు. కృష్ణుడు ప్రేపల్లెలో ఉన్నది ఐదవ సంవత్సరమువరకు మాత్రమే, తరువాత మధురకు వెళ్ళిపోయాడు. తిరిగి ప్రేపల్లెకు రానేలేదు. ఐదు సంవత్సరాల బాలుడు అసభ్యంగా, సంఘ మర్యాదలకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించాడనటంలో అర్థం లేదు. “యద్భావం తద్భవతి” పవిత్రమైన దివ్యత్వాన్ని అర్థం చేసుకోలేక కొంతమంది తమ భావాలనే భగవంతునిపై ఆరోపించి తద్వారా భగవంతునికి దూరమైపోతున్నారు. కృష్ణుడు తమాషాగా చెప్పినా, ఇంకేవిధంగా చెప్పినా అంతా సత్యమే. నవ్వులకైనా అసత్యం చెప్పలేదు. అర్థం చేసుకో లేనివారు కృష్ణుడు అబద్ధాలు చెప్పాడని అనుకుంటున్నారు. ఇది అన్ని యుగములందు ఉన్న రోగమే. ఒకనాడు గోపికలు వచ్చి యశోదకు ఫిర్యాదు చేశారు:

“అర్ధరాత్రి వేళ మా మిద్దెలెక్కి వచ్చి కృష్ణుడు

నిద్రపోవు స్త్రీల జడలెత్తి కట్టి వచ్చె

అడుగవే తల్లీ! అడుగవే”

కృష్ణుడు నవ్వుతూ యశోదతో చెబుతున్నాడు:

“అమ్మా! నేను నీదు పక్కలో

కదలక మెదలక పడుకొనియుంటినె

అర్ధరాత్రి వేళలా నేనెప్పుడు

వెళ్ళివస్తినో తెలుపవే తల్లీ! తెలుపవే”

“నేను నీ పక్కలోనే పడుకొని ఉన్నాను కదా! నేనెప్పుడు వెళ్ళివచ్చాను? నీవే చెప్పు” అన్నాడు. దీని అంతరార్థ మేమిటి? తాను ఇక్కడా ఉన్నాడు, అక్కడా ఉన్నాడు. ఇక్కడ అక్కడ ఎక్కడ చూసిన ఒక్కడే ఉన్నాడనే మహత్తర తత్వాన్ని నిరూపించాడు.

మరొకనాడు మరికొందరు గోపికలు వచ్చి కృష్ణునిపై మళ్ళీ ఫిర్యాదు చేశారు:

**“గొల్ల భామలంత గూడి చల్లనమ్మబోవుచుండ
చల్లబానలకు సుంకమిమ్మని చిల్లులు
పడగొట్టినాడు అడుగవే తల్లీ! అడుగవే”**

అప్పుడు యశోదతో కృష్ణుడు చెబుతున్నాడు:

**“దేవుడేమొ కొట్టిపోతే తెలియక నామీద వైచిరి
ఇందు నా దోసమేమి చెప్పవే తల్లీ! చెప్పవే”**

“దేవుడే కొట్టినాడుకాని, నేను కొట్టలేదు” అన్నాడు. అనగా తానే దేవుడనని ఇన్‌డెరెక్ట్ (పరోక్షం)గా చెబుతూ వచ్చాడు.

వెన్నదొంగ కాదు, చిత్తచోరుడు

అనేక పర్యాయములు కృష్ణుడు గొల్లల ఇండ్లకు పోయి వెన్న దొంగిలించి తప్పించుకుని వచ్చేవాడు. ఒకనాడు యశోద అతనిని పట్టుకున్నది:

**“పెట్టినది తినవు, గొల్లల
పట్టులకుం బోయి వెన్న పట్టెడులుగ లో
గుట్టున తినెదవు నీతో
పుట్టెను రట్టళ్ళు కృష్ణా....”**

**“నోరంతయు వెన్న వాసన
ఊరంతయు ఆగడంబు ఒకటే రద్దుల్
గోరంత లేవు బాలా
గారాబము మానుమింక కట్టెద రోటన్”**

“మన ఇంట్లో వెన్న నీకు రుచించదా?! పరుల ఇంట్లో వెన్న నెందుకు దొంగిలిస్తున్నావు?” అని దండించింది. అప్పుడు కృష్ణుడు, “అమ్మా! నీ హృదయం వాత్సల్యమనే స్వార్థంతో నిండినది. కానీ గోపికల హృదయం నిస్వార్థమైనది, పవిత్రమైనది. కనుకనే, నేను వారి హృదయమనే వెన్నను దొంగిలిస్తున్నాను. నీ ఇంటి వెన్న నాకు అక్కరలేదు” అన్నాడు. లోకులు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదుకాని కృష్ణుడు అపహరించింది వెన్న కాదు, పవిత్రమైన గోపికల చిత్తమును. మీరు భజనలో కూడా “చిత్తచోర యశోదాకే బాల్ నవనీతచోర గోపాల్...” అని పాడుతున్నారు కదా!

పాదాలనాశ్రయిస్తే పరమాత్మను పట్టవచ్చు

ఒకనాడు కృష్ణునికి గోపికలపై జాలి కలిగింది. “అయ్యో పాపం! గోపికలు చిత్తశుద్ధి గలవారు, స్వార్థ రహితులు, అమాయకులు. అలాంటి భక్తులను కష్టపెట్టడం మంచిది కాదు. నేను భక్తపరాధీనుడను కదా! ఈతూరి వారికి తప్పక చిక్కిపోవాలి” అని సంకల్పించుకున్నాడు. ఒక గోపిక ఇంట్లో ప్రవేశించి ఉట్టిపైనున్న పాలన్నీ క్రిందపోశాడు. అందులో తన రెండు పాదములను తడుపుకొన్నాడు. గోపికలు తనను పట్టుకోవడానికి వచ్చేసరికి పరుగెత్తిపోయాడు. గోపికలు కృష్ణుని పాదముద్రలను ఆధారంగా చేసుకొని వెతుకుతూ పోయేసరికి కృష్ణుడు దొరికిపోయాడు. “గోపికలారా! మీరు నా పాదములను ఆశ్రయించండి. అప్పుడే నేను మీకు చిక్కుతాను” అని ప్రబోధించే నిమిత్తమై కృష్ణుడు ఈ నాటకమాడాడు.... అలాగే మీరుకూడా దైవాన్ని అనుసరిస్తే, దైవం చూపే బాటలో ప్రయాణిస్తే దైవాన్ని చేరుకోగలరు. అందుకే నేను, “మై లైఫ్ ఈజ్ మై మెస్సేజ్” అంటాను. “ఫాలో ది మాస్టర్” అని కూడా చెబుతుంటాను. ప్రేమమూర్తిని చేరుకోవాలంటే మీరు ప్రేమమార్గంలోనే ప్రయాణించాలి.

బరువు దింపేవాడేకానీ, పెంచేవాడు కాదు

ఒకరోజున ఒక గోపిక బావిదగ్గర రెండు కడవల నిండా నీరు నింపుకొంది. వాటిని తన నెత్తిన ఒకదానిపై ఒకటి పెట్టుకోవడానికి ఆమెకు సహాయం అవసరమైంది. ఇంతలో కృష్ణుడు అటువైపుగా నడుచుకొంటూ వస్తున్నాడు. “కృష్ణా! ఈ కడవలను నెత్తిన పెట్టుకోవడానికి సహాయం చెయ్యి” అని దీనంగా అడిగింది. కానీ, కృష్ణుడు పట్టించుకోకుండా వినిపించనట్లు వెళ్ళిపోయాడు. కొంతసేపయ్యాక ఆమె ఏదోవిధంగా రెండు కడవలను నెత్తిన పెట్టుకొని ఇంటిదాకా వచ్చింది. ఆ సమయానికి అక్కడే ఉన్న కృష్ణుడు వెంటనే ఆమెను సమీపించి ఆమె నెత్తిమీద ఉన్న కడవలను క్రిందికి దింపడంలో సహాయపడ్డాడు. అప్పుడా గోపిక, “కృష్ణా! బావిదగ్గర ఈ కడవను నా నెత్తిపై పెట్టమని అడిగినప్పుడు మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయావు. మరి ఇప్పుడేమో

అడుగకుండానే సహాయం చేస్తున్నావు. ఏమి కారణం?” అని అడిగింది. దానికి కృష్ణుడు, “అమ్మా! నేను బరువును దింపేవాడినే కానీ పైన వేసేవాడిని కాను” అని చక్కని సమాధానం చెప్పాడు. అనగా, భగవంతుడు మీ బరువు, బాధ్యతల్ని తగ్గించేవాడేకానీ పెంచేవాడు కాడనే అంతరాధాన్ని మీరు గుర్తించాలి.

రాధా భక్తి

రాధ ప్రతి దినము నీళ్ళు తీసికొని రావడానికి యమునా నదీ తీరానికి వెళ్ళేది. ఒకనాడు కొంతమంది ఆమె భక్తిని పరీక్షించడానికి ఆమెకు ఒక చిల్లుల కడవ నిచ్చి నీరు తెమ్మన్నారు. ఆ కడవ చిల్లులదని ఆమె గమనించలేదు పాపం! కృష్ణనామాన్ని ఉచ్చరిస్తూ కడవని యమునా నదిలో ముంచింది. ఒక్కొక్క నామంతో ఒక్కొక్క చిల్లు పూడిపోగా, ఆమె ఆ కడవలో నీటిని తీసుకువెళ్ళింది. ఆమె భక్తి అటువంటిది. రాధ అనే పదాన్ని ఆంగ్లంలో RADA అని వ్రాయవచ్చును. అనగా (R) రాధకు, (A) ఆధారం (D) ధార (A) ఆరాధన. ధారవంటి భక్తియే రాధకు ఆధారం. అదే జగత్తుకు ఆధారం. రాధ సతతము ‘కృష్ణా, కృష్ణా’ అని స్మరిస్తుంటే కృష్ణుడుకూడా నిరంతరము ‘రాధా, రాధా’ అని తలుస్తాడట. ఇదీ భక్తునికి, భగవంతునికి మధ్య గల సంబంధము.

రాధ తన బంధువులపైగాని, అక్కచెల్లెండ్రపైగాని, అన్నదమ్ములపైగాని ఎవరిపైనా ఆధారపడలేదు. నిరంతరం కృష్ణ చింతనలో కాలం గడిపింది.

**నిలువ నీడ లేని బ్రతుకు నీకొరకని మోయుదాన
నిలువదురా నా మనసు నీ నగవులు దూరమైన
కలలోనైనా కనులకు కానగరారా కృష్ణా
నిన్ను విడచి నిలువలేనురా, కానగరారా!**

భక్తునికోసం భగవంతుడు ఏమైనా చేస్తాడు. తన ప్రాణమునైనా అర్పిస్తాడు. ఇంతటి త్యాగం జగత్తులో మరే వ్యక్తియందూ కనిపించదు. రాధ దేహం వదిలేముందు కృష్ణుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. “రాధా! నీ తుది కోరిక ఏదైనా ఉంటే చెప్పు” అన్నాడు. “కృష్ణా! నాకేమీ వద్దు, ఒక్కసారి నీ వేణుగానాన్ని వినాలని ఉంది” అన్నది.

**“వేదసారమంత తీసి నాద బ్రహ్మముగను మార్చి
వేణువందు తిరుగబోసి గానరూపముగను మార్చి
పాటపాడుమా కృష్ణా, పలుకు తేనెలొలుకునటుల
మాటలాడుమా ముకుంద మనసు తీరగా”**

రాధ కోరికమేరకు కృష్ణుడు తన వేణుగానాన్ని వినిపించాడు. తరువాత వేణువును అక్కడే పారవేశాడు. ఆనాటినుండి ఈనాటివరకు తిరిగి ఆ వేణువును ముట్టలేదు.

రామతత్వం - కృష్ణ తత్వం

కృష్ణుడు జైల్లో పుట్టాడు, నందుని ఇంట పెరిగాడు, మధురకు చేరాడు. అతనికి ఆస్తిపాస్తు లేమి ఉన్నాయి? ఏమీ లేవు. జానెడు భూమి లేదు. నయాపైసా బ్యాంక్ బ్యాలెన్సు లేదు. అనగా ఏమిటి? ఈ ప్రాకృతమైన ఐశ్వర్యం తన ఐశ్వర్యం కాదు. ఆనందమే తన ఐశ్వర్యం. కృష్ణుడు నిరంతరము ఆనందంగా ఉండేవాడు. కృష్ణునికి, రామునికి ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని మీరు చక్కగా గుర్తించండి. కృష్ణునికి మొదట నవ్వు, తరువాత పని. రామునికి మొదట పని, తరువాత నవ్వు. స్త్రీలను ఏడ్పించినవాడు కృష్ణుడు, స్త్రీకోసం ఏడ్చినవాడు రాముడు. కాలు తొక్కి కయ్యానికి పోయినవాడు కృష్ణుడు, కాలు తొక్కించుకుని కయ్యానికి పోయినవాడు రాముడు. కృష్ణతత్వము ఆనంద మయమైనది, రామతత్వము ఒకవిధమైన బాధ్యతతో కూడినది. కృష్ణుడు దేనినీ ఆశించలేదు, దేనినీ అంటగట్టుకోలేదు. కంసుని చంపాడు, ఉగ్రసేనునికి రాజ్యము నిచ్చాడు. పాండవుల పక్షం వహించి కౌరవుల నోడించాడు, ధర్మరాజుకు పట్టం కట్టాడు. కృష్ణుడు మకుటంలేని మహారాజు. తాను దేనినీ కోరలేదు, తనకంటూ ఏ రాజ్యమూ లేదు. అయితే సర్వుల హృదయాలు అతని రాజ్యములే. ఇలాంటి సత్యాన్ని ప్రబోధించినది కృష్ణతత్వం. ఈవిధంగా ఒక్కొక్క అవతారము ఒక్కొక్క ఆదర్శాన్ని అందించే నిమిత్తమై వచ్చినదే.

**(శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి దివ్యోపన్యాసములనుండి
సంకలితము)**

సర్వతః సాయి పాదం...

ఆర్.జె. రత్నాకర్, శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు

సర్వతః పాణి పాదం తత్ సర్వతోక్షి శిరో ముఖమ్

సర్వతః శ్రుతిమల్లోకే సర్వమావృత్య తిష్ఠతి

“ఆ పరమాత్ముని చేతులు, పాదములు, నేత్రములు, చెవులు, శిరస్సులు, ముఖములు సర్వత్ర స్థితములై యున్నవి. అతడు సర్వమునూ ఆవరించియున్నాడు”

(భగవద్గీత అధ్యాయం 13 శ్లో. 13)

సామాన్యముగా భక్తులకు, పరమాత్ముని చేతులు, పాదములు, నేత్రములు, చెవులు, శిరస్సులు, ముఖములు సర్వత్రా వ్యాపించి ఉండటమేమిటని సంశయము కలుగవచ్చు.

చేతులు సర్వత్రా వ్యాపించియున్నవి అన్న భక్తులు ఎక్కడినుంచైనా, ఏ వస్తువునైనా సమర్పించినచో, భగవంతుడు దానిని అక్కడినుంచే స్వీకరించునని అర్థము.

పాదములు సర్వత్రా వ్యాపించియున్నవి అన్న భక్తులు ఎక్కడినుంచైనను ఆ చరణములకు ప్రణామములు చేసినచో భగవంతుడు ఆ నమస్కారములను అక్కడే అందుకొనునని అర్థము.

అదేవిధముగా, నేత్రములు సర్వత్రా వ్యాపించియున్నవి అన్న భగవంతుడు చూడలేని స్థలమే లేదు; అతడు సర్వమూ చూడగలడు. చెవులు సర్వత్రా వ్యాపించి యున్నవి అన్న భగవంతుడు మన ప్రార్థనలను, అభ్యర్థనలను, స్తుతులను అన్నింటినీ వినుచుండును అని అర్థము.

సర్వత్రా శిరస్సులు, ముఖములు వ్యాపించియున్నవి అన్న మన అర్చనలను, అభిషేకములను, పూజలను భగవంతుడు అక్కడినుంచే స్వీకరించుచున్నాడని అర్థము.

ఏతావాతా, పరమాత్మ సర్వవ్యాపి అని, సర్వజ్ఞుడని ఈ శ్లోకంద్వారా శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునికి తెలియజేశాడు.

ఒకానొక రోజున గౌతమ బుద్ధులవారు తమ శిష్యులతో కలసి సాయంకాల వ్యాఖ్యానికి వెళ్ళారు. అలా సాయంకాలంపూట పరిసర ప్రాంతాలలో నడవటం వారికి అలవాటుగా ఉండేదట. కొంతదూరం నడిచేటప్పటికి, ఒక్కొక్క శిష్యుడు గురువుగారైన బుద్ధుని వెంట నడవటం మానేశారు. బుద్ధునికి ఆశ్చర్యమేసి, “ఏమిటి? మీరెవ్వరూ నావెంట రావటం లేదు?” అని అడిగారు. అప్పుడు ఒక శిష్యుడు, “స్వామీ, ఈ ఉదయమే కదా మీరు, మాకు నేర్పవలసిన అన్ని పాఠాలు నేర్పితిని, ఇంక నావద్ద నేర్పవలసినదేమీ లేదు, అని అన్నారు. ఇక మీతో మాకు పని లేదు. అందుకే మీ వెంట రావటం లేదు” అని జవాబిచ్చాడు.

ప్రేమరతనాలు - 8

అప్పుడు బుద్ధ భగవానుడు, “శిష్యులారా! ఈ భూలోకంలో ఎన్ని చెట్లు ఉంటాయి?” అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు శిష్యులు, “అదేమి ప్రశ్న స్వామీ! ఈ భూమిమీద ఎన్ని చెట్లు ఉంటాయో ఎవరు చెప్పగలరు?” అని అన్నారు. తిరిగి బుద్ధ భగవానుడు, “ఈ భూమిపైగల చెట్లు అన్నిటియందుగల మొత్తం ఆకులు ఎన్ని ఉంటాయి?” అని అడిగారు. శిష్యులు వింతగా చూస్తూ, “చెట్లు ఎన్ని అని చెప్పడానికి వీలుకాదంటే, మరి వాటిలోని ఆకులు ఎన్ని అని అడిగితే ఎవరు సమాధానం చెప్పగలరు? అయినా ఈ భూమిపై ఉన్న చెట్లయందలి ఆకులన్నింటినీ ఒకచోట ప్రోగు చేసినట్లయితే, అవి హిమాలయాలకంటే ఎన్నో రెట్లు పెద్దగా ఉంటాయి” అన్నారు.

అప్పుడు బుద్ధ భగవానుడు ప్రక్కనే ఉన్న ఒక మొక్కలోని ఆకుని త్రుంచి, తన చేతిలో పట్టుకొని, “నాయనలారా! అనంతమైన జ్ఞాన భాండాగారము ఆ ఆకులతో ఏర్పడిన హిమాలయమైతే, మీరు నేర్చుకున్నది ఈ ఒక్క ఆకంత మాత్రమే” అని అన్నారు.

అప్పుడా శిష్యులు తమ తప్పును గ్రహించి, బుద్ధుని పాదాలపై వ్రాలి క్షమాపణ కోరుకున్నారు.

“యద్విదిత్వా సర్వమిదం విజ్ఞాతం భవతి”, ఏది తెలిసిన సర్వం తెలిసినవారమవుతామో దానినే తెలుసుకోవాలి. ఈ ప్రకృతి భగవత్ స్వరూపము. భగవంతుడు అనంతుడు, అప్రమేయుడు. కావున దాదాపు ప్రకృతి కూడా మనకు అనంతంగానే గోచర మవుతుంటుంది. భూమి మీద జన్మించిన ఎవ్వరం కూడా ఈ ప్రకృతిని మొత్తంగా శోధించి దాని రహస్యాలన్నింటినీ తెలుసుకోవడం అసాధ్యం. మన కళ్ళకు కనిపించే ఈ బాహ్య జగత్తునందే ఇంకా మనకు తెలియని విషయాలు మిక్కిలిగా ఉన్నాయి. కావున, మనకెంత తెలిసిననూ తెలియనిది ఇంకా ఎంతో ఉంది అనే సత్యాన్ని మనం గుర్తించాలి.

వాస్తవానికి మనకు తెలిసింది చాలా తక్కువే. ఇతరులను మెప్పించడానికో, లేక ఇతరులకంటే అధికులమని చెప్పటానికో తమ విజ్ఞానాన్ని అంతా ప్రదర్శిస్తుంటారు మనలో కొందరు. అది కేవలం సినిమాలోని జలపాతం వంటిది. ఒక ఇంచైనా తడవదు, ఒక చుక్కైనా దొరకదు. కేవలం ‘షో’కు మాత్రమే. కనుకనే, భగవాన్ చెప్పారు:

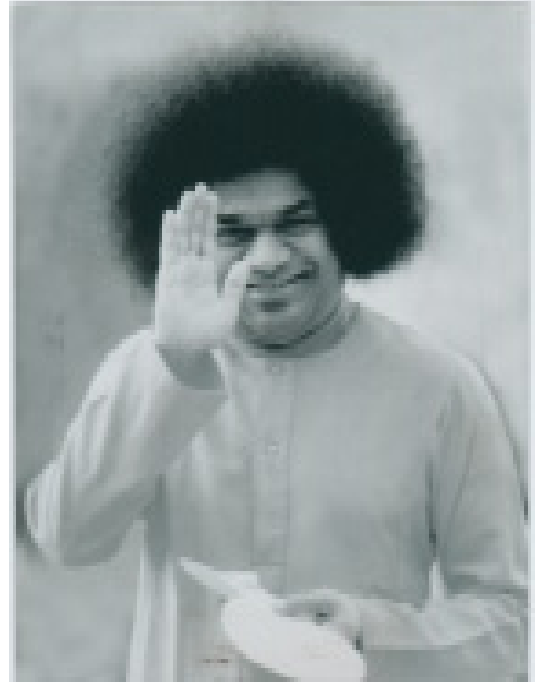
ఏది ఎరిగిన సర్వంబు ఎరుక పడునా

ఏది తెలియక సర్వంబు తెలియబడదా

అదియె పరవిద్యయనబడు నట్టిదాని

తెలిపి బోధించు సద్గురున్ తెలియనగును

ఒకరోజు కాలేజీ ముగించుకొని సాయంకాలం దర్శన నిమిత్తం విద్యార్థులందరం ప్రశాంతి మందిరానికి వెళ్ళాము. భగవాన్ వచ్చారు. మేము పరీక్షలలో తెచ్చుకున్న గ్రేడ్స్ గురించి చెప్తున్నారు. దాదాపు యాభైమంది

“అహం సాక్షిభూతాయ”

విద్యార్థులకు ఏ ఏ గ్రేడు వచ్చిందీ చెప్పి, తక్కువ గ్రేడు వచ్చినవారిని మందలించి, చదువుపై శ్రద్ధ పెట్టాలని హెచ్చరించారు. మంచి గ్రేడు వచ్చిన విద్యార్థులకి పాద నమస్కార భాగ్యం ప్రసాదించి, ఇంకా బాగా చదువుకోవాలని ప్రోత్సహించారు. ఈవిధంగా ఆ సాయంకాలం గడిచింది.

దర్శనం, భజనల తర్వాత మేము హాస్టల్ కి తిరిగి వెళ్తున్నాము. నా స్నేహితుడొకడు, “స్వామి మన పరీక్షల గ్రేడ్స్ ను ఇంత ఖచ్చితంగా చెప్పారు. బహుశా కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్స్ స్వామికి ఇవన్నీ ముందుగా చెప్పి ఉంటారు” అని అన్నాడు. “ఇంతమంది విద్యార్థుల గ్రేడ్స్ ను, ఎవరికి ఏ గ్రేడ్ వచ్చిందీ కంట్రోలర్ గారు కూడా చెప్పలేరేమో” అన్నాను. “అవును, నిజమే. సాయిరాం!” అంటూ దండం పెట్టాడు.

అయినా, సకల ప్రాణులకు జీవన పథాన్ని నిర్దేశించే దేవదేవునికి తెలియనిదేముంటుంది?!

భగవాన్ దివ్య సన్నిధిలో నాకు ప్రాప్తమైన రెండు అనుభూతులు మీకొరకు....

స్వామివారు వైట్‌ఫీల్డు, బృందావనం ఆశ్రమంలో ఉన్నారు. ఆరోజు పోలీసుల హడావుడి ఎక్కువగా కనబడుతోంది. ఏమిటని విచారించాను. భారత రాష్ట్రపతిగా ఎన్నుకోబడిన శ్రీ శంకర్ దయాళ్ శర్మగారు తమ పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టేముందు భగవాన్ యొక్క ఆశీస్సులు అందుకోవాలని వారి దర్శనార్థమై సతీ సమేతంగా వస్తున్నారని తెలిసింది.

మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో మందిరంలో భగవాన్ భక్తుల ఉత్తరాలు చదువుతుంటే, వారికి ఉత్తరాలందిస్తూ ప్రక్కనే నిల్చున్నాను. అప్పుడు భగవాన్ నావంక చూసి, “నాలుగున్నర గంటలకు శంకర్ దయాళ్ శర్మ దంపతులు వస్తున్నారు. అయితే, ఈరోజు స్వామి దర్శనం అయ్యేవరకు ఏమీ తినకూడదని అనుకున్నారట. పాపం, ఉదయం నుంచి ఏమీ తినలేదు. వస్తూనే వారికి కొన్ని ఫలహారాలను అందజేయండి” అని ఆజ్ఞాపించారు.

కావలసిన ఏర్పాట్లు చకచకా జరిగిపోయాయి. నాలుగున్నర ప్రాంతంలో శ్రీ శంకర్ దయాళ్ శర్మ దంపతులు విచ్చేశారు. నేను, నాతోపాటు మరికొందరు వారికి స్వామి ఆజ్ఞగా చెప్పి ఫలహారాలను అందజేశాము. ఇంతలోనే స్వామివారు ఆ రూమ్‌లోకి వచ్చేశారు.

స్వామిని చూడగానే శ్రీ శంకర్ దయాళ్ శర్మ దంపతు లిద్దరూ వారి పాదాలపై వ్రాలారు. వారిరువురి కంటి వెంట ధారాపాతంగా కన్నీరు వర్షించసాగింది. వారి నోట మాట రావటం లేదు. ఇదంతా గమనిస్తున్న నాకు ఏమి జరుగుతున్నదో అర్థం కాలేదు.

తీవ్ర భావోద్వేగానికి లోనైన ఆ దంపతులిద్దరినీ స్వామి తమ దివ్య స్పర్శతో సమాధానపరచారు. కొన్ని నెలల క్రిందటే స్వామివారు శ్రీ శంకర్ దయాళ్ శర్మతో, “నిన్ను రాష్ట్రపతిని చేస్తున్నాను. సిద్ధంగా ఉండు” అన్నారట. ఈ విషయాన్ని స్వయంగా వారు స్వామికి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా విన్నవిస్తుంటే విని నేను సంభ్రమాశ్చర్యాలకు లోనయ్యాను.

అదే బృందావనంలో మరో సందర్భంలో అప్పటి శ్రీలంక అధ్యక్షుడైన శ్రీ జయవర్ధనేగారు స్వామివారి

దర్శనార్థమై విచ్చేశారు. ఆరోజుకూడా వారికి ఆతిథ్యాన్ని అందించడానికి స్వామి నుండి ఆజ్ఞనందుకున్నాను. వారికి ఫలహారాల నందించే సమయంలో స్వామి ఆ గదిలోకి ప్రవేశించడంతో వారు, వారి కుటుంబ సభ్యులు భక్తిపూర్వకంగా లేచి నిల్చున్నారు. శ్రీ జయవర్ధనే భగవానుని దివ్యమంగళ విగ్రహాన్ని దర్శించుకోవడం అదే తొలిసారి.

ఆయన్ని చూస్తూనే స్వామి తమ అపారమైన ప్రేమ, వాత్సల్యాలతో, “ఎలా ఉంది నీ నడుం నొప్పి? నిన్ను చాలా ఇబ్బంది పెడుతోంది కదా! ఈరోజు నుండి నీకా ఇబ్బంది తొలగిపోతుందిలే” అంటూ ఒక శివలింగాన్ని సృష్టించి ఆయనకు ప్రసాదించారు.

తాను ఎవరికీ చెప్పుకోని తన వెన్ను నొప్పి గురించి స్వామికి ఎలా తెలిసిందన్న ఆశ్చర్యం ఒక వంక, ఇక తనకు ఆ బాధ తొలగిపోతుందన్న ఆనందం ఒక వంక ఆయన ముఖంలో ప్రస్ఫుటం కాగా, ఒక పసిపిల్లవాడు తన తల్లి ఒడిలో ఎంత ఆనందాన్ని పొందుతాడో, ఆవిధంగా ఆయన స్వామి పాదాలచెంత ఒదిగిపోయిన ఆ దృశ్యం ఇప్పటికీ నా కళ్ళముందు కదలాడుతూనే ఉంది.

దేవాదిదేవుడు దేశాధినేతలతో ముచ్చటించి, ధర్మసూక్తులను బోధించి, దివ్యాశీస్సులందించిన ఇలాంటి అపురూప సన్నివేశాలను ప్రత్యక్షంగా వీక్షించగలగడం, స్వామివారు నాకు ప్రసాదించిన మహద్భాగ్యంగా భావిస్తున్నాను.

ఎంతోమంది భక్తులకు స్వామి ఇలాంటి దివ్యానుభవాలు ప్రసాదించడం నేనెరుగుదును. అయితే, వీరిరువురూ అందరికీ తెలిసినవారు కావడంచేత నా ఈ అనుభూతిని, ఆనందాన్ని పాఠకులతో పంచుకుంటున్నాను.

సర్వేశ్వరుడే సాయీశ్వరుడై అవతరించి, మనకు దర్శన, స్పర్శన, సంభాషణ భాగ్యాన్ని ప్రసాదించడం మన జన్మజన్మల పుణ్యఫలం. మనమంతా ధన్య జీవులం.

“సమస్త లోకాః సుఖినో భవంతు”

స్వాతంత్ర్యము

విదేశీయులు పోయిన తరువాత స్వదేశీయులు స్వాతంత్ర్యము పొందినారనుకొన్నాము. ఎందులో స్వాతంత్ర్యము పొందాము? స్వాతంత్ర్యము సాధించాము అన్నంతమాత్రమున ప్రయోజనం లేదు. ఐక్యతను సాధించినప్పుడే స్వాతంత్ర్యము. ఐక్యతను సాధించక స్వాతంత్ర్యమనుకుంటే అది కేవలం మాటల స్వాతంత్ర్యమేగాని జీవి స్వాతంత్ర్యము కాదు. స్వాతంత్ర్యమనేది హృదయ స్థానమునుండి ఏర్పడాలి. దేనిని గుర్తిస్తే సర్వమును గుర్తించినవారమవుతామో అలాంటి దివ్యతత్త్వమును గుర్తించటమే స్వాతంత్ర్యము.

పక్షులు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నాయి. మృగములు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నాయి. అలాంటప్పుడు మానవుడు ఎందుకు స్వేచ్ఛగా సంచరించరాదు? అని ప్రశ్నిస్తున్నారు కొంతమంది యువకులు. నిజమే! కానీ, పక్షులు ఏ స్వేచ్ఛను అనుసరిస్తున్నాయి? పక్షియొక్క స్వేచ్ఛను అనుసరిస్తున్నాయి. మృగములు మృగస్వేచ్ఛను అనుభవిస్తున్నాయి. నీవు మానవుడవు కాబట్టి, మానవ స్వేచ్ఛను అనుభవించు, తప్పులేదు. మానవుడనని చెప్పుకుంటూ రాక్షస స్వేచ్ఛను అనుభవించడం మానవత్వానికి విరుద్ధమైనది. నీవు మనిషివై మృగస్వేచ్ఛను అనుభవిస్తే దోషము కాదా?! స్వేచ్ఛ అనే పదాన్ని పెదార్థములతో, నానార్థములతో, అనర్థములతో అభివృద్ధిపరచుకొని యధార్థమును మరచిపోతున్నారు. ఇది కాదు నిజమైన స్వేచ్ఛ. స్వేచ్ఛ అంటే ఇంద్రియాలను విచ్చలవిడిగా వదలిపెట్టడమేనా? కాదు, కాదు. ఆత్మజ్ఞానము, ఆత్మానందము అనుభవించడం, ఇదే స్వేచ్ఛ. నీవు మానవుడుగా పుట్టావు. మానవుడుగా సంచరించు. మానవత్వాన్ని పెంచుకో. త్యాగము, నీతి, నిజాయతీ, దయ, కరుణ, ప్రేమ, అహింస ఇలాంటి భావములతో మానవత్వాన్ని పెంచుకోవాలి. మానవునికి రాకూడనటువంటి కోపము, అసూయ, స్వార్థము ఇత్యాది దుర్గుణాలను పెంచుకోవడంచేత మీరు మృగలక్షణాలను పెంచుకున్నవారవుతారు. మానవునియందు ముఖ్యముగా అహంకారము, స్వార్థము, అసూయ అనే మూడు చాలా దుర్మార్గమైన గుణములు అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. ఈ మూడింటినీ అదుపులో పెట్టుకోవాలనుకున్నప్పుడు ఆహారమును, వాక్కును అదుపులో పెట్టుకోవాలి.

నిజమైన స్వాతంత్ర్యము ఎప్పుడు వస్తుంది? మనస్సనేదానిని నిర్మూలము గావించినప్పుడే నిజమైన స్వాతంత్ర్యము వస్తుంది. స్వ+భావము, అదే స్వభావము. స్వ+ఇచ్ఛ, అదే స్వేచ్ఛ. 'స్వ' అనగా ఆత్మ. కనుక, ఆత్మ ఇచ్ఛనే స్వాతంత్ర్యము. అదే స్వేచ్ఛ. అంతేగాని, దేహేంద్రియ మనోబుద్ధులతో ఆచరించే కర్మలు స్వాతంత్ర్యములు కావు. కొన్ని 'లా ఆఫ్ నేచర్' అనగా, ప్రకృతి నియమాలను అనుసరించి మనము ఆచరిస్తూనే ఉంటాము. 'లా ఆఫ్ నేచర్' ఒకటి, 'రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్' మరొకటి. ఈ రెండింటి మధ్యలోనే మానవ జీవితం సాగుతున్నది. కనుక ఎవరికి వారు 'నేను స్వతంత్రుడను,' అనుకోవడానికి వీలేదు. దివ్యత్వము ఒక్కటి మాత్రమే స్వతంత్ర్యము గలది. అయితే, దానినీ స్వతంత్ర్యమని చెప్పటానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే, ఉన్నది ఒక్కటే. కనుక, స్వతంత్ర్యమనే పదమునకు అక్కడ స్థానమే లేదు.

- బాబా

“...ఆరోగ్యం మూలముత్తమం”

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆహారము యిష్టము వచ్చినట్లుగా మనము తినకూడదు. సమయము కాని సమయములో తీసుకో కూడదు. వయస్సునుబట్టి, శక్తిసామర్థ్యములనుబట్టి, పనులనుబట్టి ఆహారమును హద్దులో పెట్టుకోవలసిందే గాని, ఏ సేవలూ చేయనివాడు ఆహారము తింటూ కూర్చుంటే యింక వాని జీవితము పూర్తి వృథా అయిపోతుంది. కష్టపడేవారి ఆహారమును, ఆరోగ్యమును మీరు చక్కగా విచారిస్తే - నిజముగా కాయకష్టము చేసి, ఎండలో తిరిగి, శ్రమించి వారు ఆహారము భుజించడం చేత వారికి ఎంతమాత్రమూ రోగము రావడంలేదు. సుఖంగా కూర్చొని, తిన్నది యింకా జీర్ణము కాక పూర్వమే మరొక పదార్థము పొట్టలో పడేసుకునేవారికి మాత్రం అనారోగ్యము మరింత అధికమైపోతుంది. చాలామంది బిచ్చగత్తెలను మీరు చూచి ఉంటారు. ప్రసవం జరిగిన రెండవ దినమే ఆ బిడ్డను మూపుకు కట్టుకొని యింటింటికి భిక్షమునకు వెడుతుంది తల్లి. ఆ ఇంటి వంటలు ఎలాంటి వంటలో, ఎలాంటి పదార్థములో చెప్పటానికి వీలుకాదు. కాని, అవి చిక్కకపోతే ఈమెకు దక్కదు కనుక, వాటిని ఆహారంగా తీసుకొని, ఆ పాలతో పెంచటంచేత ఆ పిల్లలు చక్కగా ఉక్కుగుండువలె ఉంటారు. చిక్కినవన్నీ తింటూ ఆడుకుంటూ, పాడుకుంటూ పోతుంటారు. ఇంక, సుఖంగా పెరిగేవారి లక్షణాలు చూస్తామా అంటే, తొమ్మిదవ మాసం వచ్చిందంటే ముందుగానే నర్సింగ్ హోమ్లో చేర్చటం, అక్కడ టానిక్కులన్నీ సూరిసూరి పోయటం.... ఇన్ని యిచ్చికూడను ప్రసవం అయిన తరువాత, ఇంటికి వచ్చిన తరువాత నీరసం! ఏమిటి నీరసం వీరికి?! సోమరత్నమేగాని యిది నీరసం కాదు. వారికి తగిన పనులు పెట్టి, తగినరీతిగా దేహానికి కృషి సల్పుతుంటే ఈ నీరసము రావటానికి అవకాశమే లేదు.

కనుక, సుఖముతో వచ్చిన రోగములే అధికముగా ఉంటున్నాయిగాని కష్టముతో రోగాలు రావటానికి వీలు లేదు. మన దేశంలో రోగములు అధికమైపోతున్నాయంటే కారణం సుఖాన్ని అధికంగా ఆశిస్తున్నాము మనము. సుఖాన్ని త్యాగం చేసి, కష్టమునకు ఓర్చుకొని మన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించుకున్నప్పుడు అనారోగ్యమునకు ఏమాత్రమూ ఆస్కారము లేదు. అనారోగ్యము లేకుండా చూచుకోవడానికి కొన్ని రకములైన కర్తవ్య కర్మలు తప్పక చేపట్టాలి. ఆరకంగా మనము ఆచరించుకుంటూ, మన గృహ కృత్యములు మనమే చేస్తూ, చేయవలసినదానిలో కొన్ని రకములైన హద్దులు నియమించుకుంటే తప్పక మన జీవితము ధన్యమైపోతుంది.

కేవలం దేహారోగ్యమువల్లనే ఆధ్యాత్మిక తత్త్వము మనకు ప్రాప్తిస్తుందా? రాదు. దానికి సహాయంగా మానసిక ఆరోగ్యముకూడా ఉండాలి. సత్త్వరజస్తమో గుణములపై ఆధారపడినది మనస్సు. వాత పిత్త శ్లేష్మదులపై ఆధారపడినది దేహము. ఈ వాత పిత్త శ్లేష్మదులకంతా సరియైన ఆహారము, మానసిక తత్త్వమునకు సచ్చింతన - ఈ రెండింటి ఏకత్వమే ఆత్మానందమునకు మూలకారణము. నెగిటివ్, పోజిటివ్ రెండూ చేరినప్పుడు కరెంటు వచ్చినట్లుగా రెండింటి ఏకత్వముతో ఆనందము అభివృద్ధి అయిపోతుంది. కనుక, మనము ఆహార విషయంలో అతి జాగ్రత్త వహించాలి. దినమునకు కేవలం రెండు పర్యాయములు తినటానికి ప్రయత్నం చేయాలిగాని, అనేక పర్యాయములు తినకూడదు. ఆనాటి పెద్దవారిని మీరు చూచి ఉంటారు. నూరు సంవత్సరములు, తొంభై సంవత్సరములు .... వారి దగ్గరకు పోయి విచారించండి. వారి పండ్లు గట్టిగానే ఉంటున్నాయి. కండ్లు చక్కగానే ఉంటున్నాయి. కాళ్లు,

చేతులు చక్కగానే ఉంటున్నాయి. వారి పనులు వారు చేసుకుంటారు. కారణమేమంటే, ఆనాటి ఆహార విహారములే. వారు విచ్చలవిడిగా సంచరించేవారు కాదు. ఆహారము విచ్చలవిడిగా తినేవారు కాదు. ఆ ఆహారమే వారి ఆరోగ్యానికి, వారి పటుత్వానికి మంచి ఆధారంగా ఏర్పడింది. ఈనాడు చూస్తామా అంటే, విచ్చలవిడిగా సంచరించే విహారము, విచ్చలవిడిగా భుజించే ఆహారము - ఈ రెండు కారణములచేత చిన్నచిన్న పిల్లలుకూడా కంటికి అద్దాలు వేసుకోవడం, పళ్లు కట్టించుకోవడం, జుట్టుకు రంగు వేయటం.... ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. పిల్లల ఆహార విహారములు, తల్లిదండ్రులయొక్క ఆహార విహారములు - రెండూ మూలకారణము. పిల్లలను ఈనాటినుండి అతి ఆహారమునకు అలవాటు చేయకుండా ఉండాలి, మన పిల్లవాడు చాలా పుష్టిగా ఉండాలని, యింకా రెండు ఏపిల్లు, టానిక్కులు యిస్తుంటే కట్టకడపటికి, పిల్లల క్షేమం కోరినవారము కాదు మనము. అనారోగ్యము రాకుండా ఉండే ప్రయత్నము ఎంతవరకు అవసరమో అంతవరకే చేయాలిగాని, అధికంగా చేస్తే ప్రయోజనం లేదు. గాలి మానవునికి ఆధారం. జలము మానవునికి ఆధారం. దేహములో 98.8 డిగ్రీలుంటే ఆరోగ్యము చక్కగా ఉందని అర్థము. లేకపోతే 99 డిగ్రీలు వచ్చినా, అనారోగ్యమే! లేక 95 డిగ్రీలు వచ్చినా అనారోగ్యమే! ఎంత వేడి ఉండాలో అంతనే ఉండాలి. మన ఉచ్చాస నిశ్వాసములు 24 గంటలలో 21,600 పర్యాయములు సక్రమముగా జరిగినప్పుడే చక్కని ఆరోగ్యము. దీనికంటే అధికంగా పోయిందా - అనారోగ్యమే, తక్కువగా వచ్చిందా - అనారోగ్యమే. మన ఉదరమును నాలుగు భాగములు చేసి, రెండు భాగములు ఆహారము, ఒక భాగము నీటితో నింపి, నాల్గవ భాగము గాలితో నింపాలి. ఈరకముగా లేకుండా పూర్తి గొంతువరకు తింటే, నీటికే చోటు లేదు, ఇంక గాలి ఎక్కడుంటుంది! ఈరకమైన అమితాహారముచేత మనకు అజీర్ణ వ్యాధి వస్తున్నది. ఏదో తినే సమయంలో జిహ్వాచాపల్యంతో తింటున్నాముగాని, తిన్నది ఒంటికి

“ఓం శ్రీ సాయి ఆరోగ్య ప్రదాయ నమః”

పట్టదు. తిని ఏమి ప్రయోజనము?! ఇట్లా నష్టం, అట్లా నష్టం. “తిత్తి బోడి, నెత్తి బోడి, తిరుపతికి పోనక్కరలేదు” - ఈవిధంగా అయిపోతుంది. ఆరోగ్యమునకూ నష్టం, ఆహారమూ వ్యర్థమైపోతుంది. కనుక, ఆహారమందు అతి జాగ్రత్త వహించాలి. ఎంత నీవు తినగలుగుతావో దానికంటే కొంత తక్కువగానే తినుగాని ఎక్కువ తినటానికి పూనుకోకు. ఈరకంగా ఆహార నియమాన్ని పాటించాలి.

ఆహారమును భుజించే సమయములో, “ఇది భగవదర్పితము” అనుకోవాలి. పూర్వకాలంలో బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, క్షత్రియులు ఆహారము పెట్టిన తక్షణమే దానిని ప్రోక్షించి, పరమాత్మునకు అర్పితము చేసి భుజించడం వాడుక. “ఏమయ్యా, పరమాత్మునికి చూపులు; మేపులు నీకు” అని కొంతమంది అపహాస్యం చేయవచ్చు. భగవదర్పితమైనది అన్నము కాదది, ప్రసాదము. ఏ దోషములూ ఉండవు. భగవదర్పితము చేసి భుజించినప్పుడు అది పరమాత్ముని అనుగ్రహసారంగానే ఉంటుంది. నీవు ఏది భుజించినప్పటికీ, లోపలున్న జరరాగ్ని స్వరూపుడైన భగవంతునికే చేరుతున్నది. అగ్ని భగవంతుడే. జలము భగవంతుడే. వాయువు భగవంతుడే. పంచభూతములు పరమాత్మ స్వరూపాలు. ఈ దేహమందు తాను పంచభూతాత్మకంగా ఉంటున్నప్పుడు అంతా పరమాత్మ అర్పితముకాక మరెవరికి అర్పితము?! అసలు నీవు ఎవరు? నీవు ఎవరో నీకు తెలియదు. దేహభ్రాంతిని

అభివృద్ధి చేసుకోవడంచేత ఆత్మతత్వమునకు అతి దూరమైపోతున్నావు.

నాగప్ప ఆళ్వారు కన్నడములో చెప్పినట్లుగా, అనారోగ్యానికిగాని, అశాంతికిగాని ఆత్మవిశ్వాసము కోల్పోవటమే మూలకారణము. భగవద్విశ్వాసము మన భారతదేశములో చాలా తగ్గిపోతున్నాది. ఇంక అన్నింటి యందు విశ్వాసముంటున్నాదిగాని భగవద్విశ్వాసము మాత్రము చాలా తక్కువగా ఉంటున్నాది. దీనికి కారణము పాశ్చాత్య నాగరికత సంబంధము అనుకుంటున్నాం. అంతేకాదు. ఇంటిలో తల్లిదండ్రుల లోపముకూడను దీనికి కారణమే. తల్లిదండ్రులు సక్రమమైన మార్గము ననుసరిస్తుంటే పిల్లలుకూడను ఆ మార్గము ననుసరించటానికి అవకాశముంటుంది.

పుట్టినది మొదలుకొని గిట్టునంతవరకు మనము భగవద్విషయములను మన సమీపములో నున్నవారికి బోధించే ప్రయత్నము చేయాలి. అంతకంటే మించిన సుబోధలు లోకములో వేరొకటి లేవు. వినే సమయంలో కత్తిపోటు, సుత్తివేటు మాదిరి ఉండవచ్చుగాని, మన భవిష్యత్ జీవితానికి అదే పూలబాటగా, అమృతపు ఊటగా ఏర్పడుతుంది. అదే అనుగ్రహమూటగా చిక్కుతుంది. అలాంటి సువాక్యములకు హృదయములో స్థానమివ్వాలి. ఆరోగ్యమును చక్కగా చూచుకొని, మితాహారం తీసుకుంటూ, దుర్బుద్ధులు, దురాలోచనలకు చోటివ్వకుండా, మానసికమైన సంబంధమైన వికారాలను అదుపులో పెట్టుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అదుపులో పెట్టుకోవాలంటే, 'త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశః', ప్రతిదానియందు త్యాగము చూపుతూ రావాలి. సంతృప్తి కలిగియుండాది. సంతృప్తికంటే మించిన తపస్సు లేదు. కానీ, తృప్తిలేదు నేటి మానవునికి. ఎంత ఉండినప్పటికిని యింకా కావాలి, యింకా కావాలి! ఇంక ఎప్పుడు మనస్సుకు తృప్తి?! 'ఇది కావాలి' అని కోరినందుకు, అది వచ్చినందుకు ఏమి ఫలము? వచ్చినదానిని చూచి తృప్తి పడటంలేదు. ఈ దురాశవల్ల మానవుడు దుఃఖానికి గురైపోతున్నాడు. దురాశ మహా పాపము. ఉన్నదానితో తృప్తిపడు. మనకు కలిగినదానితో ఆనందిస్తూ, శక్తివంచన లేకుండా పరోపకారములో మన జీవితాన్ని అంకితము

చేయాలి. దేశసేవ, దైవసేవ రెండింటియందు మన జీవితాన్ని ధన్యము చేసుకోవడానికి పూనుకోవాలి.

ముఖ్యంగా భగవద్విశ్వాసమే మన శ్వాసగా భావించాలి. ఈ దేహమనే రథాన్ని ఒక బాధ్యతగా చూచుకోవలసిందేగాని దేహమే ప్రధానమనే లక్ష్యముతో చూడకూడదు. నదికి ఇటువైపున ఒక గట్టు, అటువైపున ఒక గట్టు ఉంటాయి. ఇటువైపు గట్టే యిహము, అటువైపు గట్టే పరము. ఈ రెండింటికి మధ్య జీవితమనే ప్రవాహము అతి తీవ్రముగా సుడిగుండములతో తిరుగుతుంటుంది. దానిని దాటే నిమిత్తమై అనేక జన్మలయొక్క పుణ్య సంస్కారమనే ధనము నర్పించి దేహమనే పడవను మనం పొందినాము. పడవను ఈ జీవితమనే ప్రవాహములో వేసుకొన్నాము. భక్తి, వైరాగ్యములనే రెండు తెట్లు వేసుకొని ఈ నదిని దాటటానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడే మోక్షమనే గట్టు మనం సుఖంగా చేరగలము. కాని, మోక్షమనే గట్టు ఏనాడో అంత్యములో చేరుకోవచ్చు లేవయ్యా అంటే - ఈ పడవ చిల్లులుపడి, శిథిలమైన తరువాత అప్పుడు ఈ నదిలో వేసుకొని ప్రయాణము చేస్తే వాడు గట్టు చేరుతాడో, మట్టి చేరుతాడో మీరే అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ పడవ చిల్లులు పడక పూర్వమే ఈ నదిని దాటుకోవడానికి ప్రయత్నము చేసిన మానవుడే మానవుడు. అంతేగాని అంత్యములో -

*ప్రబలి కఫంబు కంఠమున బాధలు పెట్టెడువేళ బంధువుల్
గబగబ బైటపెట్టుడిక లాభము లేదనువేళ కింకరుల్
దబదబ ప్రాణపాశములు లాగెడువేళ ఆలుబిడ్డలున్
లబలబ ఏడ్చువేళ తరమా హరినామము నోట పల్కుగన్!*

అప్పుడు పల్కటానికి వీలవుతుందా! బంధువులంతా వస్తారు. తాను కట్టినటువంటి ఇల్లయినాగానీ, ఆ ఇంటిలో ప్రాణము పోనివ్వరు. “ఇంట్లో ప్రాణం పోతే ఇంటిని మూడు నెలలు విడచిపెట్టవలసి వస్తుంది కాబట్టి, అతడిని బయట పెట్టండి” అంటారు. తాను చిరకాలమునుండి పరుండిన మంచముపైన అయినా ప్రాణం పోనివ్వరు. ప్రాణం పోతే మంచం పారవేయవలసి వస్తుంది. ఇలాంటి జీవితములో మనము దేహమును ప్రధానంగా ఆశించుకోవడం పొరపాటు.

కారులో ప్రయాణం చేసినంతవరకు కారుయొక్క అన్ని భాగములు సుక్షేమంగా ఉండాలి. కానీ, కార్లో ప్రయాణం చేస్తూ “కారే నేను” అని భావించకూడదు. అదేరీతిగా, ఈ దేహమనే రథములో జీవుడనేవాడు ప్రయాణము సల్పుతున్నప్పుడు “జీవుడే రథము, రథమే జీవుడు” అనే భావన పెట్టుకోకూడదు. చాలామంది దేహభ్రాంతి పెట్టుకోవడంవలననే దైవభ్రాంతి అతిదూరమైపోతున్నది. కాన, ఈ దేహమును ఒక రథమువలె భావించి, జీవభ్రాంతిని దైవభ్రాంతిలో లీనమొనర్చే ప్రయత్నానికి మనం పూనుకోవాలి. అదే మానవత్వములోనున్న ప్రత్యేకత. 84 లక్షల జీవరాసులలో భగవంతుడు సుజ్ఞానమనేది మానవునకు మాత్రమే అనుగ్రహించాడు గాని, మృగాదులకు, క్రిమికీటకాదులకు యివ్వలేదు. సింహమునకు ఎంత ట్రైనింగు యిచ్చినా తన సహజ స్వభావాన్ని మానుకోదు. గజమునకు ట్రైనింగు యిచ్చి ముక్కాళి పీటపైన కూర్చోమంటే కూర్చుంటుందిగాని

తనయొక్క పాత పద్ధతులు మానదు. పుట్టినప్పటినుండి చక్కగా పాలు పెట్టి ఎన్ని చేసినప్పటికిని పులికి పూరీలు యిష్టమౌతాయా చెప్పండి. ఎప్పటికీ కాదు. కొంచెం రక్తం చూచిందా, దాని సహజ స్వభావం బయటపడుతుంది. ఎన్ని అభ్యాసములు చేసినాగాని అది శాకాహారి కానేరదు. కాని, మానవుడు అట్లు కాదు. కొన్ని సదభ్యాసములు తన జీవితములో అభ్యసించినాడంటే మానవుడు మాధవుడౌతాడు, నరుడు నారాయణుడౌతాడు, జనుడు జనార్దనుడైపోతాడు. ఇలాంటి పవిత్రమైన ఉత్తమ స్థానమునందుకొనే దివ్యశక్తి ఒక్క మానవునికే భగవంతు డందించిన వరప్రసాదమని మనం గుర్తించాలి. అలాంటి వరప్రసాదాన్ని మనం వృథాగా గడుపుకోకూడదు, దుర్వినియోగము చేయకూడదు. మానవునియందున్న శక్తి సామర్థ్యములకంటె మించిన శక్తి సామర్థ్యములు కల జీవులు లేవు.

(తరువాయి భాగం వచ్చే సంచికలో)

చెప్పేది వేదాంతం, వెతికేది చెప్పులు

ఒక ఊళ్లో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే ఒక సుప్రసిద్ధ విద్వాంసుడు వైరాగ్యంయొక్క ఆవశ్యకతనుగురించి ఉపన్యసిస్తున్నాడు. వైరాగ్యమే మోక్షానికి సోపానమని ఘాటుగా ఉద్ఘాటించేడు. ఆయన వాగ్ధాటికి కరతాళ ధ్వనులు మిన్నముట్టేయి. సమావేశం ముగిసింది, సన్మానముకూడా స్వీకరించేడు. ఎటొచ్చి బయటకొచ్చి చూస్తే అతడి చెప్పులు కనబడలేదు. ఆయన తన చెప్పుల్ని గురించి వర్ణించగా పురజనులు ఆ ప్రాంతమంతా వెతికి అవి దొంగిలించబడ్డాయని నిర్ధారణ చేశారు.

అంతే! ముఖ్య అతిథిగా వచ్చిన తన చెప్పులే పోయాయంటే, తనకు అప్రతిష్ఠ, ఆ సభను ఏర్పాటు చేసిన కార్యకర్తలకు అప్రతిష్ఠ అంటూ ఆయన అక్కడొక సుదీర్ఘ ఉపన్యాసం చేశాడు.

చివరకు ఆ కార్యకర్తల్లో ముఖ్యుడు, “అయ్యా! ఆగ్రహించకండి. మమ్మల్ని క్షమించండి. ఒక్క అరగంటలో మీకు కొత్త చెప్పులు తెప్పించి ఇచ్చే బాధ్యత మాది” అని హామీ ఇచ్చేక కానీ ఆయన ఆవేశం చల్లారలేదు. నిజానికి అక్కడ చేరినవారిలో ఎంతోమంది చెప్పులు పోయేయి. కానీ వాళ్ళంత ఆగ్రహావేశాలకు లోనుకాలేదు. దానినిబట్టి అక్కడున్న విద్యావంతులు ఈయనకేపాటి వైరాగ్యం ఉందో, ఇంద్రియ నిగ్రహం ఉందో, ఎంతవరకూ మోక్షసిద్ధికి అర్హుడో గ్రహించి నవ్వుకున్నారు. ఆయన వేదాంత పరిజ్ఞానమంతా ఉపన్యాసానికే పరిమితం అని గ్రహించేరు.

- బాబా (9.3.1993 స్టూడెంట్స్ హాస్టల్, ప్రశాంతి నిలయం)

“కృష్ణునిపై తృప్త కలిగి ఉండటమే గోపి. విష్ణు వాంఛ గోపి, విషయవాంఛ పాపి. గోపికల చిత్తము ఏవిధముగా ఉన్నదంటే, గోపిక పేరు వారికి సార్థకమైంది. అన్నీ వదలి కృష్ణుడే మా పెన్నిధి అని విశ్వసించిన వారు గోపికలు. నిందిస్తున్నారని దుఃఖముగానీ, వర్ణిస్తున్నారని ఆనందముకాని వారిలో లేవు. క్రుంగి పొంగని మనస్తత్వము, సమత్వము వారు అనుభవిస్తుండేవారు. కాగితం పైన ప్రింటు హత్తుకొనిపోయినట్లు వారి హృదయాలలో కృష్ణుడు హత్తుకొనిపోయాడు” అన్నారు భగవాన్.

అట్లే, మన స్వామి మన హృదయాలలో హత్తుకొనిపోయి నట్లనిపిస్తుంది. అంతర్ముఖమైతే కనిపిస్తుంది. గోపికలకు విషయ సంబంధమేమీ అర్థం కాదు. నిష్కల్మష నిర్మల మనస్సులు. రామావతారములోని వానరులే కృష్ణావతారములో గోపికలని అనిపిస్తుంది. రాముణ్ణి సర్వకాల సర్వావస్థలలోనూ వెన్నంటి ఉండాలనే తృప్త కృష్ణావతారంలో గోపికలుగా తీరింది. ఈనాటి రామ కృష్ణావతార ప్రతిరూపమైన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి అవతారంలో మనమంతా వానర, గోపిక, గోపాలుర మనిపిస్తుంది. ఎంత వయస్సుమీరినవారైనా స్వామి దగ్గర చిన్నపిల్లలే. ఎన్ని వివరణలు! మరెన్ని సవరణలు! అతి తేలిక పదాలతో మనస్సులలో చొప్పించి, ఒప్పించి, మెప్పించే సాయిరామకృష్ణలమీద ప్రతి ఒక్కరికీ ఆబాలగోపాలానికీ ప్రేమ తృప్తయే. అది తరగనిది, చెరగనిది.

మన స్వామి ‘కృష్ణ’ అనే పదానికి మూడు అర్థాలు చెప్పారు. “కృషితీతి కృష్ణః” కృషి అనగా సేద్యమని చెప్పవచ్చు. భూమిని దున్ని పంటను పండించడం.

సాయి కృష్ణ ప్రేమ తృప్తి

శ్రీమతి సి. జయాశాస్త్రి

హృదయ క్షేత్రంలో ఉన్న అనవసరమైన మొక్కలను తీసి పారవేసి, అనగా దుర్గుణములను, దురాచారములను, దుర్భావములను దూరం చేసి ప్రేమతత్త్వంతో హృదయ క్షేత్రములను నింపి, సాధన సంపత్తిచేత పవిత్రం గావించి అందులో ప్రేమ బీజం నాటేవాడు.

ఇంక, “కర్షతీతి కృష్ణః” అనగా ఆకర్షించేవాడు కృష్ణుడు. మాటలతో, పాటలతో, ఆటలతో సర్వులనూ ఆకర్షించేవాడట. తమాషాగా ఒక మాట చెప్పినా, కొట్టినా తిట్టినా కూడా అది ఆకర్షణీయంగా ఉండేది. ఒక్కొక్కసారి కృష్ణుడు బాధలో ఉన్నట్లుగానూ, అలసిపోయి నట్లుగానూ నటించినా అదికూడా ఆకర్షణీయంగా ఉండేది.

ఇంక, “కుషితీతి కృష్ణః” అనగా సచ్చిదానంద స్వరూపుడని అర్థం. ఈ మూడు విధములైన అర్థములతో కూడినవాడు కృష్ణుడు. ‘కుషి’ అంటే ఆనందము. నిరంతరమూ ఆనందముతో ఉండేవాడు. భయ భ్రాంతులతో కూడిన యుద్ధరంగమునందుకూడా పాటలు పాడుతూ వచ్చాడు, కృష్ణుడు. రుద్రభూమి, భద్రభూమి రెండింటియందుకూడా గానము చేసేవాడు. గీత అంటే పాట. యుద్ధభూమిలో కూడా పాటలు పాడాడు. ఇలాంటి ఆనందమయుడు కృష్ణుడు.

ఆనందాన్ని ఆశ్రయించినవారికి ఆనందమే ప్రాప్తిస్తుంది. ఎట్టి సంగమో అట్టి ఫలితము. ఆనందాన్ని ఆశ్రయించినప్పుడే ఆనందాన్ని పొందగలుగుతాము. ‘ఎటువంటివారితో కూడి ఉన్నావో చెప్పు, నీవు ఎటువంటి వాడవో నేను చెప్పగలన’నవచ్చు. ఎవరితో స్నేహం చేస్తామో వారిలా మనం మారిపోతాము. కృష్ణుని మిత్రుల మైనప్పుడు కృష్ణుని ఆనందంలో భాగం వహిస్తాము.

కృష్ణుడు గీతలో ఒక శ్లోకంలో, “మీ అందరిలో నేనున్నాను” అన్నాడు. మరో శ్లోకంలో “మీరే నాలో ఉన్నాను” అంటాడు. అదే తృప్తి. అదే దప్పిక. అదే ప్రేమ. దానికి ఏ పేరు పెట్టినా గోపికలకు అవసరం లేదు. “మమ్మల్ని సృష్టించిన నీవే మా హృదయాల్లో నిండి ఉన్నావు. కాదు, కాదు, నీచే సృష్టింపబడిన మేమంతా నీలో నిండి ఉన్నాము. కృష్ణా! ఎప్పటిలా మాతో సన్నిహితంగా ఉండు. సన్నిహితమే స్నేహం అని చెప్పావు కదా! ఏమిటోనయ్యా! ఈ జాగృతి స్థితి మాకు వద్దు. మాకింక జన్మ లేకుండా చెయ్యి. మమ్ములను పసిపిల్లలను చేసి మాతో ఆడి పాడి కొట్టి తిట్టి పట్టుకుందామంటే పారిపోయి మచ్చలేని ప్రేమను పంచావు కదయ్యా! నువ్వు ఎప్పటికీ మాతోనే ఉంటావనుకున్నాము. మరి ఇది కూడా ఆటలో భాగమేనని, దాగుడుమూతలు ఆడి ఇప్పుడే మా ఎదుట నిలిచావనుకో, ఇంక మా సంబరం అంబరమేను. వస్తావు కదూ! వస్తున్నావు కదూ!” ఆ గోపికల భక్తి నిండిన ప్రేమను ఏమని వర్ణించాలి?! అంతలో ఒక్కసారి గాలి వీచింది. వేణునాదం వినిపిస్తోంది. అది భ్రమా? కాదు, కాదు. అంతలో ఒక్కొక్క గోపికవద్ద ఒక్కొక్క కృష్ణుడు. ఆశ్చర్యంతో అవాక్కయ్యారు గోపికలు. ఇప్పటివరకూ వారందరూ ఒక్క కృష్ణుని స్నేహమే చవిచూశారు. కానీ, ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా కృష్ణ పరమాత్మే! వారి పరమానందానికి అంతులేదు.

మన సాయికృష్ణ పరమాత్మ ఒకచోట వైద్యుడై ప్రాణాలు పోస్తూ, మరోచోట విభూతి దర్శనమిస్తే వేరేచోట అమృతధారల దర్శనం, పసుపు కుంకుమల దర్శనం, ఇంకా అద్భుతంగా శ్వాస శ్వాసలో పరిమళ దర్శనం. దర్శన స్పర్శన సంభాషణలు. ‘ఎనిమిది దశాబ్దాల’ నుంచీ ఒకటే శోధన, బోధన. ఎన్నటికీ తరగని సంపద ఇది. నిశ్చల నిర్మల ప్రేమావతారమిది. భక్తి విశ్వాసాలకు అనుగుణంగా ఎవరేవిధంగా కోరితే ఆ మాదిరి దర్శనాలు. ఏమీ కోరనివారికీ దండిగా దర్శనాలు. ఒక్క రూపము, ఒక్క స్థలమునకు పరిమితం కాకుండా ప్రపంచ దేశాలన్నిటా సాయికృష్ణుని దర్శనాలే. మా కష్టాలిలా గట్టెక్కించారని కొందరంటే, మా బాధలను తీసేశారని కొందరు. విశ్వమంతా విశ్వవిభుని విశ్వరూపం, అదే సత్యవిభుని

ప్రతిరూపం. అంతా నిండి ఉన్న సాయికృష్ణ శక్తిని ‘ఏ ఊపిరి’లో వెతుకుతాము?! మాయ తెరలు తొలగించుకుంటే మన స్వామి సచ్చిదానందరూపం ప్రతి హృదయంలో నిండి ఉంది.

క్షేత్రము ప్రేమే, బీజము ప్రేమే, వర్షము ప్రేమే, ప్రవాహము ప్రేమే, మురళి ప్రేమే, రవళి ప్రేమే, సర్వమూ ప్రేమమయమే. తత్త్వాన్ని తెలుసుకుంటే ప్రేమకు పెడార్థాలు ఉండవని గోపికలు ప్రేమమయ్యలై తపించారు. తీరని తృప్తి అది. కృష్ణుడు దగ్గరకు వచ్చినా వారి కోరిక ఆ మురళి వాయించమనే. భక్తికి పరమావధి, గమ్యము ‘ప్రేమ’ అని గోపికలు వారి భాషలో బోధించారు. **“వేదసారమంత తీసి... నాదబ్రహ్మముగను మార్చి... వేణువండు తిరుగబోసి...గానరూపముగను మార్చి .....”** పాటలో ఎంత ఆధ్యాత్మికతత్త్వముంది! నిర్మలమైన, నిష్కల్మషమైన మనస్సుతో కోరేదేదైనా ప్రేమే. కృష్ణావతారమంతా ప్రేమమయమే. భగవాన్ శ్రీసత్యసాయి అవతారమంతా మూర్తీభవించిన ప్రేమే. ప్రతి కదలికలో ప్రేమ తొణికిసలాడుతూ పంచుతూ పెంచుతున్నారు. పరిపూర్ణ ప్రేమావతారమూర్తికి అభివందన సుమం.

భగవానుని అవతారం

దీననాథుని అనునయం

అమృతనెరు నవనీతం

అలరిన నవ జీవితం

పదము పదము లయగ

పలుకులే సరిగమలుగ

శృతిజేయును మదిని

పలికించును తిలకించును ||భ||

పుట్టించిన పరమేశుడు

పట్టించెను ప్రేమామృతము

ఎద ఎదను నిండి ఎదిగెను

ఎన్నలేని ఎల్లలేని దేముడు ||భ||

భావాల ఝరిలో

అనుభవాల లహరిలో

ఆనంద తృప్తితో

అందుకున్నాం సాయికృష్ణను! ||భ||

నేనూ, నా సాయిమాత

ఫైజ్ మొహమ్మద్, ట్రీనిడాడ్

నేను పాలింపగ నడచి వచ్చినది... మరల మరల ఆ ప్రేమస్వరూపము... గత ముప్పుయి ఏళ్ళుగా నాకోసము. దైవాన్వేషకుడైన సాధకునికి అంతకంటే కావల్సిన దేమున్నది? ఆ దైవము భువిపై అవతరించిన కాలంలో నేను ఆయన సన్నిధిలో ఉండగలగడమనేది నిజంగా జన్మజన్మాంతర సుకృతమే. సాయిమాతతో నా అనుభవాలను గుర్తు చేసికోవడానికి ఎలా మొదలుపెట్టాలని కొంచెం తటపటాయిస్తున్నాను. నా హృదయ వీణ తంత్రులను మీటుతూ స్వామి వినిపించే పాటలను ఏవిధంగా మాటలలో వ్యక్తపరచాలో తెలియడం లేదు. ఓ సాయిమాతా! ఇదిగో, ఈ నాలుగు పదాలను వ్రాసి, నీ రెండు పాదాల మ్రోల ప్రేమతో సమర్పించుకొంటున్నాను.

ముస్లిం కుటుంబంలో పుట్టి, ఇస్లాం సాంప్రదాయంలో పెరిగిన నాకు 16 ఏళ్ల వయస్సులో జీవితమంటే ఏమిటో అర్థం చేసికోవాలనే జిజ్ఞాస పుట్టింది. అప్పట్లో ఇస్లాము, సూఫీ తత్వాలను గురించిన పుస్తకాలను, పవిత్ర ఖురాను బోధనలను చదవడంతో నాలో గాఢమైన ఆధ్యాత్మిక పిపాస కలిగింది. అలా గ్రంథ పఠనము, ధ్యానము మరియు ప్రార్థనలద్వారా నాకు దారి చూపే వెలుగులోకి నడిపించమని అల్లాని వేడుకొనేవాడిని.

అప్పటికే దైవంకోసం ఆకలిగొన్న ఈ ఫైజ్ ఆలోచనలకు సాయిమాత ఒక ఆకారాన్ని, ఆధారాన్ని సమకూర్చడం ప్రారంభం చేసింది. కానీ, దైవానికి మానవరూపమా?! నాకది ఊహింప శక్యం కాలేదు. అయితే, సత్యం చూపమని, జ్ఞానజ్యోతి వెలిగించమని సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాని కోరుకొనియున్నందున ఈ సాయి అల్లా నా అజ్ఞానపు తెరలను క్రమక్రమంగా తీసివేయసాగారు. ముఖ్యంగా, “సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము, సర్వేశ్వరుని పితృత్వము” అన్న సత్యాన్ని అర్థం చేసుకొన్నాను. ఇంతేకాక, “భగవంతుడు ఒక్కడే,

ఆయన సర్వవ్యాపి” అన్న స్వామి సత్యవాక్కు నాలో గట్టిగా నాటుకొనిపోయింది. ఇంక ఇవన్నీ నిజ జీవితంలో ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నించ మొదలుపెట్టాను. నాకిప్పుడు నా అన్వేషణ ఫలిస్తుందన్న ఆత్మవిశ్వాసము ఏర్పడింది. స్వామి బోధనలను ఇంకా క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసిన తరువాత, ఒకసారి పుట్టపర్తి వెళ్ళి స్వామిని దర్శించుకోవాలని నిర్ణయించుకొన్నాను. ఎందుకంటే, మరి చదివినదంతా నిజమో కాదో కళ్ళారా చూసి నిర్ధారణ చేసుకోవాలి కదా!

1981లో మరికొందరు సాధకులతో కలిసి స్వామి సన్నిధికి మొదటిసారిగా వచ్చాను. మేమొచ్చింది గురుపూర్ణిమ రోజు ఉదయం. పూర్ణచంద్ర హాలులో సభ జరుగుతోంది. అక్కడే మొట్టమొదటి దర్శనం అయింది. ఆ పిమ్మట ముప్పుయి రోజులపాటు ప్రతి రోజు దర్శనంలో భగవాన్ జాబులు తీసుకోవడం, విభూతి సృష్టించడం, ఏవేవో వస్తువులు గాలిలోంచి తీసి ఇవ్వడం, భక్తులను ఆశీర్వదించి వారికి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వడం వంటివి చూస్తూ ఉన్నాము. రోజులు గడిచేకొలది నా సందేహాలు తీరిపోయి ఆనందోత్సాహాలు చోటుచేసుకొన్నాయి. ప్రశాంతి, ప్రసన్నత నాలో పెరిగిపోతూ వచ్చాయి. జీవితం ఊహించనివిధంగా మార్పు చెందింది. సాయి అల్లా నన్ను ప్రేమతో మార్చివేశారు.

అక్టోబరు 1983లో స్వామితో నా మొట్టమొదటి ఇంటర్వ్యూ. అంతకుముందు ట్రీనిడాడ్‌లో జరిగిన ఒక కారు ప్రమాదంలో చావబోయి బ్రతికి బయటపడ్డ కొందరు మా బృందంలో ఉన్నారు. స్వామి మాతో అన్న మొదటి మాటలు, “మిమ్మల్ని కారు ప్రమాదం నుంచి రక్షించింది నేనే.”

ఇన్ని సంవత్సరాల అనంతరం ఎన్నో అనుభవాల తర్వాత, నిజంగా సాయి దయ మా జీవితాలకు సంపూర్ణ

రక్షణ కవచంగా ఉందని ఒప్పుకోక తప్పదు. ఒకసారి మా దేశం తిరిగి వెళ్తూ క్రొత్త ఢిల్లీలోని పాలికా బజారులో వస్తువులు ఖరీదు చేస్తూ, ఉన్నట్టుండి నా చేతి సంచీ పోగొట్టుకున్నాను. దాంట్లో అమ్మవి, నావి పాస్ పోర్టులు మరియు డబ్బు ఉన్నాయి. ఖంగారు పడుతూ అంతా వెదికాము. చివరకు ఏమి చేయాలో తోచక, ఆ యాత్రలో స్వామి నాకు సృష్టించి ఇచ్చిన పతకాన్ని ఒడిసిపట్టుకొని, సాయినామాన్ని జపించడం మొదలుపెట్టాను. కొంతసేపటికి కళ్ళు తెరిచి చూసేటప్పటికి తెల్ల బట్టలు వేసుకొన్న ఆరేడేళ్ళ పిల్లవాడొకడు నా ముందుకు వచ్చి, “ఈ చేతి సంచీ మీదేనా?” అని అడుగుతున్నాడు. వెంటనే అది లాక్కుని తెరిచి చూసి, అన్నీ యథాతథంగా ఉన్నాయని ఊపిరి తీసుకున్నాను. కృతజ్ఞతలు చెబుదామని తలెత్తి చూస్తే ఆ పిల్లవాడెక్కడా కనిపించలేదు. నిశ్చేష్టుడనై కన్నీళ్ళతో స్వామికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకొంటూ ఉండిపోయాను. అవును, సాయి ఉండగా భయమే?!

సాయిమాత కష్ట సమయాల్లో మనకు గల చేయూత. ఆ వేయి తల్లుల ప్రేమ ఎన్నడూ మన చేయి వదలదు. అప్పుడప్పుడు మనకు అనిపిస్తుంది, వారు మనలను ఉపేక్షిస్తున్నారని. కొన్నిసార్లు వారు చేసేదీ, చెప్పేదీ మనకర్థం కాకపోవచ్చు. అయితే, స్వామిపై విశ్వాసము పెంచుకోవడం మనకు చాలా అవసరము. నమ్మి చెడినవారు లేనే లేరు. అంతా వారి దివ్యసంకల్పం ప్రకారమే జరుగుతుంది. వారు మనల్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడుతానని మాటిచ్చారుగా!

నా మొదటి ఇంటర్వ్యూలోనే స్వామి నా వివాహం గురించి ప్రస్తావించారు. “తల్లిదండ్రులు సంబంధం కుదిరిస్తే నేను ఆశీర్వాదిస్తాను” అని చెప్పారు. అది 1983లో అన్నమాట. ఆ తరువాత ఎనిమిదేళ్ళకు 1991 నవంబరు 24న తల్లిదండ్రులు కుదిర్చిన పెండ్లి చేసుకున్నాను. డిసెంబరు 16న స్వామి మమ్మల్ని ఇంటర్వ్యూకి పిలిచారు. అది మా ‘పెండ్లి ఇంటర్వ్యూ’ అని చెప్పవచ్చు. ఆవిధంగా స్వామి తాము ఎనిమిదేళ్ళ క్రిందట చెప్పిన మాట నిలబెట్టుకున్నారు కూడా. లోపల గదిలో కూర్చున్నాక స్వామి మా ఇద్దరి పెండ్లి ఉంగరాల మీద చేతులు వేసి, “నేనాశీర్వాదిస్తున్నాను” అని మూడు

సార్లన్నారు. నా కళ్ళలోకి సూటిగా చూస్తూ, “ఎంతమంది పిల్లలు కావాలి?” అని అడిగారు. నేను అప్రయత్నంగా, “స్వామీ, ముందొక అబ్బాయి కావాలి” అన్నాను. స్వామి చిరునవ్వుతో, “అబ్బాయే ఎందుకు కావాలి? అమ్మాయి లయితే మంచిది, ఆడపిల్లలు తల్లిదండ్రులను బాగా చూసుకొంటారు. వాళ్ళకి ఆత్మీయత, ఆప్యాయతలు ఎక్కువ” అన్నారు. నేను నా అహంకారాన్ని దిగమింగుకొని, “స్వామి ఎలా సంకల్పిస్తే అలాగే జరగాలి” అన్నాను. అన్నట్టే నాకు ఇద్దరు ఆడ పిల్లలు పుట్టారు. తరువాత ఒక ఇంటర్వ్యూలో స్వామి, “నీకు చాలా మంచి బిడ్డలని ప్రసాదించాను సుమా” అన్నారు నవ్వుతూ. ఇప్పుడు నా కుమార్తెలకు 17 మరియు 18 ఏళ్ళు వచ్చాయి. నిజంగానే ఎంతో శ్రద్ధా భక్తులతో సాయి కార్యక్రమాలలో చురుగ్గా పనిచేస్తూ మంచిపేరు తెచ్చుకొన్నారు. అంతా స్వామి దీవెనల ఫలితమే.

మొదట్లో అందరి ముందూ నిలబడి మాట్లాడాలంటే నేను భయపడేవాణ్ణి. నాకసలే ఆత్మవిశ్వాసము, ధైర్యసాహసాలవంటివి తక్కువ. మొదటిసారి స్వామి గురించి ఒక సభలో మాట్లాడవలసి వచ్చినప్పుడు నా పరిస్థితి ఏమైందో నాకింకా గుర్తుంది. వళ్ళంతా చెమటలు పట్టేసి, గుండె దడదడా కొట్టుకుంటూ తల తిరిగిపోయింది. స్వామి ఈ విషయంలో నన్నెంతో ప్రోత్సహించారు. ‘ఆత్మవిశ్వాసము పెంచుకో’ అని గట్టిగా నొక్కి చెప్పారు ఒక ఇంటర్వ్యూలో. సాయి అనుభవాలు, నీతి బోధనలగురించి ఉపన్యాసాలిస్తూ ఉండమని ఆదేశించారు. నేనప్పుడు, “స్వామీ, నేను ఏమీ వ్రాసిపెట్టుకోను, కళ్ళు మూసుకొని చెప్తుంటాను” అన్నాను. స్వామి చేయి చాచి నా బుగ్గపై ప్రేమతో తట్టి, “నువ్వు పోయి మాటాడు, నేను నీలోనే ఉండి పలికిస్తాను” అన్నారు. అలా క్రమక్రమేణా నాలోని భయాన్ని పోగొట్టి, ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించి, నేను చేయగలనన్న ధైర్యాన్ని, నమ్మకాన్ని పెంపొందింప జేయడానికి కన్నతల్లివలె పాటుపడ్డారు స్వామి. నేను స్వామి అనుగ్రహంతో ఇండియా, ఇంగ్లాండు, అమెరికా దేశాలు పర్యటించి రెండు వేలకుపైగాచోట్లలో స్వామి సందేశాన్ని వినిపించగలిగాను. ఎప్పుడూ ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభించే ముందుగా కళ్ళు మూసుకొని స్వామిని నాద్యారా మాట్లాడి,

నన్నొక సాధనంగా ఉపయోగించుకొని, తన ప్రేమ సందేశాన్ని వినిపించమని ప్రార్థిస్తుంటాను.

ప్రేమమయమైన సాయి రూపముతో నాది విడనాడలేని గాఢమైన అనుబంధము. ఎందుకంటే, ఆ రూపమే నన్ను చేయిపట్టి చీకటినుంచి వెలుగులోకి నడిపించింది కనుక. మరి స్వామి 2011 ఏప్రిల్ 24న తమ భౌతిక దేహాన్ని విడిచిపెట్టేశారు. సాయి చెంతనున్నప్పుడు నేను ఏ అడ్డంకినైనా అధిగమించి, ఏ శిఖరాలనైనా అధిరోహించగలననే ధైర్యంతో ఉండేవాడిని. ఎప్పుడు అవసరమనిపించినా విమానం ఎక్కి వచ్చేసేవాడిని. ట్రీనిడాడ్ నుండి పుట్టపర్తికి కేవలం పద్దెనిమిది గంటల ప్రయాణం. ఈ ప్రయాణాన్ని కనీసం ముప్పుయి సార్లయినా చేసి ఉంటాను. మరి ఇప్పుడేమి గతి? అసలు ఆ భగవానునికి తన శరీరాన్ని వదలిపెట్ట వలసిన అవసరమేమున్నది? ఈ లోటును మనమెలా భరించాలి? ఆ ఘటన జరిగినప్పుడు నేను వెళ్ళి నా భార్యకు చెప్పగానే ఆమె కొయ్యబారిపోయింది. అందరమూ దేవుని గదిలోకి వెళ్ళి మౌనంగా కూర్చున్నాము. మాటలతో పని ఏముంది?! ఆ లీలా నాటకాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? ఆయన మనకు నేర్పినదంతా గుర్తు చేసికొన్నంతమాత్రాన ఈ దుఃఖం దూరమవుతుందా?! జరిగినదాన్ని జీర్ణించుకొని నిజమని నమ్మడానికి నాకు చాలా రోజులు పట్టింది. స్వామి మనకొక సత్యాన్ని తెలియజేస్తున్నారని నాకనిపించింది. ఆత్మ చావు పుట్టుకలు లేనిది. శరీరం పుట్టినది కనుక గిట్టక తప్పదు. మానవాళికి ప్రేమ, ఆనందములతో కూడిన మార్గాన్ని చూపడానికని కదా స్వామి మానవ శరీరము దాల్చవలసివచ్చింది. మానవాళిలో మార్పు కలుగక తప్పదు. మరి మనము దానికి చేయాల్సిందేమిటి?!

ఒక ఇంటర్వ్యూలో స్వామిని అడిగాను, “నేను ఏ సేవ చేయాలి?” అని. ఆయన అన్నారు, “పిల్లలకు బోధలు చెయ్యి, వృద్ధులకు సహాయం చెయ్యి, హాస్పిటల్స్ కు వెళ్లి సేవలు చెయ్యి.” మరొకసారి నేను యువకుడిగా ఉన్న రోజుల్లో ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో, “నీకు చాలామంది స్నేహితులున్నారు. దేవుణ్ణి ఒక్కడినే నీ స్నేహితునిగా

చేసుకో. నీ తల్లి నిన్ను వదలిపోతుంది. నీ మిత్రులు నిన్ను వదలిపోతారు. కానీ, సాయి నిన్నెప్పటికీ విడువడు” అని చెప్పారు.

గత ముప్పై ఏండ్లుగా నేను ‘సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్’ టీచర్ గా పనిచేస్తున్నాను. సత్యసాయి సంస్థలలో దొరికే సేవావకాశాలద్వారా స్వామిప్రేమను పంచడమే మన కర్తవ్యము. “మానవ సేవయే మాధవ సేవ” అన్నది మన నిజ జీవితంలో నిరూపించుకోవాలి. ప్రార్థన చేసే పెదవుల కన్నా సాయం చేసే చేతులు మిన్న, అన్న సూక్తిని మనము ఆచరణలో పెట్టాలి.

ఎక్కడ మొదలుపెట్టాలి? నీ కుటుంబంతో ప్రారంభించు. ఇంట్లో సత్సంగం పెట్టుకొంటే మన పిల్లలలో మంచి విలువలు అభివృద్ధి చెంది, వాళ్ళు ఆదర్శ పౌరులుగానూ, సాయి సందేశానికి దూతలుగానూ తయారు కాగలరు. ప్రపంచ భవిష్యత్తు మన చేతిలోనే ఉంది. ప్రపంచ శాంతి కావాలంటే, మనలో శాంతి పెంచుకోవాలి. ప్రపంచం మారాలంటే, మనమే ఆ మార్పుకి ప్రతినిధులం కావాలి. మహాత్మా గాంధీ చెప్పినట్లు, “ఎదుటివారిలో కోరుకొనే మార్పుకి నీవే ఒక ఉదాహరణముగా మారి చూపించు.”

స్వామి మననుంచి ఆశించినదేమిటి? “ప్రేమ వెలుగులు వెదజల్లే దీపంగా ఉండు. అదే నీవు స్వామికోసం చేయవలసినది.”

మహా సమాధి సంస్మరణం చేసుకుంటూ, ఇది అంతం కాదు, ఆరంభం అని తెలిసికోవాలి. మనం చేయవలసిన మహాత్కారాలు ఇప్పుడే మొదలయ్యాయి. స్వామి అన్నారుగా, “నా పనిలో మునిగి ఉండండి భక్తులారా! మీ శ్వాసలో పారిజాతాలు పరిమళిస్తాయి. మీరు దైవదూతలకు ఆదర్శాలవుతారు. మీ ఆనందమే నా ఆనందమవుతుంది.” అంతేకాక, “మిమ్మల్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడతాను” అని అభయమిచ్చారుకూడా. సాయీశుడు మనకు దారి చూపుతాడు. సాయి మహిమ మనల్ని సదా కాపాడుతుంది. సాయిప్రేమ మనలకు స్వాంతన చేకూరుస్తుంది. సాయి మనలను చేపట్టి కాపాడుగాక!

తెలుగుసేత: పూర్ణచంద్రరావు

జ్ఞాపకాల పందిరి

(ధారావాహిక - 10వ భాగం)

ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

“నీ పద్ధతి సరిగా లేదు. నాకు చాలా చెడ్డ పేరు తెస్తున్నావు” అని భగవాన్ బాబావారు వరండాలో గట్టిగా మందలించిన రోజు అది. నాకు చెమట్లు పోస్తున్నాయి, కాళ్ళు చేతులు వణుకుతున్నాయి. అందరు చూస్తున్నారు, వింటున్నారు. ఇది మరీ బాధ. వెనక్కి తిరిగి బాబావారు తీవ్ర స్వరంతో అంటున్నారు: “అడపిల్లల తండ్రివి. పెద్దమ్మాయికి సంబంధాలు చూస్తున్నావా? సంబంధాలు వేగంగా చూడు. ఈ మాదిరి సంబంధం చూడకుండా వచ్చినావంటే ప్రశాంతి నిలయానికి రావద్దు. అందరు ఏమనుకుంటారు? సాయిబాబా అంటూ తిరుగుతూ బాధ్యతలు మరిచావనుకోరా? నాకెంత చెడ్డ పేరు!”

అంటే, మన గృహ సంబంధ బాధ్యతలు మరచి, సేవాకార్యక్రమాలంటూ తిరగడం స్వామికి సంతృప్తి కలిగించదన్నది స్పష్టమైంది. చెంప ఛెళ్ళుమన్నట్లు అనిపించింది. వరండాలో అందరికీ నన్ను చూపిస్తూ బాబావారన్నారు, “ఈ అనిల్ కుమార్ సూట్ కేసు పట్టుకుని వారం వారం స్వామి కార్యక్రమాలంటూ రాష్ట్రం అంతటా తిరుగుతూ ఆ కుటుంబ బాధ్యత నాపై పెట్టాడు.” ఈ మాటల్లో కర్తవ్య బోధ ఉంది, వారి కరుణ ఉంది.

కొన్ని రోజుల తరువాత పర్తికి వస్తే, “ఏమయింది చూశావా?” అని అడిగారు. “లేదు, స్వామీ” అన్నాను. “సంబంధాలు చూసిరా. లేకపోతే నిలయానికి రావద్దు” అన్నారు.

యథాప్రకారం ప్రతి నెల పర్తికి రావటం బాధ్యత, ఆనందం అని భావించడంవల్ల మళ్ళీ రావటం జరిగింది. “ఏమయింది చెప్పు. చూశావా?” అని అడిగారు. అప్పుడు నేను, “స్వామీ! నా ఉపన్యాసానికి తల పండినవారు, మధ్య వయస్కులు, సంసారులు వస్తుంటారు. పెళ్ళికొడుకులు నాకెక్కడ దొరుకుతారు?” అన్నాను. బాబావారు ఘక్కున

నవ్వినారు. నాకు అదే చాలు. ఆ నవ్వుల పువ్వులను చూస్తే చాలు. ఆ నవ్వుకు నేను కారణమైతే ఎంతో సాధించినట్లు భావిస్తాను. భగవాన్! మీకు వందలాదిమంది తమ బాధలు, కోరికలు, ఫిర్యాదులు వినిపించవచ్చు. ఉత్తరాలు వ్రాయవచ్చు. నేను అదనంగా నూటొక్కటి కాకుండా ఉంటే చాలు. నా సాధనంతా మీ చిరునవ్వు, హాస్యం అనుభవించడమే!

ఇచ్చినవి యేవో యున్నవి, యింతే చాలు

అధికములకేమి, అవి యెప్పుడైన గలుగు

‘వీడు నా భక్తుడ’ని యెల్లవేళల నీకు

ఒక్కరీతి అనుగ్రహమున్న చాలు

అన్న భావన ఎంత మధురమో కదా! ఈ కారణంవల్లనే కాబోలు స్వామితో సంభాషించినప్పుడల్లా స్వామిని నవ్విస్తే అవకాశాలకోసం అబ్బులు చాచేవాడిని. దానికి వారి దయ, అనుగ్రహించిన సాన్నిహిత్యం, చనువు, వారి ప్రేమ ప్రధాన కారణాలు. నాకు స్వవిషయాలు జ్ఞాపకం వచ్చేవి కావు. అవతారమూర్తి దరహాసచంద్రికలు దర్శించడంకన్నా కావలసిందేముంది, అనిపిస్తుంది.

కప్పురంబు తెలుపు కామధేనువు తెలుపు

చుక్క తెలుపు హంస రెక్క తెలుపు

అందమైన సాయి మందహాసము తెలుపు

ఎంత వాస్తవము! మా గుంటూరు నారాయణరావు అంటుండేవారు, “స్వామి పటానికి చెప్పుకొండి చాలు, ఏ పనైనా అయిపోతుంది, కోరిక తీరిపోతుంది.” నూటికి నూరు వంతులూ నిజమైన మాట. వారిని దగ్గరగా సాకారంగా దర్శిస్తూ సంభాషించే భాగ్యాన్ని స్వవిషయాల ప్రస్తావనలతో, సంసార తాపత్రయాలతో, కీళ్ళనొప్పులు, కళ్ళవాపులగురించో, వారిగురించీ, వీరిగురించీ ఫిర్యాదులు

చేస్తూనే గడపటం, అరుదైన సువర్ణావకాశాన్ని జారవిడుచుకోవడమేనని నా నమ్మిక. మరి “నా గతేంటి? నా సంగతేంటి?” అని అనిపించవచ్చు.

ఏలా నిరాశ సాయీశుడుండగా

ఏలా నిరాశ పర్తీశుడుండగా ||ఏలా||

పాలించు సాయి నీ ప్రకృతే నిలబడి

ఆలకించుచు నీకు అండగనుండగ ||ఏలా||

ప్రేమించు సాయి నీ ప్రాపైయుండగ

దీవించు దేవుడు నీ దితైయుండగ

దీన చింతల కేల దిగులొందెదవు మనసా ||ఏలా||

ఇంతకన్న ఏ హామీ కావాలి! ఏ వాగ్దానం కావాలి! అభయానికి ఈ మాటల బంగారు మాటలు చాలవా! ఆలోచించండి. మనస్సాక్షిగా ఒక మాట ధైర్యంగా చెప్పగలను. ఏనాడూ నేను ఉత్తరాలు రాయలేదు, కోరికలు చెప్పుకోలేదు, బాధలు విన్నవించలేదు; ఎవరిపైనా విమర్శలు, ఫిర్యాదులూ చేయలేదు. ఎందువల్ల అంటారేమో! అడక్కుండా ఇచ్చే స్వామిని ఏది అడగాలి! కోరికలు విన్నవించకుండానే తీర్చే స్వామిని ఏది కోరాలి! నిందారోపణలు, హానితలపెట్టేవారి బారినుంచి సున్నితంగా రక్షించే స్వామికి చెప్పవలసినదేముంటుంది! స్వానుభవంతో రాసే మాటలివి సుమా! ఎన్నెన్నో జరిగాయి. స్వవిషయాల ప్రస్తావన ఇక్కడితో మీ అనుమతితో ఆపేస్తాను. స్థూలంగా ఈ కథనాన్ని ముగించాలి కదా! తప్పదు మరి.

మొత్తానికి సంబంధం వారే చూశారు. అంతా నాటకీయంగా జరిగింది. “పురోహితుల్ని తేకుండా నన్నే పురోహితుణ్ణి చేశావే” అన్న మాటలు మరువగలనా! పెళ్ళివారికి మర్యాదలు, వంటకాలు నచ్చాయా? అంటూ ఆత్మీయంగా వేసిన ప్రశ్న ఎప్పటికీ గుర్తుంటుంది. “అనిల్ కుమార్ కు ఎన్ని రూమ్ లు కావాలంటే అన్ని ఇవ్వు. అతనికి ఇబ్బంది రాకూడదు” అంటూ కుటుంబరావుగారికి చెప్పిన మాటలు వారి అభిమానాన్ని తప్పక చాటుతాయి. రమణరావుగారిని పిలిచి, “అతనికేమీ తెలియదు. టిఫిన్లు, భోజనాలు ఏవి కావాలో నువ్వు చూసుకో” అని మన తరపున అనేవారెవరన్నా ఉంటారా?! స్వామి

విశ్వకుటుంబీకులు, వారే అనగలరు. డా॥ కృష్ణారెడ్డి (నెల్లూరు) గారిని పిలిపించి. “అతనికి పట్టుపంచె కట్టి, గట్టిగా బెట్టు పెట్టు. హడావుడి మనిషి, జాగ్రత్త” అని స్వామి చెబుతూంటే ఎంత చిన్న విషయాలని పట్టించుకుంటారో తెలుస్తుంది. పెళ్ళి ఏర్పాట్లు, బాజా భజంత్రీలు, భోజనాలు వగైరాలన్నీ వారే స్వయంగా చూసుకున్నారు. అంతకు ముందు రోజున పెళ్ళివారిని, మమ్మల్ని పిలిచి, పట్టువస్త్రాలు, వధూవరులకు ఉంగరం, హారాలు సృష్టించి బహూకరించారు. ఇంటర్వ్యూ రూంలో విదేశాలలో స్థిరపడిన బంధువర్గం ఉన్నారు. బాబావారు వారి పిల్లల్ని చూసి హాస్యం పట్టించారు, “మీ పిల్లలకు తెలుగు రాదా!” అని.

అందర్నీ పలకరిస్తూ అన్నారు, “అమ్మానాన్నలను బాగా చూసుకోవాలి. వారికి సేవ చేసి ఆనందాన్ని కలిగించాలి. మీరు విదేశాలలో ఉంటే, ఇక్కడ అనారోగ్యంతో ఉన్న తల్లిదండ్రులను ఎవరు చూసుకుంటారు?” ఒకరి చూస్తూ అన్నారు, “నీ ఆరోగ్యం సరిలేదు. జాగ్రత్త. ఇల్లు చక్కబెట్టుకో.” ఇంజనీరింగు చదువుతున్న మరో కుట్టాడిని చూస్తూ, “సినిమాలు ఎక్కువగా చూస్తున్నావు. మానుకో. శ్రద్ధగా చదవాలి” అంటూ కర్తవ్య బోధ చేశారు. మా మామగారు శ్రీ చింతపల్లి జగన్నాథరావుగార్ని చూస్తూ, “నీకు హార్డ్ ఎటాక్ వచ్చింది గదా! నిన్ను కాపాడింది నేనే. ఆసుపత్రిలో ఉన్నప్పుడు నీకు సేవ చేసింది దేశంలో ఉన్న ఈ పెద్దమ్మాయే కదా! అంతా నేను చూసుకుంటాను” అంటూ శివలింగాన్ని సృష్టించి ఇచ్చి నిత్యం దాని తీర్థాన్ని సేవించమన్నారు. అలాగే ఆయన జీవితకాల పర్యంతం స్వామి విభూతి నొసట ధరించి, తీర్థం సేవించడం చేశారు.

మా అమ్మగారు శ్రీమతి కామరాజు సరోజినీ దేవి. ఆమె రచయిత్రి, వక్త, పరిపాలనాదక్షురాలు; తెలుగు, ఆంగ్ల భాషలలో దిట్ట. సంఘసేవ అన్నా, వృద్ధులకు సేవలందించాలన్నా ఎంతో ఆసక్తి కనబరచేవారు. మద్రాసు క్వీన్ మేరీస్ కాలేజీలో ఆ రోజుల్లో ఆంగ్ల భాష అభ్యసించి, బంగారు పతకాన్ని పొందిన తొలి ఆంధ్ర మహిళ. అయితే

చాలా డిసిప్లిన్ గా ఉంటూ అదేప్రకారం కుటుంబాన్ని తీర్చిదిద్దారు. సాక్షాత్తు బాబావారే, “ఆమె బాగా చదువుకుంది, చాలా స్ట్రీక్ట్, గట్టిది, పెద్ద ఉద్యోగాలు చేసింది” అంటూ ఆమెకు రత్నాలహారం, డైమండ్ దుద్దులు, గాజులు సృష్టించి బహూకరించారు. ఇంటర్వ్యూ రూంలో మా అమ్మగారికి ప్రత్యేకంగా కుర్చీ వేయించి కూర్చోమన్నారు. పెద్దలకందించవలసిన గౌరవ, మర్యాదలు నేర్పినట్లయింది.

ఆధ్యాత్మిక విషయాలు కూడ శ్రీవారు ముచ్చటించారు. మా అమ్మ బాబావారిని ఒక ప్రశ్న వేశారు: “స్వామీ! మావాడు అద్వైతం అంటాడు. నాకేమో ద్వైతం సంతృప్తినిస్తుంది. ఏ కష్టం వచ్చినా మొరపెట్టుకోవడానికి దేవుడున్నాడనే ధైర్యం ఉంటుంది. ప్రార్థించడానికి దైవం ఉన్నాడు. అలా కాకుండా ‘నేనే దైవం’ అనుకుంటే మాకు దిక్కెవరు? ఆడుకునేదెవరు?” అప్పుడు బాబావారన్నారు, “చూడమ్మా! వాడికేం తెలుసు?! అద్వైతం అంటాడుగాని అనుభవముందా? మాట్లాడుతాడుకాని అద్వైతానుభవ మేది? ఈ వయస్సులో నీకు అవీ ఇవీ ఎందుకుగాని నీ మామూలు పద్ధతిలోనే సాధన చేయి. అది చాలు” అన్నారు.

మెడకి నొప్పివల్ల (స్పాండిలైటిస్) డాక్టరుగారు మా అమ్మగారిని మెడకు కాలర్ ఉంచుకోమన్నారు. ఆ కాలర్ మెడకి తగిలించుకుంటే కొంత ఉపశమనంగా ఉండే దామెకు. బాబావారు గమనించి, “మెడకు నెక్లెస్ ధరించావే!” అన్నారు. “నెక్లెసా! లేదు స్వామీ! మెడనొప్పికి కాలరు వేసుకున్నాను” అన్నది మా అమ్మ. “తీసెయ్, ఏ నొప్పి ఉండదు” అంటూ విభూతి సృష్టించి మెడమీద రాశారు. ఇక మళ్ళీ ‘కాలరు’ అవసరం లేకుండా పోయింది. మళ్ళీ మెడనొప్పి అంటే ఆమె ఎఱుగదు. స్వామి కరుణ ఆమెపై ఎంతగా ఉందంటే ఆశ్చర్యమేస్తుంది. ఒక కాలేజి లెక్చరరుని పిలిచి, “అవ్వకు ఇక్కడ అన్నీ చూపించు. కార్లో తీసుకెళ్ళి జాగ్రత్తగా అంతా దగ్గరుండి చూపించు” అని ఆజ్ఞాపించారు. బహుశా ఆమె విద్యుత్తుకు, నిజాయతీకి, సేవాతత్పరతకు, భక్తికి వారిచ్చిన గుర్తింపు అనిపిస్తుంది.

బాబావారు ఆప్యాయంగా మాట్లాడుతూ, “నీ కొడుకు సాయిబాబా అంటూ, ఇల్లూ వాకిలీ పట్టకుండా, తిరుగుతున్నాడనుకుంటున్నావు కదూ? నేను లేనా చూసుకోవడానికి! ఎన్ని జన్మలెత్తినా పెళ్ళి ఇలా జరిపించగలరా? సాయిబాబా అంటే ఏమనుకున్నావు? మున్ముందు ఇంకా చూస్తావు, ఎంత పైకి వస్తాడో! దిగులు పడవద్దు. స్వామి ప్రకృతే ఉంటాడు గదా! స్వామి ఎంతమందికి తెలుసో, అంతమందికి నీ కొడుకు తెలుస్తాడు” అన్నారు.

ఎంత చల్లని మాట! జన్మ జన్మలకికూడ మరువరాని, మరువలేని మాట. వివాహ కార్యక్రమం అయిన మరునాడు స్వామి పలకరిస్తూ ఇంటర్వ్యూ రూంలోకి రెండు చీరలు పట్టుకొచ్చారు. ఒకటి నీలం, మరొకటి బంగారు రంగు. ఏది బాగుంది? అన్నారు. “సముద్రం నీలం, ఆకాశం నీలం. నీల మేఘశ్యాముడు రాముడు. నీలం సంగతి చెప్పేదేముంది! ఇంక బంగారం అంటారా, దానికంటే విలువైంది ఏముంది స్వామీ!” అన్నాను. “ఆవు నీ వేదాంతం. ఇది ధర్మవరం పట్టుచీర. ఇది కంచి చీర. ఇప్పుడు చెప్పు” అన్నారు. “ధర్మవరం సమీపంలో సాయీశ్వరి, కంచిలో కామాక్షి. ఇక చెప్పాల్సిందేముంది!” అన్నాను. “మీ అమ్మకు ఏ రంగు బాగుంటుంది?” అన్నారు. “భగవాన్, మా అమ్మ చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఆమెకు ఏ కలరైనా నచ్చుతుంది. అయినా నిన్ను అందరితోపాటు ఇచ్చారు. ఇక వద్దు. ఆమెకు మళ్ళీ ఎందుకు?” అన్నాను. “నోరు గట్టిగా మూసుకో. నిన్ను పెళ్ళివారితోపాటు ఇచ్చాను. ఈ రోజున నిన్ను నాకు ఇచ్చింది కదా! అందుకు మళ్ళీ ఇస్తున్నాను” అన్నారు.

ఈ మాటలు వ్రాస్తుంటే నా కళ్ళ నీళ్ళు ఆపుకోలేక పోతున్నాను. రాసే అక్షరాలు చెదరిపోతున్నట్లునిపిస్తున్నది. కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ, నన్నెరిగిన వారెవరూ అపార్థం చేసుకోరని భావిస్తూ, సాయి బంధువుల దగ్గర దాచుకోలేక, గుండెల్లో పదిలపరచుకున్న మాటలు పంచుకుంటున్నాను. బాబావారి ప్రేమ, వారి పలుకులు తలచుకుంటూ ప్రాణం పోతే చాలు, అదే పదివేలు. ఇక జన్మకు కావలసిందేముంది! అసలంతకీ నా కోరిక అదే! మంచాన

పడో, పిల్లా జెల్లా మధ్యనో కాకుండా, వేలాది సాయి భక్తులనుద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ ఊపిరివదలాలి. దాని ముందు నా మటుకు నాకు పదవులు, సంపద వగైరా తృణప్రాయం. ఒక్క విషయం చెప్పి ఈ ప్రహసనం ముగిస్తాను.

వీర వైష్ణవ సమానుడు నా అల్లుడు. అంతా స్వామికి చెప్పి చెయ్యాలి అన్న పట్టుదల నన్ను ఇబ్బంది పెట్టే జీర్ణం కాని వాస్తవం. అది 1988వ సంవత్సరం. నేను రజతోత్సవాల కార్యక్రమాలలో తీరిక లేకుండా ఉన్నాను. అమ్మాయిని కాపురానికి పంపాలి. స్వామి అనుమతి, ఆశీస్సులు కావాలన్నాడు అల్లుడు. ఆగస్ట్ / సెప్టెంబరు మాసాలనుకుంటాను. ఓణం పండుగ వస్తున్నది. బాబావారి తుంటికి ప్రాక్చరయిందని, దర్శనమివ్వటేదని తెలిసింది. సామాన్లతో మేము పుట్టపర్తికి చేరుకున్నాం. ఏం చెయ్యాలో తోచటం లేదు.

మరునాడే స్వామి చిరంజీవి రావుగారితో కబురంపేరు. క్యాంటీను ముందు అయోమయంగా నడుస్తూ సుదీర్ఘాలోచనలో పడ్డ నన్ను ఆపి చిరంజీవి రావుగారు స్వామి ఆజ్ఞను తెలియజేశారు. అమ్మాయిని కాపురానికి పంపమని, నా భార్యని తోడుగా వెళ్ళమని, అల్లుడు ఆమెకు మర్యాదలు చెయ్యాలని, నన్ను నా పనులు చూసుకొమ్మనీ చెప్పి పంపారు. అఖరికి వాళ్ళకి ఇల్లు కూడ స్వామివారే ఇచ్చారు. బెంగళూరు ఇందిరా నగర్, దూపన హళ్ళి బస్ స్టాపు వెనుక, సనాతన సారథి ఆంగ్ల మాస పత్రిక మాజీ సంపాదకులు శ్రీ వి.కె. సరసింహన్ గారిదది. ఆ ఇంట్లో మా అమ్మాయివాళ్ళు చాలకాలమున్నారు.

నెల్లూరు డా॥ కృష్ణారెడ్డిగారంటే నాకు జ్ఞాపకము వస్తోంది. వారు చెప్పారు, “బాబావారు నా వంక చూడటం లేదు, మాట్లాడటం లేదనిపిస్తే ఈశ్వరమ్మగారి సమాధి చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చెయ్యి. ఆమె చూసుకుంటుంది. తప్పక

స్వామి పలకరిస్తారు.” చాలా మంచి ఖచ్చితమైన సలహా అది. అమ్మ ఈశ్వరమ్మగారి రికమెండేషన్‌ని మించింది లేదు. స్వామి కాదనలేరు.

డా॥ కృష్ణారెడ్డిగారు బాబాపైన అచంచల విశ్వాసం కలవారు. ఆ జిల్లాలో సాయి సంస్థలకు ఎంతో కృషి చేశారు. నిర్మోహమాటంగా, సూటిగా మాట్లాడే స్వభావం కలవారు. సైకిల్ తొక్కుతూ ఆరోగ్యంగా చలాకీగా ఉండేవారు. తెల్లవారు ఝామున నెల్లూరు స్టేషన్‌కు వచ్చి నన్ను రిసీవు చేసుకొని, లక్ష్మీపురంలోని వారింట్లో స్నానపానాదులయ్యాక, జిల్లాలో కార్యక్రమాలకు వెళ్ళేవాళ్ళం. నెల్లూరు బియ్యం నాణ్యం. దసరా, పుట్టుపండుగలకు లారీల్లో భక్తులు డా॥ కృష్ణారెడ్డి నేతృత్వంలో పంపేవారు.

డాక్టర్‌గారు చాలా సీరియస్‌గా ఉండేవారు. కృష్ణారెడ్డిగారి సతీమణి మహాసాధ్వి వారింట్లో సేవాదళంవారు యథేచ్ఛగా తిరుగుతూ భజన సామగ్రి అమర్చి స్వతంత్రంగా ఉండేవారు. వారి పిల్లలు కూడా బాబా భక్తులే! డాక్టరుగారు తరువాతి కాలంలో ప్రశాంతి నిలయంలో స్థిరపడ్డారు. పెద్ద వయస్సులోకూడ సౌత్ ప్రశాంతి మూడవ అంతస్తులో ఉంటూ, రోజుకు ఎనిమిదిసార్లు పైకి, కిందికి నడుస్తూ జనరల్ ఆసుపత్రిలో సుదీర్ఘ కాలం సేవలందించిన మహా భక్తులు. డా॥ కృష్ణారెడ్డి గారి సోదరులు ధన్వంతర రెడ్డిగారు మహా నిదానం. ఈ సోదరులిద్దరు నెల్లూరు జిల్లా అధ్యక్షులుగా నున్నవారే! ధన్వంతర రెడ్డిగారు గొప్ప త్యాగి. సంస్థలపట్ల, కార్యక్రమాలపట్ల ఉదారంగా ఉంటూ చురుకుగా పాల్గొనేవారు. భూరి విరాళాలనిచ్చేవారు. జిల్లా నివేదికలని పకడ్బందీగా పంపేవారు. నేను జిల్లా అంతా పర్యటించినవాడినే!

(సశేషం)

సాయిసంస్థలలో చేరినవారు కండలు కలిగేటట్లుగా పనిచేయాలి. కండలు కలిగేటట్లుగా పనిచేస్తే పళ్ళు అలిగేటట్లుగా తినవచ్చు. కష్టపడి పనిచేయకుండా మీకు తినడానికి మనస్సు ఎలా వస్తుంది?! భగవదనుగ్రహం పొందాలంటే మీరు త్యాగానికి సర్వవిధముల సంసిద్ధంగా ఉండాలి. ‘తిండికి తయారీ, పనికి పరారీ’ అన్నట్లుగా ఉండకూడదు.

- బాబూ

మానవ సేవలో మాధవుడు

వి.ఎస్.ఆర్. మూర్తి

పుట్టలు ఎక్కువ, ఇళ్ళు తక్కువ. పాములెక్కువ, మనుషులు తక్కువ. భూములు ఎక్కువ, పంటలు తక్కువ. నీటి చుక్కకోసం నింగివైపు నిట్టూర్పుల చూపులు. చదువులు శూన్యం. వాదులాటలు మెండు. అక్కడ కరువు నిత్య తాండవకేళి. భారతదేశమంతా ఇంకా విదేశీ పాలనలోనే కుందుతున్న కాలం. అనంతపురం జిల్లాలో కుగ్రామం పుట్టపర్తి నేపథ్యమిది. మతం, మానవత్వం అంగడి సరుకైన వేళ.

కనీస మానవీయ స్థాయిలోనైనా బ్రతకటం మరచిపోయినవేళ, దేశాన్ని, ప్రపంచాన్ని, సర్వ సృష్టినీ, మళ్ళీ ధర్మమార్గంలోకి మళ్ళించటానికి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి ఆగమనం అనివార్యమైంది.

తొలి 14 ఏళ్ళు, సత్యసాయి తమ చుట్టూ ఉన్న పరిమిత ప్రదేశాన్ని ప్రభావితం చేయటంతో తమ భవిష్యత్ ప్రణాళికకు బీజం వేశారు.

1926 నవంబరు 23న వికసించిన దివ్య కల్వారం, పసిడి పరిమళాలు వెదజల్లుతూ వేంచేసిన భవ్య మల్వారం, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు.

ఆ మరునాడే, నవంబరు 24వ తేదీన ధ్యానయోగారవిందులు అరవింద మహాయోగి “కృష్ణ చైతన్యం అవనిపై అవతరించింద”ని పరవశంతో ప్రకటించారు. నాటినుంచి ప్రారంభమైన సత్యసాయి అవనీ సంచారం 2011 ఏప్రిల్ 24న భౌతిక స్థాయిలో ఆగింది. ఆగిందేకానీ అయిపోలేదు.

అనంతకాలాలుగా ఊడలు పరుచుకున్న భారతీయ సనాతన ధర్మం, సమన్వయ జీవన సరళి, మానవత్వం రంగరించుకున్న కుటుంబ సమాజ వ్యవస్థ పెళుసుబారుతున్న వేళ, మానవ సంబంధాలు పలచనవుతున్న వేళ, దేశభక్తి భారతీయ అధ్యాత్మ శక్తి బలహీనపడుతున్న వేళ, మానవజాతి, సృష్టి యెల్లెడలా మతం, కులం, ధనం కారణంగా దిగజారుతున్న వేళ, ఆనందం, శాంతి, ప్రేమ, అందని మావిపండ్లై మానవ హృదయాలు ఎడారులుగా మారుతున్న వేళ, మానవుడు

1940లో తమ ప్రణాళికను స్థూలంగా బహిర్గతం చేశారు. వేదోద్ధరణ, ధర్మోద్ధరణ, దీనజనోద్ధరణ కలసిన దీక్షా త్రివేణి అది. కానీ తదనంతర కాలంలో వారు కొనసాగించిన విభిన్న భౌతిక, ఆది భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక కార్యకలాపాలు త్రివేణి స్థాయిని దాటి, సప్తసాగర గంభీర ఘోషగా సాగినయ్యే.

మానవదేహం ధరించిన ఏ అవతారమూర్తి ఇంత విస్తృతంగా మానవ జాతికి సేవలందించడం ఎరగం. సిద్ధ సంకల్పంగా, ప్రణాళికా బద్ధంగా, నిబద్ధతతో, నిస్వార్థంగా సాగిన ఈ 85 సంవత్సరాలు, సృష్టి ప్రణాళికలోనే ఒక దివ్య కలాపం. కనుక, ఇదంతా సత్యసాయి కాలం.

వానలో తడవనివారు, సత్యసాయి భావనను తడవనివారు ఎవరూ లేరు. అంతటి దివ్య ప్రభావం వారిది.

అవతార ప్రకటన క్షణం నుండి ఏడు దశాబ్దాలు సాగిన వారి మహిమాకాండ అనుపమానం. ఎక్కడ విన్నా ఆ దివ్య లీలా వైభవాల ముచ్చటే. మహిమకు,

మహత్తత్వానికి సీమలు చెరిగి భగవత్ శక్తి సంపూర్ణంగా ఆవిష్కరణ జరిగిన నిత్యవసంతాలవి. మాన్యులు, అసామాన్యులు, సామాన్యులు, సర్వమతస్థులు, తత్త్వవేత్తలు, జిజ్ఞాసువులు, మేధావులు, జ్ఞానులు, సంఘసేవకులు, సంఘ సంస్కర్తలు, దీనులు, పరిదీనులు, సాధువులు, యోగులు... ఒకరేమిటి, సర్వ ప్రపంచమూ బారులుతీరి ప్రశాంతి నిలయం పంచన చేరి, సత్సార్థమును ఆకళింపు చేసుకొనే ప్రయత్నం ప్రారంభించుకున్న సాధనా కాలమది. మహిమలు ప్రదర్శనలు కావని, దైవశక్తికి నిదర్శనాలని ప్రకటిస్తూనే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి తమ దృష్టి విద్యారంగంవైపు మళ్ళించారు. ఒకనాడు విద్యను నమ్ముకొని జీవించిన జాతి విద్యను అమ్ముకుంటున్న విష సంస్కృతిని, వికృత రూపం దాల్చిన విలువలనూ సరిచేసి, పూర్ణ మానవతా విలువలతో కూడిన సమగ్ర విద్యావిధాన కర్త అయినారు.

సనాతన విద్య, సనాతనంగా రూపాన్ని సంతరించుకొని సమకాలీన సమాజానికి అక్కరకొచ్చే విద్యగా స్వామి దానిని తీర్చిదిద్దారు. ఆవిధంగానే వైద్యరంగం మానవీయతను మరచిపోవటం ప్రారంభమైన సమయంలో వైద్య ధర్మాన్ని సమగ్ర మానవీయ స్ఫూర్తిగా వెలిగించారు. జనుల దాహార్తిని, నిరుపేదల ఆకలిని, సమాజ అవ్యవస్థను సరైన రీతిలో పరిష్కరించి, కోట్లాది మానవ హస్తాలను, సకల మానవ హృదయాలను సేవామూర్తులుగా నిర్మాణం చేశారు. ఇదంతా సమాజగత విషయం!

ఆధ్యాత్మిక పునర్వికాసం ప్రధానంగా సాగిన రామాయణ, భాగవత, బ్రహ్మసూత్రాది భారతీయ వాఙ్మయమంతా స్వామివారి దివ్య హస్తాలలో వాహినీ స్వరూపంగా ప్రపంచంలో ఉన్న పలు భాషలలో సాక్షాత్కరించి, అవతారమూర్తుల కార్యకలాపాలలో ఒక పరిష్కరణ, విశిష్టతను సంతరించుకున్నది. శ్రీరామచంద్రుడు యోగ వాసిష్ఠం విన్నాడు. యోగేశ్వర కృష్ణుడు భగవద్గీతను అన్నాడు. శ్రీ సత్యసాయి భగవానుడు జ్ఞానసారమంతా రచించారు. ప్రపంచానికి 'సాయిరాం' అనే మహా మంత్రాన్ని వరదానం చేశారు.

ఏ అవతారానికైనా దేవాలయాలు వారివారి అవతార తదనంతర కాలంలో ఏర్పడటం ఆచారగతమైన చరిత్ర. కానీ, సత్యసాయి భగవానుడు తమ శరీరంలో ఉండగానే వేలాది సత్యసాయి మందిరాలు వెలిసి, ఆ మందిరాలన్నీ ఆధ్యాత్మిక సేవా కేంద్రాలై సమాజ సేవను విస్తృతం చేసినయే. “సనాతన సారథి” స్వామి ప్రబోధ వాణిగా భక్తులకు శిరోభూషణం, హృదయ భాషణం.

సర్వమతాల ప్రార్థనలకు, భజనలకు, సేవలకు, సర్వదేశాల పర్వదినాలకు ప్రశాంతి నిలయం ఒక చలువ పందిరి.

సహజీవన సౌందర్యానికి, సమభావనల సమన్వయ రీతికి మాలిన్యమంటని స్వచ్ఛమైన అద్దం ప్రశాంతి నిలయం.

ఐక్యత, పవిత్రత, దివ్యత మానవుడు సాధించవలసినదే. భగవంతుడిచ్చిన చేతులు, సంకల్పించిన చేతులు సమాజసేవలో ధన్యత నొందాలి.

ఏ ఒక్కరినీ వేధించక, బాధించక జీవితం సాగాలి.

అందరినీ ప్రేమించు, అందరినీ సేవించు.

మానవుడు మానవుడుగా జీవించడమే ఆధ్యాత్మ!

మతం ఎన్నడూ చెడును బోధించదు.

మతం అంటే ధర్మమార్గం.

ఆధ్యాత్మ మరణానంతర జీవితం కాదు. ఇక్కడ ఉండగానే సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమ, అహింసలను ఆచరణాత్మకం చేసుకోవాలి, అనుభవించాలి, అనుభూతి చెందాలి, విభూతి స్థాయిని అందుకోవాలి. అదే సత్య జీవనం.

ప్రేమతో కూడిన సేవ, సేవ నిండిన ప్రేమ... మానవాళి ఆచరించదగిన యాగం. అందరూ పొందవలసిన యోగం, అన్నదే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి దివ్యబోధ.

పరిమిత దేహం వీడి, అపరిమిత తేజోమయులైన స్వామి దివ్యానుగ్రహం, దివ్యప్రేమ, దివ్య మార్గదర్శకత్వం, దార్శనికత ప్రశాంతి నిలయ దివ్య సన్నిధినుండి సమస్త సృష్టికీ అభయవీచిగా, అనుగ్రహ తరంగాలుగా, అవీ: మహాసృష్టిగా అందుతూనే ఉంటయే.

మంథర

గరిమెళ్ళ కృష్ణమూర్తి

కామక్రోధములు, అసూయా ద్వేషములు ఎంతటి అనర్థానికి దారితీస్తాయో, అవతార పురుషులు సైతం అట్టి దుర్గుణములు కల వ్యక్తుల పన్నాగాలకు గురియై, చివరకు విజయం సాధించి ఆదర్శ మానవ జీవితం ఏవిధంగా గడపాలో మానవ జాతికి నేర్పే అవతార కార్యక్రమంలో ఎన్ని కష్ట నష్టాలను అనుభవిస్తారో సోదాహరణంగా వివరిస్తుంది, శ్రీమద్రామాయణ గాథ. దశరథ మహారాజు తరువాత పట్టాభిషిక్తుడై జనరంజకంగా అయోధ్యా నగరాన్ని పరిపాలించవలసిన శ్రీరాముడు చివరి క్షణంలో 14 ఏండ్ల అరణ్యవాసానికి సీతా లక్ష్మణులతో కలిసి బయలుదేరుతాడు. దీనికి కారణం మంథర అనే స్త్రీయొక్క క్రోధము. రాముని అరణ్యవాసానికి మంథర కారకురాలైతే, సీత అరణ్యమునుండి అపహరింపబడి లంకా నగరంలో పది నెలలపాటు రావణుని చెరలో మ్రగ్గడానికి కారణమైంది, శూర్పణఖ. ఒకవిధంగా చూస్తే, ఈ రెండు పాత్రలు రామాయణ గాథలో ఒకటి, రెండుచోట్ల తప్ప కనిపించకపోయినా, అవి రామావతార చరిత్రకు కారణభూతమయ్యాయి.

మంథర చరిత్ర చాలా విచిత్రమైనది. దశరథ మహారాజు చిన్న భార్యయైన కైకేయిని ఆమె చిన్నతనం నుండి పెంచి పెద్దచేసిన, రాణివాసంలో ఆమెకు అత్యంత ప్రీయమైన, ఆంతరంగికురాలైన సేవకురాలు మంథర. ఆమె పూర్వజన్మ వృత్తాంతం చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. ఒక పర్యాయం కైకేయి తండ్రి కేకయరాజు వేట నిమిత్తం అడవికి వెళ్ళినప్పుడు ఒకచోట అతనికి ఆడ, మగ జింకలు రెండు ఆడుకుంటూ కనిపించాయి. వెంటనే కేకయరాజు ఆ జింకలపై బాణం విడువగా అది మగ జింకకు తగిలి మరణించింది. అప్పుడు ఆడ జింక తన తల్లి దగ్గరకు వెళ్లి, “అమ్మా! ఈ కేకయ రాజు నా భర్తను

హతమార్చాడు. ఇప్పుడు నా గతి ఏమిటి?” అని విలపించింది. వెంటనే తల్లి జింక కేకయ రాజు దగ్గరకు వచ్చి, “రాజా! భార్య భర్తలను విడదీయటం ఘోరపాపం. ఇప్పుడు నీవు చేసిన పనియే నీ జీవితంలో పాపఫలానికి కారణమవుతుంది. నేను ఏవిధంగా నా అల్లుని మరణంతో బాధపడుతున్నానో అదేవిధంగా నీవుకూడా నీ అల్లుని మరణంతో బాధపడతావు” అని శాపమిచ్చింది. ఉత్తర కాలంలో ఆ జింకయే మంథరగా పుట్టి తన దుర్బోధలచే కైకేయిద్వారా రాముని అరణ్యవాసానికి పంపి, దశరథ మహారాజు మరణానికి కారకురాలైంది; కేకయ మహారాజుకు తీరని దుఃఖము కలిగించింది.

మంథర క్రోధమునకు కారణమైన మరొక సంఘటన దశరథ తనయులైన రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నుల బాల్యక్రీడలలో జరిగింది. ఒకరోజు కౌసల్య అంతఃపురము నుండి కైకేయి అంతఃపురమునకు నడచి వస్తున్నది, మంథర. ఆ రెండు భవనములకు మధ్యనున్న ఖాళీ స్థలంలో రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులు బంతి ఆట ఆడుతున్నారు. రాముడు కొట్టిన బంతి మంథర వీపుకు తగిలింది. అది తగలగానే మంథర ఒక్కసారి బాధతో ఎగిరిపడింది. అది చూసి లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులు పక్కున నవ్వారు. బంతి దెబ్బవలన కలిగిన బాధకంటే పిల్లలు తనను చూసి నవ్వినందుకు ఆమెకు చాలా బాధ కలిగింది. సహజంగానే తనకు అవమానం జరిగినట్లుగా భావించింది. రాముడు ఇంత అవమానం చేశాడని ఆనాటినుండి అతనిపై క్రోధం పెంచుకుంది. ఆ క్రోధమును మనస్సులో పెట్టుకొని అతనిపై పగ సాధించడానికి సమయంకోసం ఎదురు చూస్తూ వచ్చింది. కొన్నాళ్ళకు మంథర ఎంతో ఆత్రుతగా ఎదురుచూస్తున్న అవకాశం రానే వచ్చింది.

ఒకరోజు అర్ధరాత్రి దశరథ మహారాజుకు దాహం వేసింది. నిద్రలేచి చెంబుతో మంచి నీళ్ళు త్రాగడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. ఆ సమయంలో చేయి కొద్దిగా వణికింది. ఆ తరువాత ఇంక ఆయన నిద్రపోలేదు. “నా దేహమే స్వాధీనంలో లేని నేను రాజ్యపరిపాలన ఏవిధంగా చేయగలను? నాకు ఆ అధికారం లేదు” అనుకున్నాడు. కుల గురువు వసిష్ఠులవారికి కబురుపెట్టాడు. ఆయన రాగానే, “రేపు తెల్లవారగానే శ్రీరామునికి పట్టాభిషేకం చేయాలి. అన్ని ఏర్పాట్లు చేయించండి. ఒక్క క్షణమైనా ఆలస్యం చేయడానికి వీల్లేదు” అన్నాడు. వసిష్ఠులవారు, “భరత శత్రుఘ్నులు ఇక్కడ లేరుకదా” అన్నాడు. అందుకు దశరథుడు, “వారుండనక్కర్లేదు. నా సంకల్పం వెంటనే నెరవేరి తీరాలి. రాముడు జ్యేష్ఠ పుత్రుడు, సర్వజ్ఞుడు, సమర్థుడు. రాజ్యాధికారము చేపట్టడానికి అతడొక్కడే అర్హుడు” అని ఉద్ఘాటించాడు. వసిష్ఠులవారుకూడా దీనికి అంగీకరించారు. ప్రజలందరూ సంతోషించారు. వెంటనే రామ పట్టాభిషేకానికి చకచకా ఏర్పాట్లు జరిగిపోయాయి.

దశరథుడు శ్రీరామ పట్టాభిషేక శుభవార్తను కైకకు తెలియజేయటానికి మేళతాళాలతో ఊరేగింపుగా వస్తున్నాడు. ఈ శబ్దములు ఎక్కడినుండి వస్తున్నాయో చూద్దామని మంథర భవనంపైకి ఎక్కి చూసింది. దశరథుడు ఊరేగింపుగా రావడం, ఆయన వైభవం, సంతోషం ఆమెకు నచ్చలేదు. క్రిందకు దిగి వస్తుంటే కౌసల్య చెలికత్తె ఒకామె ఎదురు వచ్చింది. ఆమె కౌసల్య తనకిచ్చిన పట్టువస్త్రాలను, ఆభరణాలను ధరించి వాటిని కైకకు చూపించాలని వస్తోంది. మంథర, “ఏమిటి, నీవింత అలంకారం చేసుకొని వస్తున్నావు? ఎవరిచ్చారు నీకివన్నీ?” అని అడిగింది. తన కుమారుడైన రాముడు రాజుగా పట్టాభిషిక్తుడవుతున్నాడన్న ఆనందంతో కౌసల్య తన దాసీలందరికీ పట్టువస్త్రాలను, నగలను బహూకరించిందని ఆమె చెప్పింది. ఆ మాటలు వినగానే మంథరకు అసూయ కలిగింది. తనకు కూడా ఇవ్వనందుకు ఆమెకు కోపం వచ్చింది. వెంటనే లోపలకు ప్రవేశించింది. ఆ సమయంలో కైక చాలా ఆనందంగా అలంకారం చేసుకుంటోంది. అది చూసిన మంథర, “కైక! ఏమిటి అలంకారం? ఎందుకు చేసుకుంటున్నావు?” అని

అడిగింది. కైక సమాధానం చెప్పలేదు. దగ్గరకు వెళ్ళి, “కైకమ్మా! రాజుకు నీవంటే చాలా ప్రేమ అని భావిస్తున్నావు. అది కపట ప్రేమ. ఆ ప్రేమను నమ్మి నీవు మోసపోతున్నావు. మున్నుండు నీ పరిస్థితి చాలా దిగజారిపోనున్నది. చూడు, నా మాట విను” అంటూ సున్నితంగా ఆమె భుజం తట్టింది. ఆ స్పృహచేత, ఆమె దుర్బోధలచేత కైకలో దుర్భావాలు ప్రవేశించాయి. నిజానికి కైక చాలా సద్గుణవంతురాలు. ఆమె రాముణ్ణి తన స్వంత కుమారునికంటే ఎక్కువగా చూసుకుంది. రాముడుకూడా తన తల్లియైన కౌసల్యకంటే కైకనే ఎక్కువగా ప్రేమించేవాడు. అంతవరకు రాముణ్ణి ఎంతగానో ప్రేమించిన కైక ఆ క్షణంలో అతనికి విరోధిగా మారిపోయింది.

ఒకప్పుడు దేవాసుర యుద్ధంలో కైక తనకు చేసిన సహాయానికి ప్రతిగా దశరథుడు ఆమెను రెండు వరాలు కోరుకొమ్మన్నాడు. కైక తనకప్పుడు ఎట్టి కోరికలూ లేవనీ, అవసరం వచ్చినప్పుడు తప్పక అడుగుతానని చెప్పింది. మంథర కైకకు ఈ సంఘటన జ్ఞాపకం చేసి, “వాటిని ఈనాడు కోరవచ్చు కదా” అన్నది. మంథర తెలివితేటలకు సంతోషించిన కైక ఆ సమయంలో ఏ వరాలను కోరుకోవాలో ఆమెనే చెప్పమంది. ఆనాటి నియమాల ననుసరించి పన్నెండు సంవత్సరాలు దాటిన అనుభవము గలవానికే రాజ్యాధికార హక్కులు చెల్లనన్న శాసనమును గుర్తించి, రాముడిని పద్నాలుగు సంవత్సరాలు అరణ్యవాసమునకు పంపాలనీ, తన కుమారుడైన భరతునికి పట్టాభిషేకము చేయాలనీ కోరుకొమ్మన్నది. అంతేకాక, “కైక! దశరథ మహారాజు వస్తున్నాడు. నీవు వెంటనే కోప గృహంలో ప్రవేశించు. నగలన్నీ తీసి చెల్లాచెదురుగా పారవేసి, వాడిపోయిన పూలతీగలా నేలపై వ్రాలిపో” అని సలహా ఇచ్చింది. ఆమె సలహా ననుసరించి కైక కోపగృహంలో ప్రవేశించింది.

ఇంతలో దశరథుడు వచ్చి, “ఎక్కడ కైక?” అని అడిగాడు. ఎవ్వరూ సమాధానం చెప్పలేదు. చివరికి మంథరే చెప్పింది, “మీరే ఒక్కసారి లోపలికి వెళ్ళి చూడండి” అని. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యాన్ని చూసి దశరథుడు భయభ్రాంతులకు లోనయ్యాడు. కొంతసేపటికి

తేరుకుని, “కైకా! ఎందుకీవిధంగా ఉన్నావు? ఈనాడు రామ పట్టాభిషేకం జరుగబోతున్నది. ఇది నా జీవితంలో చాలా ఆనందకరమైన రోజు. నీకేమి కావాలో అడుగు. సుందర భవనములూ, బంగారు నగలూ, ఏది కావలసినా ఇస్తాను” అని ప్రమాణం చేశాడు. కైక తనకివన్నీ అక్కరలేదన్నది. నెమ్మదిగా తన రెండు కోరికలను వ్యక్తపరిచింది. అవి విని దశరథుడు మూర్ఛిల్లాడు. తరువాత తేరుకుని, “కైకా! ఎందుకు నీకింత అసూయ? ఇది లోకంలో నీకు చెడ్డపేరు తెప్పిస్తుంది. మంచిది కాదు” అని ఎంతగానో నచ్చజెప్పాడు. కానీ, కైక తన పట్టును వీడలేదు. అదే సమయంలో తన తల్లిదండ్రులకు నమస్కారం చేయడానికని రాముడు అక్కడికి వచ్చాడు. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యాన్ని చూసి చాలా బాధపడి కారణమడిగాడు. మంథరే సమాధానం చెప్పతూ, “ఆనాడు నీ తండ్రి వరమిచ్చాడు, ఈనాడు ఆడిన మాట తప్పుతున్నాడు” అన్నది. అప్పుడు రాముడు దశరథుని వద్దకు వెళ్లి, “తండ్రి, ఏది ఏమైనా నీవు ఆడిన మాట తప్పుకూడదు. ఆడిన మాట తప్పితే మన ఇక్ష్వాకు వంశానికే అపకీర్తి వస్తుంది. కాబట్టి నీవు అంగీకరించు. నేను అరణ్యానికి వెడతాను” అని చెప్పి, ఒప్పించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. వెంటనే మంథర నార వస్త్రాలను తెచ్చి

రాముని ముందర పడవేసింది. రాముడు నార వస్త్రాలను ధరించి తండ్రికి నమస్కరించి అడవులకు వెళ్ళడానికి సిద్ధమైనాడు. దశరథుడు ఇంకా స్పృహ లేకుండా పడి ఉన్నాడు. అప్పుడు కైక, “రామా! తల్లి వేరు, తండ్రి వేరా నీకు? తల్లిగా నేను ఆజ్ఞాపిస్తున్నాను. తక్షణమే నీవు అరణ్యానికి వెళ్ళు” అన్నది. రాముడు ఆమె ఆజ్ఞను శిరసావహించి అరణ్యానికి బయలుదేరినాడు.

“అసూయచేతనే లోకములో మూడు భాగములు చెడిపోతున్నారు. రామాయణంలో రావణుడు మరణించాడు కానీ, మంథర ఈనాటికీ మరణించలేదు. అసూయ అనే మంథర ఇప్పటికీ సజీవంగానే ఉన్నది. దీనిని లెక్కచేయకుండా ఉండటమే మనం చేయవలసిన పని.

చెడ్డమాటలు చెప్పకూడదు, వినకూడదు. చెడ్డపనులు చేయకూడదు. ఇదే రామాయణం అందించే ప్రధానమైన ఆదర్శం. చెడ్డమాటలు చెప్పింది మంథర, విన్నది కైక. వారి గతి ఏమైపోయింది? ఈనాడు లోకంలో స్త్రీలెవరైనా మంథర లేక, కైక అని పేరు పెట్టుకుంటున్నారా? ఎవ్వరూ పెట్టుకోరు. చెడ్డమాటలు చెప్పినవారిని, విన్నవారిని, చెడ్డ చూపులు చూసినవారిని లోకం నిరసిస్తుంది” అని వ్యాఖ్యానించారు భగవాన్ ఒక దివ్యోపన్యాసంలో.

(శ్రీవారి రచనామృతం, వచనామృతం ఆధారంగా)

నిను విడచి నేనుండలేనయ్య!

పాన్సూరు వేంకట భరద్వాజ

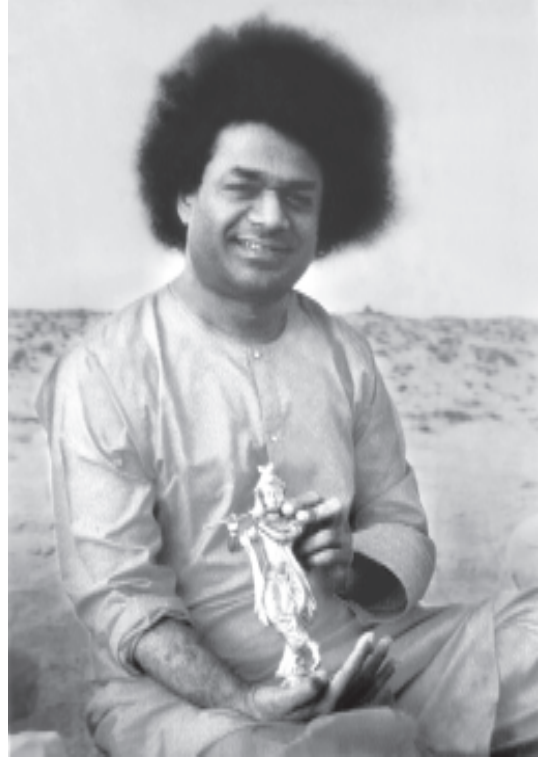
నీతి లేదని నన్ను కోతిని చేసితే - పావనినై పాదాలు పట్టుకొందు
దయ లేదటంచు నన్ దానవున్ చేసితే - అల విభషణుడనై నిన్ చేరుకొందు
దోషినని నన్ పెద్ద డాంగను చేసితే - వాల్మీకినై నీ కథ వ్రాసుకొందు
మొండివాడనని పెనుబండను చేసితే - అలశ్రీ అహల్యనై నిన్ కలసికొందు
నన్ను కాదని నీవెక్కడున్నగాని - నీ తలంపు నాడు గుండెను కదల్చు
ఎన్ని జన్మంబులెత్తినా నిను విడచి - జగతి నే నుండలేనయ్య సత్యసాయిశా!
నీవుండేది గుండెలో, నేనుండేది నీలో
నీలో నేను, నాలోన నీవుండగా
నన్ను వదలివుండుట నీకు సాధ్యమా!

సర్వశక్తి సమన్వితుడు

డా॥ జంధ్యాల సుమన్బాబు

భగవాన్ బాబా ఒకసారి భక్తుల కోరికపై గుజరాత్‌లోని జామ్‌నగర్ పర్యటించినప్పుడు రాజమాత కోరికపై బాబా భక్త బృందంతో ద్వారక వెళ్ళారు. బాబా పర్యటనగురించి విని ద్వారకావాసులు, యాత్రికులు, అచటి సాయి భక్తులు అందరూ ద్వారకలోని కృష్ణ మందిరం దగ్గర బాబా చుట్టూ గుమికూడారు. బాబా ఆరుబయటకు వచ్చి ఒక వేదికపై నిలబడగా జనం అంతా స్వామి చుట్టూ నిలబడి ఆ దివ్య మంగళ మోహన రూపాన్ని తనివి తీరా దర్శించారు.

బాబా బృందం మిథాపుర్ వెళ్ళి తిరిగి వస్తుండగా మాతృశ్రీ ఈశ్వరమ్మ కారు అద్దాలలోనుంచి ద్వారకను తదేకంగా చూడసాగింది. అందాల కన్నయ్యను మరొక్కమారు ప్రశాంతంగా కళ్ళారా చూడాలని ఆ తల్లి మనసుపడ్డది. వారి కారు వెళుతున్న రహదారి ప్రక్కనే పొడుగ్గా గట్టు కనిపిస్తున్నది. స్వామి ఒకచోట కారు ఆపమన్నారు. ఆ ప్రదేశం “కురంగ”. అంటే లేడి అని అర్థం. కృష్ణుని పాదాన్ని చూసి లేడి అనుకొని బోయవాడు బాణంతో కొట్టినచోటు అన్నమాట!

కారు దిగి స్వామితోపాటు అందరూ నడిచారు. ఆ గట్టు ప్రక్కనే సముద్రం కనిపించింది. భగవాన్ బాబావారికి పూర్వావతారంలోని స్మృతులు గుర్తుకువచ్చి ఉంటాయి. ఇసుకలో స్వామి ఒకచోట కూర్చున్నారు. చుట్టూ భక్త బృందం కూర్చున్నారు. “ఈ రోజు ద్వారకలో చాలామంది కృష్ణ దర్శనం చేసుకోలేకపోయారు కదా” అంటూ స్వామి తమముందు ఇసుకను కుప్పగా చేసి, శిఖరంపై చదునుగా చేసి, పైన ఒక బొమ్మను గీసి తమ దివ్యహస్తాలను లోపలకు చొనిపి, “కృష్ణుడు ఇక్కడే ఉన్నాడే!” అని ఇసుకలో నుంచి పదిహేను అంగుళాల ఎత్తు ఉన్న బంగారపు కృష్ణ విగ్రహాన్ని బయటకు తీశారు. భక్తులు ఆ దృశ్యాన్ని ఆశ్చర్యంతో తిలకించారు. ఈశ్వరమ్మకూడా ఆశ్చర్యాన్ని అణచుకోలేకపోయింది. “అక్కడ ఉన్న ఈ కృష్ణ విగ్రహం ఇక్కడకు ఎలా వచ్చింది?! ఎంత చక్కటి విగ్రహం! అంతా బంగారమే! ఎప్పటినుంచో ఆ ఇసుకలో దాగి ఉన్న కృష్ణుణ్ణి బయటికి తీసేరన్నమాట” అనుకున్నది. స్వామి ఆ విగ్రహాన్ని జామ్‌నగర్ రాజమాతకు ప్రసాదించారు. స్వామి సర్వశక్తిసంపన్నుడు! ఒక్క సంకల్పంతోనే ఈ విశ్వాన్ని సృష్టించిన దేవదేవునికి అసాధ్యమేమున్నది?!

మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి

(ధారావాహిక - 17వ భాగం)

బి.వి. రమణరావు

అమెరికన్ సొసైటీ ఆఫ్ సైకిక్ రీసర్చ్ కి చెందిన డా॥ ఎర్రెన్డన్ హెరాల్డ్సన్, పిహెచ్.డి., ‘మిరకిల్స్ ఆర్ మై విజిటింగ్ కాథ్స్’ అనే పుస్తకంలో ఈవిధంగా వ్రాశారు:

తెర మరుగున పరిశోధన

న్యూయార్క్ కి చెందిన డాక్టర్ కార్లెస్ ఓసిస్ మరియు నేనూ బాబావారి అనేకవిధములైన మిరకిల్స్ ని ప్రత్యక్షంగా చూసి వారి దివ్యత్వంలో నమ్మకం ఏర్పరచుకున్నాం. ‘మిరకిల్స్ ఆర్ మై విజిటింగ్ కాథ్స్’ అనే పుస్తకం రాస్తున్న సందర్భంలో వెంకటగిరి రాజా రెండవ కుమారుడైన గోపాలకృష్ణ యాచేంద్రని కలుసుకున్నాం. 1970-75 మధ్య అనేకసార్లు ఆయన పుట్టపర్తి వచ్చినప్పటికీ ఆయనతో తీరుబడిగా కూర్చుని బాబాతో వారి అనుభవాలనుగురించి విశేషాలు సేకరించే అవకాశం 1981లో వారి మద్రాసు గెస్ట్ హౌస్ లో కలిగింది. ఆయన స్వామితో పుట్టపర్తిలోనూ, వెంకటగిరిలోనూ, మద్రాసు గెస్ట్ హౌస్ లోనూ పొందిన అనేక అనుభవాలనుగురించి చెప్పేరు. అటువంటి అనుభవాలు గత పదిహేను సంవత్సరాలుగా మేమూ పొందినవాళ్ళమే కనుక కుతూహలంగా విని ఆనందించిన కొన్ని విశేష సంఘటనలను చదవండి:

“1953లో మా నాన్నగారు ఇంగ్లండ్ వెళ్ళేరు. ఆ సమయంలో బాబావారు మద్రాసులో మా (వెంకటగిరి రాజావారి) గెస్ట్ హౌస్ లో ఉన్నారు. అప్పుడు నేనూ, మా అన్నగారు బాబాతో ఉన్నాం. ఒకరోజున బాబా ఇలా అన్నారు: “లండన్ లో మీ నాన్నగారి పాస్ పోర్ట్ పోయింది. వారున్న హోటల్ సిబ్బంది సహాయంతో తామున్న గదిలోనూ, కూడా తెచ్చుకున్న సూట్ కేసులు, హేండ్ బేగ్స్

అన్నీ వెతికారు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. అప్పుడు, “స్వామీ! పాస్ పోర్ట్ పోతే నేను అవమానాల పాలవుతాను, చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతాను. ఈ తరుణంలో మీరే నాకు రక్ష” అని ప్రార్థించేడు. నేను వెంటనే ఆయన ఎయిర్ పోర్ట్ లో పోగొట్టుకున్న పాస్ పోర్ట్ ను చేత చిక్కించుకుని ఆయన ఉదయం తెరిచే హేండ్ బేగ్ లో స్పష్టంగా కనపడేటట్లు పెట్టాను.”

పది రోజుల తర్వాత మా నాన్నగారు తిరిగి వచ్చేరు. బాబా చెప్పిన విషయాన్ని తు.చ.తప్పకుండా ధ్రువపరచేరు.

మా నాన్నగారిలాగే నాకూ కోపం ఎక్కువ. ఒకసారి మా నాన్నగారు కోపంతో నన్ను తీవ్రంగా మందలించేరు. నేనూ ఆవేశంతో మా నాన్నగారి బలహీనతల్ని ఎత్తిచూపి ఆయన్ని ధిక్కరించేను. మర్నాడు ఇద్దరం చల్లబడ్డాం. తర్వాత ఆ విషయం మరచిపోయాం. మూడు నెలల తర్వాత నేను పుట్టపర్తి వెళ్ళేను. నాతో స్వామి ముఖావంగా ఉన్నారు; పలకరించలేదు. మర్నాడు స్వామి పాదాలపై పడి, “నేను చేసిన తప్పేమిటి? నన్నెందుకు దూరంగా ఉంచుతున్నారు?” అని కళ్ళనీళ్ళతో అడిగేను. స్వామి మూడు నెలల క్రితం నేను మా నాన్నగారితో ఎంత దురుసుగా మాట్లాడానో, పొల్లుపోకుండా మా సంభాషణ అంతా ఏకరవు పెట్టేరు. అంతేకాదు. ఆ సంఘటన ఏ గదిలో జరిగిందీ, మా నాన్నగారు ఏ కుర్చీమీద కూర్చున్నారో, నేను ఏ కుర్చీలో కూర్చుని ఎంత కోపావేశాలతో లేచి చిందులు తొక్కేనో కళ్ళకు కట్టినట్లు వర్ణించేరు. ఆ తర్వాత నన్ను దగ్గరకు పిలిచి, కన్నతండ్రితో ఏవిధంగా గౌరవంతో, భక్తి వినయాలతో ప్రవర్తించాలో బోధించి, మళ్ళీ అలాంటి తప్పు చెయ్యనని నాచేత ప్రమాణం చేయించేరు.

బాబా వెంకటగిరి వచ్చినప్పుడు మాతో ఎంతో చనువుగా, ఒక ప్రాణస్నేహితుడుగా ఉండేవారు. రాత్రిళ్ళు స్వామి ప్రక్కనే నేనొకవైపున, మా అన్నయ్య ఒకవైపున పడుకొనేవాళ్ళం. మాతో క్రికెట్ ఆడేవారు, కేరమ్స్ ఆడేవారు. ఒకసారి వారి బరువెంతుందో వారిని ఎత్తుకుని చెప్పమన్నారు. మా అన్నయ్య వారిని ఎత్తి పట్టుకుని, “స్వామీ, మీరు కాగితంలాగున్నారు, అరపౌను బరువు కూడా లేరు” అన్నాడు. తర్వాత నా వంతు. వారిని ఎత్తడం నావల్ల కాలేదు. మా అన్నయ్య, నేనూ కలిసినా ఎత్తలేకపోయాం. వారి అనంతశక్తులలో ఇదొకటి.

మరోసారి స్వామి కుర్చీలో కూర్చుని ఎవరెవరినుండో వచ్చిన ఉత్తరాలను చదువుకుంటున్నారు. తర్వాత గ్రహించేను చదువుతున్నట్లు నటిస్తున్నారని. మాకు అలవాటు ప్రకారం స్వామి పాదసేవ చేద్దామని స్వామి పాదాలమీద చెయ్యి పెట్టానో లేదో ధన్నమని ఎలక్ట్రిక్ షాక్ కొట్టినట్లయ్యి వెనక్కి పడిపోయాను, తల నేలకు తగిలింది. తివాసీ ఉంది కనుక సరిపోయింది, లేకపోతే తల బద్దలయ్యేదేమో అనిపించింది. నాకేసి చూసి, “ఏమైంది?” అని అడిగేరు బాబా. “....షాక్...” అన్నాను. ఇంకా గుండెదడ తగ్గలేదు. “పాదసేవ చెయ్యబోయేవా? నేను చూడలేదు. రా బంగారు! చేసుకో” అంటూ పాదాలు కొంచెం ముందుకు పెట్టేరు. భయం భయంగానే నెమ్మదిగా లేచి పాదాలమీద చెయ్యిపెట్టి చూసి పాదసేవకు ఉపక్రమించేను. అంతా ఆయన లీలావినోదం!”

రాజావారి పెద్ద కుమారుడు కుమార్ రాజా పుట్టపర్తిలో జరిగిన ఒక అద్భుత సంఘటనని ఈవిధంగా వివరించేడు:

ఒకసారి (1948లో) పుట్టపర్తిలో కుమార రాజాని బాబా వెంటబెట్టుకుని చిత్రావతి ఇసుక తిన్నెలవైపు నడచి వెడుతుండగా ఆకస్మికంగా అదృశ్యమై మరో రెండు నిమిషాలలో తమ మధ్య ప్రత్యక్షమయ్యేరని చెప్పేడు. “ఆ సమయంలో సుమారు 15 మంది ఉన్నారు. అందరూ ఆ సంఘటనకి ఆశ్చర్యపోయినవారే. బాబా తిరిగి ప్రత్యక్షమయ్యేక, “మా మధ్యనుండి మాయమైపోయేరే, ఎక్కడికి వెళ్లేరు?” అని అడిగితే, “రాధాకృష్ణయ్య భార్య ఒక్కర్తే భర్తను కనిపెట్టుకుని ఉండి మనల్ని, ‘చిత్రావతికి

వెళ్ళి రండి, ఆయనను నేను చూసుకుంటాను’ అని చెప్పింది కదా! ఇంతలోనే కేక పెట్టింది. అంచేత అక్కడికి వెళ్ళి ఆమెకు ధైర్యం చెప్పి వచ్చాను” అన్నారు, బాబా. “రాధాకృష్ణయ్యగారి కుటుంబ సభ్యులతో మా నాన్నగారికి పరిచయం ఉందికానీ, నాకు అంతగా పరిచయం లేదు. అందుచేత నేను వివరాలు తెలుసుకోలేదు. నాకు విభ్రాంతి కలిగించిన విషయమేమిటంటే, మా మధ్యనుంచి ఎంత స్వీడుగా మందిరానికి పరిగెత్తుకొని వెళ్ళి తిరిగొచ్చినా మానవమాత్రుడికి కనీసం 15 నిమిషాలు పడుతుంది. కానీ, బాబా రెండు నిమిషాల్లో తిరిగి ప్రత్యక్షమయ్యేరు” అన్నాడాయన.

ఆ సందర్భంలోనే ఫిబ్రవరి 1975లో కుప్పం వెళ్ళి శ్రీమతి రాధమ్మ (రాధాకృష్ణయ్య భార్య)ని కలిశాం. రెండు సంవత్సరాల క్రితం రాధాకృష్ణయ్య మరణించేరు. ఆ రాధాకృష్ణయ్యగారి పిల్లలందరూ మంచి చదువులు చదివి ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడ్డారు. మేము వెళ్ళిన పని సులువైంది. శ్రీమతి రాధమ్మ ఆ సంఘటన గురించి నిశితంగా జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని విశదపరచింది:

“రాధాకృష్ణయ్యకి ఆరోజున అస్వస్థతగా ఉండటంచేత బాబావారితో, “నేను మావారిని కనిపెట్టుకొని ఉంటాను, భక్తులను నిరాశపరచకుండా చిత్రావతికి తీసుకు వెళ్ళండి” అని ప్రార్థించేను.

తీరా వాళ్ళందరినీ వెంట పెట్టుకుని బాబా వెళ్ళిన పది నిమిషాల్లో మావారు (రాధాకృష్ణ) భళ్ళున వాంతి చేసుకుని తల పక్కకు వాలేశారు. నేను దిక్కుతోచక వెంటనే, “స్వామీ” అని గట్టిగా అరిచేను. ఎప్పుడొచ్చేరో, ఎలా వచ్చేరో తెలీదు, బాబా నా ప్రక్కనే నిలబడి ఉండి, మావారి తలపట్టుకుని లేవదీసి కూర్చోబెట్టి, నాచేతిలో ఉన్న హార్నిక్స్ కప్పుని అందుకుని ఆయనచేత త్రాగించి పడుకోబెట్టి, “మరేమీ ఫర్వాలేదు, కంగారుపడకు” అని చెప్పారు. నేను వెనుకకు చూసేటప్పటికి అక్కడ లేరు. ఆయనకు నెమ్మదిగానే ఉంది. సాయంత్రం అందరూ తిరిగి వచ్చిన తరువాత, “ఎలా ఉన్నాడు రాధాకృష్ణ?” అని బాబా పలుకరించేరు. నెమ్మదిగానే ఉందనీ, మళ్ళీ ఏమీ కంగారు పెట్టలేదని చెప్పేను.”

అవిధంగా మా సంశయం నివారణ అయ్యి ఆ మహిమాన్విత సంఘటనను గ్రంథస్థం చేశాము.

***

రాధాకృష్ణయ్య దంపతులకు ముగ్గురు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు ఉన్నారు. 1948లో ఆ కుటుంబ సభ్యులు పుట్టపర్తిలో ఆరు నెలలపాటు ఉన్నారని తెలిసి, వారి అనుభవాలు సేకరించేటందుకు సుమారు ముప్పయి సంవత్సరాల తరువాత 1975 - 81 సంవత్సరాల మధ్య వారి కుమార్తె విజయ హేమ్‌చంద్, కుమారులు కృష్ణకుమార్, అమరేంద్రులను వారివారి చిరునామాలను గ్రహించి విడివిడిగా కలిశాం. అమెరికాలో ఉన్న మా సైకిక్ రీసర్చ్ సొసైటీ సభ్యులలో ఎందరో ప్రముఖ విజ్ఞానవేత్తలున్నారు. వారికీ విశేషాల్లో ఉన్న నిజానిజాలన్నీ పరిశోధించి అందించవలసిన బాధ్యత మాపై ఉంది. వీళ్ళందరుకూడా బాబావారు హస్త చాలనంతో రకరకాల వస్తువులను, విభూతి, అమృతం సృష్టించడం, తద్వారా తీవ్రమైన ప్రాణాంతక వ్యాధుల్ని నిర్మూలించడం, అప్పటికప్పుడు పరికరాలు సృష్టించి, మత్తుమందు ఇవ్వకుండా బాధ లేకుండా శస్త్ర చికిత్స చేయడం, తమతో మాట్లాడుతూ ఉన్న వ్యక్తుల భావాలను, అనుభవాలను స్పష్టంగా చెప్పగలగడం, భక్తులతోపాటు చిత్రావతికి నడచి వస్తూ చటుక్కున అదృశ్యమై, కనీసం 150 గజాలు నడుస్తూ, ఎక్కుతూ చేరడానికి వీల్లేని కొండమీద చెయ్యి ఊపుతూ ప్రత్యక్షమవ్వడం, చిత్రావతి ఇసుకనుండి తమ సమక్షంలో భక్తులు కోరుకున్న విగ్రహాలను సృష్టించటం, రాతి పెళ్లలను కలకండగా మార్చి అందరికీ ముక్కులు చేసి పెట్టడం, నెయ్యి ఓడుతూ వేడివేడిగా ఉండే ఫైసూర్‌పాక్, బొబ్బిల్లు మొదలైన తినుబండారాలను, ఒక్క ఇసుక రేణువుకూడా లేకుండా సృష్టించి అక్కడ ఉన్న అందరికీ పంచడం, వారి ఫోటోలున్న కార్డులు సృష్టించి అందరికీ ప్రసాదించడం, ఖాళీ పాత్రలు తెప్పించి వాటిని తమ హస్తంతో స్పృశించి వాటిని రుచికరమైన ఆహార పదార్థాలతో నింపడం, అందరికీ ఎంత పంచిపెట్టినా ఇంకా మిగిలేటట్లుగా ఆహార పదార్థాలను అక్షయం చెయ్యడం, కల్పవృక్షం (చింతచెట్టు) నుండి భక్తులకు ఏ

పండు కావాలంటే ఆ పండు లభ్యమయ్యేలా చేయడం, మొదలైన ఇంచుమించుగా నిత్యం జరిగే 'మిరకిల్స్'కి ప్రత్యక్ష సాక్షులుగా వారు అంగీకరించేరు.

ఆ కుటుంబ సభ్యులు ఎవరికి వారు ఏకగ్రీవంగా చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, “30 సంవత్సరాల తర్వాత ఆ పాత మందిరం రోజులు తల్చుకుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఏ వసతి సౌకర్యాలూ, తిండి తీర్థాలూ అక్కడ లేకపోయినా మా ఇల్లా, ఊరూ, చదువూ అన్నీ మరచిపోయి ఆరు నెలలు అక్కడ అంత నిర్విచారంగా, ఉత్సాహంగా, ఆనందంగా ఎలా కాలక్షేపం చేశామో మా ఆలోచన కందని నిజం. చివరకు మేము తిరిగి మా ఊరుకు వెళ్లే రోజున కొత్త పెళ్ళి కూతురు అత్తవారింటికి వెళ్ళే సమయంలోలాగ కంట నీరు పెట్టి దుఃఖించేవాళ్ళం. స్వామి బుజ్జగించి, ధైర్యం చెప్పి, అభయమిచ్చి ఆశీర్వదించి పంపేవారు.”

రాధాకృష్ణ కుమారుడు కృష్ణకుమార్ బాబా ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్ళిన ఒక సందర్భంలో తన అనుభవాన్నిగురించి చెప్పేడు: ఒకసారి “నాకు ఒంటల్లో బాలేదు” అని వెంటనే తన గదిలోకి రాత్రి 8 గంటలకు వెళ్ళి పడుకున్నారు. నేను పది నిమిషాల తర్వాత బాబావద్దకు వెళ్ళి చూశాను. శ్వాస ఆడుతున్నట్లు చలనం లేదు, ఒళ్ళు చల్లబడిపోయింది. భయం వేసి పూజారి శేషగిరిరావుగారివద్దకు వెళ్ళి చెప్పాను. “ఏమీ భయపడకు, ట్రాన్స్‌లోకి వెళ్లి ఎవరినో కాపాడటంలో నిమగ్నులై ఉంటారు. తలుపులు వేసి వారి గదిలోనే నిశ్శబ్దంగా కూర్చో” అన్నాడాయన. గంటన్నర తర్వాత స్వామిలో చైతన్యం వచ్చి, “సోమరిపోతులు! రైలు కింద పడి చచ్చిపోయి ఉండేవాళ్ళు” అన్నారు అస్పష్టంగా. మర్నాడు ఉదయం ఒక పల్లెటూరు దంపతులు, ఒక పిల్లవాడు పుట్టపర్తి వచ్చేరు. వాళ్ళను పిలిచి, “అంత పెద్దమూట నెత్తిమీద పెట్టుకున్నవాడివి, నెమ్మదిగా వీళ్ళను వెంట పెట్టుకుని బ్రిడ్జి మీదనుంచి నడచి అవతల ఫ్లాట్‌ఫామ్ మీదకెళ్ళాలికానీ, అలా రైలు పట్టాలకడ్డం పడి వెడతావా?!” తృటిలో తప్పిపోయింది ఎంత ప్రమాదం!” అన్నారు.

ఆ మాటలు విని ఆ మధ్య వయస్కుడు, స్వామి ముఖం కేసి పరకాయించి చూస్తూ, “అదే మాట! అదే గొంతు, అదే వాయస్సు, అదే అందమైన మొకం! సామీ, నువ్వేనా రాత్రి

ధర్మవరం టేషన్‌లో పట్టాలమీంచి మమ్మల్ని పక్కకు లాగి, రచ్చించిన బాబువు!” అంటూ, నవ్వుతున్న బాబా పాదాల మీద పడి నమస్కరించేరు. షంటింగ్‌కోసం వాళ్ళ వెనుక వస్తున్న రైలు ఇంజన్‌ని వాళ్లు చూసుకోలేదు. తర్వాత వాళ్ళని కనుక్కుంటే చెప్పేరు - ఇంజన్ కూత కూసింది కానీ ఆ స్పీడ్‌లో ఆపడానికి సాధ్యం కాదు. వాళ్ళను పట్టాలనుంచి లాగి రక్షించి, ఆ షాక్‌కి భయకంపితులైన ఆ ముగ్గుర్ని రైలు స్టేషన్‌లో కూర్చోపెట్టేరుట.

***

రాధాకృష్ణయ్య దంపతుల రెండవ కుమారుడు అమరేంద్ర కుమార్ ఒక అనుభవం చెప్పేడు. “మేము ఒకరోజున మధ్యాహ్నం బాబా పక్కనే పడుకున్నాము. ఆయన నీలం గౌను వేసుకుని పడుకున్నారు. అరగంట తర్వాత నేను లేచి చూస్తే ఆయన సరిక్రొత్త గౌను వేసుకుని ఉన్నారు. ఆయన ఎక్కడా కదలిన అలికిడి కనపడలేదు. పైగా ఆయన గౌనులు ఎక్కడున్నాయో ఆయన పట్టించుకోరు. నేను, “స్వామీ, ఈ ఎర్ర గౌను ఎప్పుడు వేసుకున్నారు?” అని అడిగితే, “ఇందాక వెంకటగిరి వెడితే రాజా ఈ గౌను వేసుకోమని నిర్బంధం చేసేడు. కాదంటే ఆయన బాధపడతాడని తొడుక్కొని వచ్చేను” అన్నారు. అదీ ఆయన సమాధానం. అర గంటలో వెంకటగిరి వెళ్లి గౌను మార్చుకొని వచ్చేరుట.”

“1949లో నేను పుట్టవర్తినుండి తిరిగి వచ్చే ముందు “నీకేమి కావాలి?” అని అడిగేరు. “నాకొక ఉంగరం

ఇవ్వండి స్వామీ” అని అడిగేను. నావెంట నడచి వస్తూ దారిలో ఉన్న మల్లెతీగ నుంచి ఒక ఆకు తెంపమన్నారు. దానిని నా అరచేతిలో ఉంచుకొని నలపమన్నారు. ఆ తర్వాత దాన్ని రెండో అరచేతితో మూసెయ్యమన్నారు. తర్వాత తెరవమన్నారు. అంతే! ఆకు లేదు, స్వామి బొమ్మ ఉన్న నాకు నచ్చిన ఉంగరం ఉంది” అన్నాడతను.

“మా దృష్టిలో అప్పుడు స్వామి మహిమలు చేస్తూ, అదుతూ, పాదుతూ, అడిస్తూ, నవ్విస్తూ ఉన్న ఒక అద్భుతమైన ప్రాణస్నేహితుడు. అప్పట్లో ఆయన దివ్యత్వాన్ని గుర్తించలేకపోయేం. ఆయన సాన్నిధ్యాన్ని ప్రాణప్రదంగా భావించి వాంఛించేవాళ్ళం. ఆయన మాయామానుష వేషధారియైన భగవంతుడే అన్న భక్తిభావం ఆనాడు కలుగలేదు. కలిగి ఉంటే అంత సన్నిహితంగా ఉండటానికి ఆస్కారం ఉండేది కాదు. అది ఆయన సంకల్పమూ కాదేమో! ఆనాటి అనుభవాలు ఇప్పుడు మాకు మధుర స్మృతులుగా మిగిలిపోయేయి. ఈనాడు మేమూ కోటాసుకోట్ల సాయి భక్తులలో ఒకళ్ళమైపోయేం. అదే వారి సంకల్పమనిపిస్తుంది. దూరంగా ఉన్న మావంటి వేలాది పాత భక్తులకు భగవానుని అనుగ్రహ ప్రభావం చిరస్మరణీయం.”

అవిధంగా వెంకటగిరి రాజా, కుప్పం రాధాకృష్ణయ్య కుటుంబ సభ్యులకు స్వామి కల్పించిన అవకాశాలు, అనుభవాలు మేము రచించిన ‘మిరకిల్స్ ఆర్ మై విజిటింగ్ కార్డ్స్’ గ్రంథంలో ఒక ముఖ్య అధ్యాయమైంది.

(సత్యం)

సున్నితమైన శిక్షణ

స్వామి కుల్వర్త్ హాల్లో వీల్‌చైర్‌లో వస్తూ వరుసగా ఉదయం, సాయంత్రం పురుషులవైపు వెళ్ళకుండా స్త్రీల వరుసనుంచి సరాసరి మందెరంలోకి వెళ్ళిపోయేరు. కారణం అందరికీ అర్థమయింది. అంతక్రితం రోజున పురుషుల వరుసలలో క్రమశిక్షణ లేక లేచినిలబడటం జరిగింది. రెండవ రోజు సాయంత్రం స్వామి సభా వేదికపై కూర్చున్నాక విద్యార్థులు ధైర్యం చేసి, “స్వామి మావైపు రావటం లేదు...” అంటూ గట్టిగా మొరపెట్టుకుంటే స్వామి, “రోడ్డుమీద వెడుతుంటే మీరెప్పుడూ చూడలేదూ.... ‘రోడ్ అండర్ రిపేయింగ్, టేక్ డైవర్స్’ అన్న బోర్డు?” అన్నారు, చిరునవ్వుతో. మూడో రోజు నుంచి కరుణామయులైన స్వామి పురుషులవైపు కూడా వచ్చి దర్శనమిచ్చేరు. పురుషులలో మంచి క్రమశిక్షణ నెలకొంది.

వేసవి తరగతులు

శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ ప్రశాంతినిలయంలో నిర్వహించిన వేసవి తరగతులు 2012 జూన్ 8వ తేదీన ఉదయం 8.30 కు పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియంలో సాయి విద్యార్థుల వేదపఠనంతో ప్రారంభమయ్యాయి.

కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎక్జామినేషన్స్ శ్రీ రంగరాజన్ స్వాగతోపన్యాసాన్ని ఇచ్చిన అనంతరం వైస్ ఛాన్సలర్ ప్రొ॥ శశిధర ప్రసాద్ విద్యార్థులు భారతీయ సంస్కృతి సిద్ధాంతీకరించిన విలువలను పెంపొందించుకోవలసిన ఆవశ్యకతను వివరించారు. వేదశాస్త్రాలలో నిర్దేశించిన విషయాలను, భగవాన్ బాబావారి ప్రబోధములను ఆకళింపు చేసుకొని, ఆచరించాలని చెప్పారు. కెమిస్ట్రీ విభాగములో పరిశోధక విద్యార్థి సాయి గిరిధర్ **“భగవత్ సాన్నిధ్యం - రామాయణ పాత్ర”** అన్న ఇతివృత్తంపై ప్రసంగిస్తూ, 2007వ సం॥లో కొడైకనాల్లో భగవాన్ ఇచ్చిన సందేశాన్ని ప్రస్తావించారు. శ్రీరామునికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రులైన వ్యక్తులను గురించి స్వామి పేర్కొన్నారు. వారు దివ్యభావనలతో విరాజిల్లిన కౌసల్య, మనస్సును సదా దివ్యత్వమువైపు మరల్చిన వైదేహి, ఓర్పును వహించి, దీక్షాబద్ధురాలై దివ్య పరివర్తనకు సంసిద్ధమయిన అహల్య, నిరంతరం దివ్యచైతన్యవస్థలో ఉన్న హనుమంతుడు, అన్నారు. మేథమెటిక్స్, కంప్యూటర్ సైన్సు విభాగంలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ రఘునాథ శర్మ మహాభారతంలోని స్ఫూర్తిదాయకమైన అంశాల గురించి ప్రసంగించారు. దృఢ విశ్వాసముతో భగవంతునికి శరణాగతులం కావాలన్నారు. తదుపరి భగవాన్ బాబావారి దర్శన దృశ్యాల వీడియోను ప్రదర్శించారు.

అనంతరం ప్రశాంతి నిలయం క్యాంపస్లో సీనియర్ సిస్టమ్స్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ డా॥ సంజయ్ మహాలింగం వేదాలు భగవంతుని ఊపిరి అన్నారు. గాఢమయిన నిశ్శబ్దములోనే భగవద్వాణిని వినగలమన్న బాబావారి సందేశాన్ని ఉటంకించారు. కామర్స్ విభాగం అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ శివకుమార్ ఉపనిషత్తులు మానవాళికి అందించిన జీవన సూత్రాలపై మాట్లాడారు.

మధ్యాహ్న భోజనానంతరం విద్యార్థులు 1973లో భగవాన్ బాబావారు బృందావనములో ఆదిశంకరాచార్య విరచితమైన “భజగోవిందం” పై ఇచ్చిన దివ్యోపన్యాసముల ఆధారముగా చర్చావేదికను నిర్వహించారు. **“భజగోవిందం, మూఢమతిని ముక్తుని గావించే నిచ్చెన”** అన్న అంశాన్ని ప్రధానముగా తీసుకున్నారు. భజగోవిందంలోని శ్లోకాలను సోపానాలతో పోల్చారు. ప్రథమ సోపానముపై ఉన్న మూఢమతి ఈ శ్లోకాల ఆధారముగా 29 మెట్లను అధిరోపించి ముక్తుడవుతాడు.

అనుబంధ అంశాలను చర్చిస్తూ విద్యార్థులు మానవ జీవితం యెన్నో జన్మలలో చేసిన సత్కర్మల ఫలితమని, భగవత్ప్రసాదమని, దీనిని సద్వినియోగము చేయడానికి సమస్త జీవులలో ఉండే దివ్యత్వం ఒక్కటే అని గ్రహించాలన్నారు. ఆ జ్ఞానం మూఢత్వాన్నుండి విముక్తిని కలిగిస్తుందన్నారు. సత్సంగముద్వారా మానవస్థానినుండి పరమహంసస్థాయికి ఎదగవచ్చు అన్నారు. పుండరీకుని ఉదంతాన్ని వివరిస్తూ తల్లిదండ్రులను సేవించడముద్వారా, నామస్మరణద్వారా వర్తమానాన్ని పవిత్రము గావించుకోవచ్చు అన్నారు. వ్యక్తులు తమ అవగాహన స్థాయిని బట్టి జగత్తును అర్థము చేసుకుంటారని, మనమే మన చుట్టూ ఉన్న సమాజము తీరుకు బాధ్యులమని విద్యార్థులు ఈ చర్చలో పేర్కొన్నారు. మన కోరికలు ఈడేరిన దైవంపై భక్తి పెరుగుతుందని, లేకపోతే సన్నగిల్లుతుందని, వ్యక్తిగతమైన జయాపజయాల ఆధారముగా భగవత్తత్వాన్ని అంచనా వేయకూడదని అభిప్రాయపడ్డారు.

జూన్ 9వ తేదీన కెమిస్ట్రీ విభాగములో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ సాయి సతీష్ భాగవతముపై ప్రసంగిస్తూ భాగవతం మనలో భక్తిని, తత్త్వజ్ఞానాన్ని, వైరాగ్యాన్ని పెంపొందిస్తుందన్నారు. భక్తిద్వారా ముక్తిని సాధించ

వచ్చన్నారు. కెమిస్ట్రీ విభాగంలో డాక్టోరల్ రీసర్చ్ స్కాలర్ గణేశ్ భగవద్గీతపై మాట్లాడుతూ సనాతన ధర్మముయొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని వివరించారు. గీత సాధన గ్రంథమని, విషయ పరిజ్ఞానము కొరకు కాక, ఆ గ్రంథములో ప్రతిపాదించిన వివిధ యోగములను ఆచరించడానికై పరించాలన్నారు.

ఈ ప్రసంగాల అనంతరం భగవాన్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసాలలోని వివిధ అంశాల సంకలనాన్ని వీడియోగా ప్రదర్శించారు. ఈ ప్రసంగాలలో స్వామి క్రోధాన్ని అధిగమించడం, సర్వోత్కృష్టమైన ప్రేమను పెంపొందించుకోవడము, మనస్సును నియంత్రించడము, దుష్కర్మల ప్రభావమునుండి బయటపడి స్వీయ పరివర్తనకు ప్రయత్నించడముపై మాట్లాడారు.

తదుపరి కామర్స్ విభాగములో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ సుమ - సాధారణముగా కర్మసిద్ధాంతాన్ని నిరాశావాదానికి ప్రతీకగా భావిస్తారు; అయితే కర్మసిద్ధాంతం మనకు ఒక అవకాశం కలిగిస్తున్నది. మంచి చెడులను యోచించి సత్కర్మలను మాత్రమే చేపట్టడానికి దోహదపడుతుందని చెప్పారు. నిష్కామకర్మ కర్మఫలితాలనుండి మనలను బయటపడవేస్తుందని, భగవదనుగ్రహం మనకు కర్మ ప్రభావమునుండి రక్షణ కలిగిస్తుందని చెప్పారు. అనంతరం శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయం నాలుగు క్యాంపస్ల మధ్య క్విజ్ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో రామాయణం, మహాభారతం, భగవద్గీత, షడ్దర్శనాలు, భజగోవిందం, భగవాన్ బాబావారి జీవిత విశేషాలు, సందేశాలు చోటుచేసుకున్నాయి.

జూన్ 10వ తేదీన ఉదయం మేనేజ్మెంటు విభాగములో డాక్టోరల్ స్కాలర్ అమయ్ దేశపాండే “సాయి అవతారం - భారతీయ సంస్కృతికి, ఆధ్యాత్మికతకు తలమానికం” అన్న అంశముపై మాట్లాడారు. “వ్యక్తిని సంస్కరించేదే సంస్కృతి”, అన్న భగవాన్ బాబావారి సందేశాన్ని ఉటంకించారు. తదుపరి కెమిస్ట్రీ విభాగంలో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ మరియు బృందావన్ క్యాంపస్ వార్డెన్ రవికుమార్ “భారతీయ సంస్కృతి-ఆధ్యాత్మికత: భగవాన్ జీవితంలో స్ఫూర్తిదాయకమైన అంశాలు” అన్న అంశముపై ప్రసంగించారు. సంస్కృతి అంటే తోటివారి పట్ల ఔదార్యముతో వ్యవహరించటమే అన్నారు.

అనంతరం భగవాన్ జీవిత చరిత్రకు సంబంధించిన వీడియో దృశ్యాలను ప్రదర్శించారు. ఈ వీడియోలో వారి 85వ జన్మదినోత్సవ సమయములో సాయి విద్యార్థులు బాణికట్టి పాడిన మూడు గీతాలు, స్వామి చేపట్టిన త్రాగు నీటి పథకాల వివరాలు, స్వామి భారతదేశములో వివిధ ప్రాంతాలలో పర్యటించిన సమయములో అనుగ్రహించిన దర్శన దృశ్యాలూ ఉన్నాయి.

ఈ ప్రదర్శనానంతరం ఇంగ్లీష్ విభాగంలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ డా॥ రాణి పతంజలి యోగసూత్రాలపై ప్రసంగించారు. మనోనైర్మల్యానికి అష్టాంగయోగము యేవిధముగా తోడ్పడుతుందో తెలియజేశారు.

అనంతరం పూర్వ విద్యార్థిని మహిమా కపూర్, పూర్వ విద్యార్థి దమన్ హేజ్లాడి “సమాజములో సాయి విద్యార్థిని విద్యార్థుల పాత్ర” అన్న అంశముపై ప్రసంగించారు. ముందుగా మహిమా కపూర్ హాస్టల్లో తాను పాటించిన నియమాలు జీవితంలో వ్యక్తిస్థాయిలోనూ, వృత్తిపరంగానూ యెంతగానో తోడ్పడ్డాయని చెప్పారు. దమన్ హేజ్లాడి భగవాన్ బాబా తరచూ విద్య జీవిత పరమావధికోసమేకానీ ఉదర పోషణార్థం కాదని చెప్పేవారు, ఆ సందేశం తనకు జీవితంలో యెంతో ఉపయోగపడిందని, భోగ జీవితముపై అనాసక్తిని కలిగించిందని చెప్పారు. స్వామి సన్నిధిలో నేర్చుకున్న విద్య కష్టసుఖాలపట్ల సమత్వభావాన్ని కలిగించిందని చెప్పారు.

వేసవి తరగతుల ముగింపు సమావేశములో కామర్స్ విభాగములో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ టి. ఆర్. రాజేశ్వరి మాట్లాడుతూ మైఖేలాంజిలో రాతినుండి అనవసర భాగాలను తొలగించడముద్వారా అందమైన శిల్పాలను చేసేవాడని, అట్లే మనముకూడా మనసుండి అజ్ఞానమనే అంశాలను తొలగిస్తే సద్గుణాలు వాటికవే అభివ్యక్తీకరింప బడుతాయని తెలియజేశారు. మనసుండి భగవాన్ బాబా ఆశించేదికూడా ఇదే అన్నారు.

సాంస్కృతిక కార్యక్రమం: ఒమన్, మస్కట్లనుండి వచ్చిన భక్తులు జూన్ 24వ తేదీన ప్రశాంతి నిలయంలో సాంస్కృతిక ప్రదర్శనను యిచ్చారు. శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ హ్యూమన్ వేల్ఫ్యాస్ విద్యార్థులు, మస్కట్లయందలి సరస్వతీ నాట్యాలయ బాలలు 45

నిలపాటు నర్తించారు. మూడు అంశాలుగా ప్రదర్శించిన ఈ కార్యక్రమంలో మొదటి అంశం మాణిక్యవాచికర్ రచించిన తిరువాచకం, రెండవ అంశం చిత్రనారాయణ్ రచించిన శివస్తుతి, మూడవ అంశం శంకరులవారు రచించిన గురుపాదుకా స్తోత్రం.

గణేశ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ: ప్రశాంతినిలయ గోపుర ద్వారం వద్ద జూన్ 29వ తేదీ ఉదయం వేదమంత్రాలతో, పంచ వాయిద్యముతో గణేశ విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. ముందు రోజు సాయం సమయములో స్థలశుద్ధి హోమాన్ని నవగ్రహ హోమాన్ని, గణపతి హోమాన్ని నిర్వహించారు.

స్వామి నాటిన వట వృక్షం: భగవాన్ 53 సంవత్సరాల క్రితం ప్రశాంతి మందిరం వెనుకవైపున కొండపై వటవృక్షాన్ని నాటారు. ఇటీవల భక్తుల సౌకర్యార్థమై ఆ వృక్షం వద్ద నేలపై టైల్సు పరిచారు. రహదారి నుండి వృక్షం వద్దకు చేరుకోవటానికి టైల్సుతో మెట్లను, ర్యాంప్స్ను కూడా నిర్మించారు. స్వామి స్వహస్తాలతో ఈ వృక్షాన్ని నాటిన ఆనాటి సంఘటనను గుర్తు చేసుకుంటూ జూన్ 29న ఉదయం వృక్ష పూజను నిర్వహించారు. విద్యార్థులు భగవాన్ బాబావారి అష్టోత్తర శతనామావళిని పఠించారు. భజన చేశారు. ట్రస్ట్ సభ్యులు, భక్తులు ఈ కార్యక్రమములో పాల్గొన్నారు.

ఈ వృక్షానికి విశిష్టమైన చరిత్ర ఉన్నది. 53 సం॥ల క్రితం వైశాఖ పూర్ణిమ రోజున స్వామి భక్తులతో చిత్రావతీ తీరంలో ఇసుకపై సమావేశమయ్యారు. బుద్ధ జయంతి అయిన వైశాఖ పూర్ణిమ బుద్ధుడు నిర్వాణం పొందిన రోజు కూడా. బుద్ధుడు గయ దాకా ప్రయాణించి, ఆ బోధి వృక్షాన్నే ఎంచుకోవటానికి కారణమేమిటని ఒక భక్తుడు అడుగగా స్వామి వివరణ ఇచ్చారు. దివ్యశక్తి సమన్వితమైన యంత్రాలను నిక్షిప్తం చేసినచోట పెరిగిన వృక్షాలు సాధనకు అనువయినవి. అవి దుష్టశక్తులను తరిమివేసి ఆధ్యాత్మిక స్ఫూర్తిని కలిగించి ఏకాగ్రతతో సాధన చేయడానికి తోడ్పడుతాయి. ఈ విషయాన్ని వివరిస్తూనే స్వామి ఇసుకనుండి ఒక రాగి పలకాన్ని సృజించారు. ఆ పలకముపై కొన్ని సంకేతాలు, అంకెలు ఉన్నాయి. దీనిని భజన మందిరం వెనుక వైపున కొండపై తపోవనములో నిక్షిప్తము చేసి అక్కడ వటవృక్షాన్ని

నాటుతానని, భవిష్యత్తులో, ఆధ్యాత్మికముగా ఒక స్థాయికి ఎదిగిన యోగులు, వారు ఎక్కడ ఉన్నా ఈ ప్రదేశముయొక్క మహిమను గ్రహించి, ఇక్కడకు వచ్చి ధ్యానము చేసుకొని సత్ఫలితాలను సాధిస్తారని చెప్పారు.

భగవాన్ బాబావారి అష్టోత్తర శతనామావళిలో 97వ నామము, “ఓం శ్రీ సాయి సాధకానుగ్రహ వటవృక్ష ప్రతిష్ఠాపకాయ నమః”. వట వృక్షం సాధారణముగా 100 అడుగుల ఎత్తు పెరుగుతుంది. వేయి సంవత్సరాలకు పైగా జీవిస్తుంది. అర్థ హెక్టారు భూమిని ఆవరించగలదు. ఇది భారతదేశపు జాతీయ వృక్షముకూడా.

ఆషాఢ ఏకాదశి: జూన్ 30వ తేదీన ఉదయం మహారాష్ట్ర, గోవాల నుండి వచ్చిన భక్తులు దండియాత్రతో ఆషాఢ ఏకాదశి వేడుకలను ప్రారంభించారు. వర్కారి సంప్రదాయాన్ని అనుసరించే వందలాది భక్తులు మహారాష్ట్ర, గోవాలనుండి ధర్మవరము వచ్చి అక్కడినుండి కాలినడకన జూన్ 29 సాయంకాలానికి ప్రశాంతినిలయం చేరుకున్నారు. ఏకాదశి రోజున ఉదయం సంప్రదాయ దుస్తులను ధరించిన భక్తులు విఠల్నాథుని పల్లకీని మోస్తూ శంఖనాదముతో సాయికుల్పంత్ హాలుకు వేంచేశారు. తదుపరి ముంబాయి బాలవికాస్ బాలలు, ధర్మక్షేత్ర శ్రీ సత్యసాయి మందిర్ బాలలు సంయుక్తముగా “మనస్సు మర్మము తెలుసుకొని నీ అధీనములోకి తెచ్చుకో” అన్న అర్థం వచ్చే ఇతివృత్తముతో నృత్య నాటికను ప్రదర్శించారు. మనస్సుకు బానిస అయిన మానవుడు యేవిధముగా అధోగతికి దిగజారుతాడో, మనస్సును అధీనములోకి తెచ్చుకున్న మానవుడు క్రమక్రమముగా దేహభావాన్ని వీడి ఆత్మభావముతో సాధకునిగా మారుతాడో ఈ నాటిక తెలియజేస్తోంది.

సర్వమత సమైక్యతా సమ్మేళనం: భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి ప్రబోధముల స్ఫూర్తితో జులై 2న ప్రశాంతినిలయంలో “భిన్న మతాలు, ఐకమత్యం” అన్న ఇతివృత్తముపై ఒక సమ్మేళనము జరిగింది. ఆ రోజు ఉదయం సాయికుల్పంత్ హాలులో శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్స్ శ్రీ రంగరాజన్ తమ స్వాగతోపన్యాసములో విభిన్న మత విశ్వాసాలలో నిబిడీకృతమై ఉన్న ఏకాత్మ భావనను ప్రస్తావించారు.

నామాలు వేరయినా నామి ఒక్కడే అన్న భావాన్ని ప్రస్ఫుటం చేస్తూ భగవాన్ బాబా పాడిన పద్యం, “అల్లాయంచు మహమ్మదీయులు.....” భగవాన్ బాబావారి స్వరములోనే వినిపించారు. శ్రీ రంగరాజన్ వక్తలను పరిచయం చేశారు.

ముందుగా న్యూఢిల్లీ జామీ మిలియా ఇస్లామీ, ఇస్లామిక్ స్టడీస్ విభాగపు అధిపతి ప్రొఫెసర్ అక్తరుల్ వాసి ప్రశాంతి నిలయానికి రావడం తనకెంతో ఆనందాన్ని కలిగించిందని చెప్పారు. నిజమైన ముస్లిం అన్ని మతాలను గౌరవిస్తాడన్నారు. “జిహాద్” అంటే పవిత్ర యుద్ధమనే అపప్రయోగ మున్నదని, “జిహాద్” అంటే ప్రతి వ్యక్తి తనను తాను సంస్కరించుకునే ప్రయత్నమని, తనలో అంతర్లీనంగా ఉన్న వాంఛలపై, దుష్టభావాలపై చేసే పోరాటమని చెప్పారు.

వేదాంత బోధకులయిన శ్రీ దయానంద సరస్వతి దేశ విదేశాలలోని వివిధ సంస్కృతులకు, వివిధ జాతులకు చెందిన యెందరికో ఆధ్యాత్మిక స్ఫూర్తినందించిన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి సన్నిధానమయిన ఈ ప్రశాంతి ధామానికి రావడము తనకు ఎంతో ప్రయోజనాన్ని కలిగించిందని చెప్పారు. హిందూ మతముగా భావిస్తున్న ఈ సనాతన ధర్మం ఎవరిచేతా స్థాపించబడలేదన్నారు. ఈ సనాతన ధర్మం ప్రతి తరములోనూ మహోన్నతమైన వ్యక్తులను సమాజానికి అందించిందన్నారు. భగవాన్ బాబా అన్ని రూపాలు, అన్ని ఆరాధనలు అనుసరణీయమనే యథార్థముపట్ల సమాజములో అవగాహన కలిగించి సామరస్యాన్ని పెంపొందించారన్నారు. భగవంతునికి అన్ని భాషలూ తెలుసు, ఏ ఆరాధనా విధానాన్నయినా అర్థము చేసుకోగలడు అన్నారు.

మధ్యాహ్నం ముందుగా మత సామరస్యముపై భగవాన్ ప్రసంగ పాఠాన్ని పబ్లిక్ అడ్రస్ సిస్టంలో వినిపించారు. తదుపరి ఢిల్లీ క్యాథలిక్ ఆర్కిడయోసిస్ డైరెక్టర్ ఫాదర్ డామినిక్ ఇమాన్యువల్ భారతదేశం భిన్నత్వములోని ఏకత్వానికి ప్రతీక అన్నారు. ఈ ఐకమత్యాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసే ప్రయత్నాలేవీ విజయవంతం కాలేవు అన్నారు. ప్రశాంతి నిలయం అడుగడుగునా ఈ ఏకాత్మభావం ప్రస్ఫుటముగా కనపడుతున్నదన్నారు.

అనంతరం, భగవాన్ బాబావారి ప్రసంగములోని మరికొన్ని అంశాలను భక్తులకు వినిపించారు. తదుపరి దమ్మాచారి డా॥ బి.వి. రాజారాం (మహాబోధి సొసైటీ, బెంగళూరు) భగవాన్ బాబాకు నివాళులర్పించి బుద్ధుడు మానవాళికి సేవలను అందించడానికై మానవ రూపంలో ఏతెంచాడని చెప్పారు. చెడుని సంపూర్ణముగా విడనాడడం, సద్గుణాలను పెంపొందించుకోవడం, మనో నైర్మల్యాన్ని సాధించడం - ఇవే బుద్ధుని బోధనలోని ముఖ్యాంశాలు అన్నారు. మనలోని మంచిని ప్రతి ఒక్కరికి పంచడమే మైత్రి అన్నారు. అనంతరం భగవాన్ బాబావారి సందేశాన్ని వినిపించారు. భజనతో మంగళహారతితో సమ్మేళనం ముగిసింది.

గురుపూర్ణిమ: జులై 3వ తేదీన గురుపూర్ణిమ సందర్భముగా సాయికుల్యంత్ హాలును రంగురంగుల తోరణాలతో అలంకరించారు. యజుర్మందిరం, సాయి కుల్యంత్ హాలుకు మధ్యనున్న ద్వారమువద్ద సద్గురువు భగవాన్ బాబాకు ప్రణామములు తెలుపుతూ ఉన్న అర్ధవలయాకారములో ఒక తోరణాన్ని అమర్చారు. సాయి కుల్యంత్ సభామండపముపై రజిత సింహాసనాన్ని ఏర్పరిచారు. వేద ప్రవచనముతో, పంచవాయిద్యముతో ఉదయం గం 8 లకు కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ విద్యార్థులు సంకీర్తన (గురువందనం) చేశారు. రీసర్చ్ స్కాలర్ సాయి గిరిధర్ స్వాగతోపన్యాసానంతరం భగవాన్ బాబావారి గురుపూర్ణిమ సందేశాన్ని వినిపించారు. గురువు అంటే ఎవరో వివరిస్తూ భగవాన్ ప్రతి ఒక్కరిలోనూ దివ్యత్వం ప్రకాశిస్తున్నదని చెప్పారు. పూర్వ విద్యార్థి శ్రీ కోట శివకుమార్ తన వ్యక్తిగత అనుభవాలను వివరించారు. భగవాన్ బాబా మనలను ఏవిధముగా అప్రమత్తులను చేస్తారో, హెచ్చరికలు చేస్తారో, మనలను ప్రోత్సహిస్తారో, మనపై దివ్యప్రేమను వర్షిస్తారో తెలియజేశారు. ప్రశాంతి కౌన్సిల్ చైర్మన్ మరియు శ్రీ సత్యసాయి వరల్డ్ ఫౌండేషన్ డైరెక్టర్ డా॥ నరేంద్రనాథ్ రెడ్డి ప్రపంచవ్యాప్తముగా శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు చేపట్టిన కార్యక్రమాలు, ముఖ్యముగా వైద్యపరంగా సాయి సంస్థలు చేస్తున్న సేవలను వివరించారు. హైతీ మరియు జపాన్లలో భూకంపాలు సంభవించినపుడు బాధితులకు సాయి

సంస్థలు అందించిన సేవలను తెలియజేశారు. సాయి సంస్థల దేశీయ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ నిమీష్ పాండ్య, సాయి సంస్థకు యువతయొక్క శక్తిసామర్థ్యాలపై అపారమైన విశ్వాసమున్నదని, యువతరము సంస్థల బాధ్యతలను స్వీకరించి భగవాన్ బాబావారి ప్రేమాన్నద అనుగ్రహ ప్రభావముతో సంస్థను ప్రగతి పథములోకి నడిపిస్తుందని ఆశిస్తున్నానని చెప్పారు.

మల్లాది సోదరుల స్వరమేళనము: గురుపూర్ణిమ రోజు సాయం సమయములో మల్లాది సోదరులు “రామ నన్ను బ్రోవరా”తో సంకీర్తన ప్రారంభించారు. “బ్రహ్మజ్ఞాన ప్రదాయక”, “సత్యసాయి దేవా”, పాటలు భక్తులను అలరించాయి. “రామచంద్రాయ” పాటతో మల్లాది సోదరులు విభావరిని ముగించారు.

- బివి చతుర్వేది

సేవ చేస్తే “సేవ్” అవుతావు

ప్రా॥ జి.ఎన్. మూర్తి

నేను గుంటూరు హిందూకళాశాలలో పనిచేస్తున్న రోజులవి. ఒక రిపబ్లిక్ దినోత్సవం నాడు గుంటూరు సబ్ జైల్లో ఖైదీలనుద్దేశించి ప్రసంగించమని స్థానిక కళాశాల అధ్యాపక మిత్రుడొకరు జైలు అధికారులతో కలిసి ఆహ్వానించారు. స్వామి ఆదేశంగా భావించి ఆనందంగా అంగీకరించాను. దేశభక్తి గురించి స్వామి ప్రబోధించిన అంశాలను నేను వివరిస్తుంటే శ్రోతలు చాలా ఆనందించారు. ఖైదీలు స్వయంగా తయారు చేసిన జ్ఞాపికను నాకు బహూకరించారు. అంతేకాదు, అప్పటికప్పుడు ఇద్దరు ఖైదీలు స్పందించి మానవాళి హృదయాలలో ప్రేమజ్యోతి వెలిగించడానికి వచ్చిన అవతారమూర్తి ప్రబోధాన్ని హృదయరంజకంగా వర్ణించారంటూ ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

ఇది జరిగిన నాలుగు నెలల తరువాత హైదరాబాద్‌లో స్వామి సందేశ వ్యాప్తి కార్యక్రమంలో వక్తగా పాల్గొనడానికి వెళ్ళాను. “నేనుండ భయమేలే?!” అన్న స్వామి దివ్య ప్రబోధం, భాగ్యనగర ఆనంద సౌభాగ్యం మధురానుభూతులతో గుంటూరుకు అర్ధరాత్రి రెండు గంటలకు బస్సులో చేరుకొన్నాను. ఆటోలో ఇంటికి బయలుదేరాను. బ్రాడీపేట వచ్చేసరికి గాఢాంధకారం. విద్యుద్దీపాలన్నీ సంఘ వ్యతిరేక శక్తులవల్ల నాశనమయ్యాయి. అకస్మాత్తుగా ఆటోకి అడ్డంగా ఇద్దరు వ్యక్తులు చేతులతో కత్తులతో నిలబడ్డారు. ఒకడు ఆటో డ్రైవర్‌ను బయటికి లాగి జేబులో ఉన్న డబ్బు కాజేసి వాణ్ని పొమ్మన్నాడు. వాడు ‘బ్రతుకు జీవుడా’ అనుకుంటూ పలాయనం చిత్తగించాడు. మరొకడు కత్తితో ఆటోలో దూరి నా సూట్‌కేసు తీసి నన్ను లాగి బయటికిదేచాడు. ఆ చీకట్లో నా సూట్‌కేసు, నా పర్సు, చిల్లర మొదలైనవన్నీ దోచుకున్నాడు. నేను ప్రతిఘటించకుండా సాయినామ స్మరణతో ఏమీ తొణకక బెణకక వాడు చెప్పినట్లు చేశాను. తరువాత వాడు నా షర్టు విప్పి ఇచ్చేయమన్నాడు. నేను విప్పుతూ ఉంటే రెండోవాడు నా ముఖంమీద టార్చి లైట్ వేసి ఆ కొద్దిపాటి వెలుగులో నా ముఖాన్ని చూసి ఆశ్చర్యంతో, ఆనందంతో, “ఒరేయ్, ఈయన రిపబ్లిక్ దినోత్సవం రోజు దేశభక్తిగురించి, బాబాగారి గురించి చెప్పినవారారా!” అంటూ నా వస్తువులన్నీ ఇచ్చేసి, “సార్, క్షమించండి. మేము జైలునుండి విడుదలయ్యేక గత్యంతరం లేక మళ్ళీ ఈ వృత్తిలో పడ్డాం. ఇంక మానేస్తాం సార్. సాయిబాబా ప్రేమను పంచిన మీకు ద్రోహం చేయం” అంటూ మరొక ఆటోలో నన్ను భద్రంగా పంపించారు.

“సేవ” చేస్తే “సేవ్” అవుతావు అన్న స్వామి మాటకు ఇది ప్రత్యక్షానుభూతి. “నేను నిరంతరం నీ వెంట జంట ఇంట ఉండి కంటికి రెప్పలా కాపాడుతాను” అన్న స్వామి అమృతభాషణానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది ఈ అపూర్వ సంఘటన.

✽

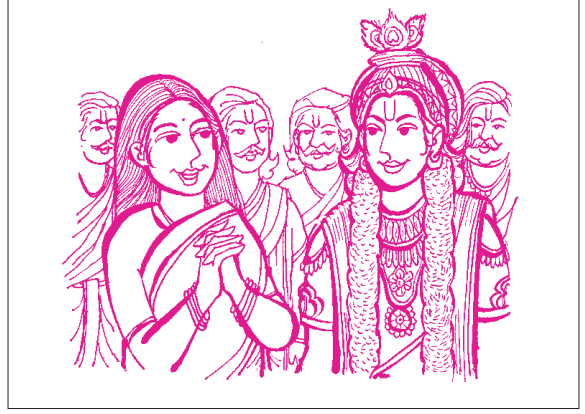
భగవంతుని చిరునామా

ద్రౌపదికి శ్రీకృష్ణునిపై అనన్య భక్తి, విశ్వాసములు ఉండేవి. నిండు సభలో దుర్యోధన, దుశ్శాసనులు ఆమెను వివస్త్తను చేయుటకు పూనుకున్న సమయమున ఆమె మహాబలశాలియైన భీమునికానీ, సవ్యసాచియైన అర్జునునికానీ, ధర్మనిరతుడైన ధర్మజునిగానీ భవిష్యద్దర్శకుడైన సహదేవునిగానీ సహాయమర్థించ లేదు. “హే కృష్ణ! హే మాధవా! ద్వారకవాసా! బృందావన సంచారీ! పాహిమాం! పాహిమాం!” అని చివరికి “హే హృదయవాసీ!” అంటూ ఆర్తితో ఎలుగెత్తి పిలిచింది. తక్షణమే శ్రీకృష్ణుడు అక్షయ వలువలను ప్రసాదించి ఆ ఆపదనుండి ఆమెను రక్షించాడు.

సనాతన సారథి, అగస్త్య 2012

కురుక్షేత్ర యుద్ధానంతరం ఒకరోజు అందరూ ఆనందముగా ముచ్చటిస్తున్న సమయంలో ద్రౌపది, “కృష్ణ! నాకొక చిన్న సందేహం ఉంది. అలనాడు నన్ను కాపాడమని కురుసభలో ప్రార్థించాను. కానీ నీవు వెంటనే రాలేదేమి? కొంత జాగుచేసావు కదా!” అన్నది.

కృష్ణుడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ అమాయకంగా, “అమ్మా! నేనేమి చేసేది! నీవు నన్ను మొట్టమొదట “ద్వారకవాసా!” అని, “బృందావన సంచారీ!” అని పిలిచితివి కదా! మరి నేను ద్వారకకు, బృందావనానికి

వెళ్ళి రావలసివచ్చింది. నీవు ‘హృదయవాసీ’ అని పిలిచిన తక్షణమే వచ్చాను” అన్నాడు.

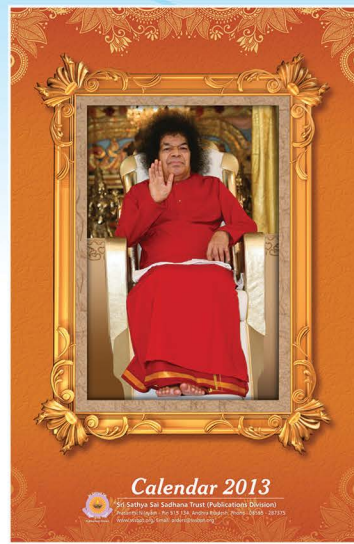
హృదయమే భగవంతుని శాశ్వత చిరునామా. “ఈశ్వర స్వర్వభూతానాం హృద్దేశేర్తున తిష్ఠతి”, ఈశ్వరుడు సర్వుల హృదయములందూ అధిష్టించి యున్నాడు.

- బాబా

చిత్రరచన: జి.వి. సత్యమూర్తి

Calendars 2013

Calendar 2013 with Bhagavan's beautiful multicolour photographs are available for sale. Minimum order quantity for single address is 5 (five). Prices quoted below are inclusive of cost, packing and shipment. Orders with your complete postal address can be sent to Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division, Prasanthi Nilayam - 515134 Andhra Pradesh, India along with cheques drawn in favour of Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division. Specifications and amount payable are given below:

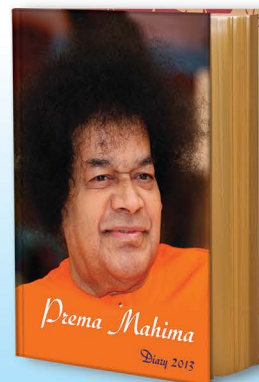
* Calendar Photo corresponds to Code No. 11505

Code	Within India	Qty.	Total	Qty.	Total
11505	Wall Cal. 2012 14x19 4 Sh.-W1	5	₹ 150	10	₹ 255
11506	Wall Cal. 2012 Book 11x22 7 Sh.-W2	5	₹ 300	10	₹ 555
11507	Table Cal. 2012 7x10 13 sh. - T1	5	₹ 285	10	₹ 520
11508	Cal. 2012 Set (1 each of W1+W2+T1)	1 set	₹ 165	2 sets	₹ 285

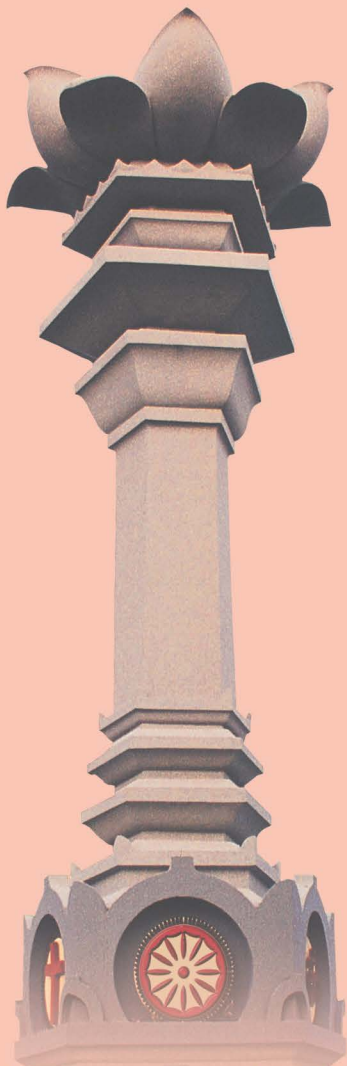
Code	Overseas	Qty.	Total	Qty.	Total
11505	Wall Cal. 2012 14x19 4 Sh.-W1	5	₹ 535	10	₹ 855
11506	Wall Cal. 2012 Book 11x22 7 Sh.-W2	5	₹ 890	10	₹ 1505
11508	Cal. 2012 Set (1 each of W1+W2+T1)	1 set	₹ 635	2 sets	₹ 990
11507	Table Cal. 2012 7x10 13 sh. - T1	5	₹ 1050		

Prema Mahima Diary 2013

Prema Mahima Diary 2013 shrink wrapped (15.2 x 21.5 cm) will be available for sale from the 2nd week of July 2012. 342 pages natural shade maplitho; 24 multicolour photographs in art paper including 12 beautiful Bhagavan's photographs; more than 360 divine sayings. Cost of single copy at our Book Stall Rs 105/-. Packing and postage extra. Minimum order quantity is 5 (five) for single address. For your orders email to orders@sssbt.org or visit our website.

వార్షిక చందా: రూ॥ 60.00 (భారతదేశంలో)
రూ॥ 550 లేక \$13 లేక £9 (విదేశాలకు)
చందా ఒకటి, లేక రెండు, లేక మూడు
సంవత్సరాలకు స్వీకరింపబడును

ఇచ్చుకొనేవారికే పుచ్చుకొనే అర్హత

“స్వామీ, మాకు అది ఇవ్వండి, ఇది ఇవ్వండి” అని మీరు కోరుతున్నారేకానీ మీరు ఏమి ఇచ్చుకుంటారనేది చెప్పటంలేదు. ముందు మనం భగవంతునికి ఇచ్చుకునే దానిగురించి చెప్పుకోవాలి. భగవంతుడు ఏది కావాలన్నా ఇస్తాడు. కానీ, పుచ్చుకొనే అధికారం మీకుండాలి కదా! బ్యాంకులో క్యాషియర్ చేతిలో బోలెడు డబ్బు ఉంది కదా అని అతని దగ్గరకు పోయి, “అయ్యా, కొంత డబ్బు ఇవ్వండి” అంటే ఇస్తాడా? ఇవ్వడు. మీ పేర బ్యాంకులో ఎంత డిపాజిట్ చేశారో దానికి మీరొక చెక్కు వ్రాసి ఇస్తే మీకు డబ్బుస్తాడు. అదేవిధంగా, మీరు భగవంతుని దగ్గర ప్రేమను, పవిత్రతను డిపాజిట్ చేయాలి. ప్రార్థన అనే చెక్కును ఇవ్వాలి. అప్పుడే మీరు భగవంతునినుండి పవిత్రమైన ఫలితమును అందుకోగలరు. కవరుపై స్టాంపు, అడ్రస్సు సరిగా ఉంటే అది ఎక్కడికైనా, ఎంత దూరమైనా పోయి చేరుతుంది. అదేవిధంగా, మీ ప్రార్థన అనే కవరుపై విశ్వాసమనే స్టాంపు, ప్రేమ అనే అడ్రస్సు సరిగా ఉండాలి.

- బాబా

